

308668

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

జేన్న పట్టణము 1915 నం॥ డిసెంబరు నెల 27 వ తేది సోమవారము

NO 228

నంబరుము. ౨.

రాక్షసనామ సంవత్సర మాఘ శుక్ల ౧౫ తిథి

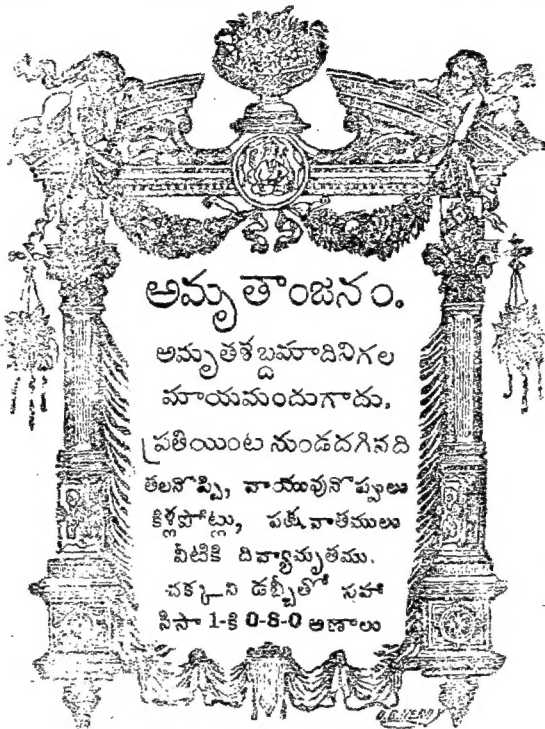
సంచిక ౨౨౮

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, శాలెంతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవరస సమయములందు దొరకుట దుస్సరము. మా డిపోయెందలి కస్తూరి యం దీతరకదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలికి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ॥ 30-0-0

గోరొబనము	7-0-0
పండుకు పువ్వు	2-0-
రసభస్మము	అలము 1-కి అణాలు 0-10-

అమృతాంజనం డిపో, 7, తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

అమృతాంజనం.

అమృతశబ్దమాదివిగల మాయమందుగాదు. ప్రతియింటనుండదగినది తలనొప్పి, వాయువునొప్పలు కీళ్లనొప్పి, పక్షవాతములు వీటికి దివ్యమృతము. చక్కని డబ్బీతో సహా సిసా 1-కి 0-8-0 అణాలు

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి అ 0-8-0 వి. పి. 0-12-0
ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి వట్టించిన రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కదు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము పచనమగును, జీర్ణకోశము బాగు పడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధ ము మానును. 25 మాత్రల డబ్బీ 1-కి వెల 1-4-0.
అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు.

కాటోల్ పాదరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిన్నులు మున్నగు క్రిమిల బుట్టించు పురాణ లవ సకింపజేయును. టిక్ 1-కి అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

రోమలను, ఈగలను నశింపజేయును, పారదోలును. 240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ 12
మీత పారదాగ్ధములకు చీమలును నడకటిండ్లయందు నల్లులును దోచును, పుస్తక కేటికలను చిరులనుండి కాపాడును.
పాలువంజెట్టు:— టిక్. మార అందుకో, 16/286 వైవాబజారు నోడ్డు, మదరాసు

నుసీయర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 30-0-0 పోస్టేజి 0-4-0
దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడి ముగ్గురు దయలమీద మా కం పెని పెను ఎట్టనిగిరాలో ముగ్గురుపడియుండును. ఇది చూచుట కిందమై తలచిగమును, డబ్బు ప్రొఫ్ అను గ్లాసు దోహదుగలిగి మొరటుపనులకు దగియుండును. పెట్టెయూత లోభాగమున గ్యారంటీచీటి అతికించుండును. సీమనుండి మాత్ర తియ్యదుచేయబడినది. కాన నెవరి యొద్దను జిక్కదు. ఒక రొక్కరును తియ్యదుగను తలంపుతో తిక్కున వెలనుంచితమి. చాలకాలము పనిచేయుటకు, పుల్లు ఘోగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున దెలియును. ఇదిగల కనేక గడియారములు భుక్యు యొగ్గుతా పత్రికల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని నంతరించినవ, వేరుమాటలెందుకు? నుసీయర్ వాచ్ కంపెనీ, పొట్టుపార్కు నెల 167, న్యూ యాక్.

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి. డిసెంబరు నెల 21 వ తేది శోభుగ నొకసారిగ వాడుగు దూర్ణముల విజయగల మామండుల గొనువారలకు క్యాలండరు చితికముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

పండ్లపొడి

మోహినీ తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

సిసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

109 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టిపేడి, మదరాసు.

జ్యో యోగ్యములను క్యాలండరులు కొద్దిపెట్టులు ముద్రింపబడుచున్నవి. దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభంగము గలదు.

వనోపధి సారసవరిలా

ఇది జేహమాండలులు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లనొప్పి, పాతివాముపునోట్లు పిరకపట్టు, రక్తవికారములవలగలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినికలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టిగలిగించును. నెత్తురు కుడికఱుచి వృద్ధిజేయును. దీనివలన తోరమనకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

కుమ్మకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా కానుచుని రోగమును కుదుర్చును. భారతమధునల్లి తాగు (మిమి మందు) నాగల్లితైలము వైపులేకు మందు. ఈరెండుకసి నెలరోజులకు సరిపోవుయందు 5-0-0.

ప్రాప్తేలురు:- వి. పి. సావంత్, గళళ, పనసవాడి, నం. ౨, బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT Fanaswadi, No, 144 No. 2, Bombay

మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను

కళాశాలయందు మెకానికల్ ఇంజనీయరింగు చేర్చుటకును, నర్సుహాఫ్ డిగ్రీలను జూరుటకును ఒక మెకానికల్ ఇంజనీయరు కావలెను. తమ యొక్క యోగ్యతలను తెలియపర్చుచు ప్రీక్షా పాటుకు దరఖాస్తులు కంపెనీలకు.

ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, నుదిలిపట్నం.

DIRECT IMPORTERS.

- అనేక వి.వి. కంపెనీలవారు హెన్రీ థర్లెంట్ యొక్క డిగ్రీల వివరించిన జేబుగడియారములు మిక్కిలి తక్కువ ధరలకు విక్రయింపబడును. రు. అ. 1 సిప్లం రాస్కోత్ 1-14-0 2 బెన్జలీనరు 2-4-0 3 డిటో గన్ టైమ్ 2-8-0 4 రైల్వే రెగలేటరు 2-10-0 5 మనికట్టు చిన్నగడియారం తోటతో సహా 4-2-0 6 డిటో వెండి 6-0-0

వినియోగము:—గౌతా, అంబుజో రిరతన్ బహుళ కోడ్లు, ఉత్తరములు: 57, ఆదిత్యపు నాయకపీఠ, చంద్రాను.

మహామహాపాఠశాల బ్రహ్మశ్రీ

కొక్కండ వెంకటరత్నకవి విరచిత గ్రంథములు కొద్దిప్రతులు గలవు. వలయువా రీక్రింది విలాసమునకు వ్రాసికొనవలెను.

- 1 విశ్వేశ్వరీయము 2-0-0 2 కొక్కండ మాహాత్మ్యము 0-12-0 3 సింహాచల యాత్ర 0-2-0 4 గోపాల వర్ణనము 0-4-0 5 నియోగి దీక్షితశ్రీరము 0-2-0 6 నరకాసురవిజయ వ్యాకర్ణము 0-2-0

కొక్కండ కుమారనరసింహం,

(261)

రాజమహేంద్రవరము.

మన శత్రువులు.

ఇందు పొగడట్టు, సిగరెట్టు, కల్లు, సారాదులు, కాఫీ, టీ, నల్లపండు, మొదలగు అన్ని దురభ్యాసములను గూర్చి వ్రాయబడినది. బాహరకు బోధించుటకు వీలగునట్లు 22 పాఠములుగా విభజింపబడినది. 0-5-0

ఆకాశ విమానములు.

వీనిని గుఱించి యిదిగఱ కనరును తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున నంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. విమానముల పటములు చాలకలవు. రెండు 0-8-0 చాలపు రి రామమూర్తిగారు. టీచరు-మిషనుకాలేజీ, గుంటూరు

మంచి స్థిరాస్తివిక్రయము

ఆదాయ ప్రదము.

కరాలపాటి ఆర్థికయ్య ధర్మముల పరిపాలకసంఘమువారు 9-1-1916-వ తేదీ ఆదివారమునాడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు యెన్నూరు నల్లబలోని అత్తిపేట సాల్వేస్టేజీ షేరిస్ 43-6 యకరముల విస్తీర్ణముగల ఉప్పు అశములను (సాల్వేస్టేజీ) సదరు సంఘమువారి కచ్చేరీయంద్ విలమచేసెదరు. వారి కచ్చేరీ చెప్పే ప్రకారం వెంకటాచలమొదలిపిటిలో 81 నెంబరు గృహమునందున్నది దస్తావేజులు పరిశీలించుకొనువారు ఉదయము 3 మొదలు 12 వరకును మధ్యాహ్నము 3 మొదలు 5-30 వరకును ప్రతిదినమును చూడవచ్చును ఇంకను వివరములు తెలియ గోరువారు సదరు సంఘము కార్యదర్శికి వ్రేలిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

శ్రీ క్రియాశక్తి యొడయరు సమాజము:—19 వ తేదీ సాయంకాలము నాడు గంటల 3 సమాజము పుస్తక నికేతనమున సమావేశమయ్యెను పురవాసులలో ప్రముఖులేగాక ఎక. బానుదేశరావుగారు, కె. కేశవరావుగారు (మొకొండ) వ. సంజాందప్పగారు (హిందూపురము) మున్నగు నితర గ్రామములు గూడను విచ్చేసియుండిరి. ధర్మధర్మము తాళుకా తనానీరేదారు వేంకట మొహమ్మదాచార్యగారు గ్రామసనాధిపత్యము సభిష్టించిరి. అహింసను గూర్చి సి. కూరత్తాస్వామి అయ్యగారు. వ. సంజాందప్పగారు, హట్టి శివరెడ్డిగారు వీ. ఎ. గారు, రా. నుబ్బరావుగారు, రి.పి. ఆంజనేయలుగారు, సి. జ్ఞానానందముగారు సవిస్తరముగ సువ్యాసించిరి. భాండాగారివిషయము వీ.ఎన్. వాసుదేవరావుగారు సలక్షణముగ వివరించెను. బయ్యవరముగ సభ ముగిసెను.

విజయనగరపు వార్తలు.

మాన్యకీయ విశేషమునందండి.

లిటరరీ సంఘము.

విజయనగరము డిసెంబరు 25. ఈపురముందు మహారాజావారి కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులు కొందఱుకలసి "లిటరరీ ఆసోషి యేషను" అను పేరట నిర్వహించు పురమండలి నిర్వాహకులు నొక సమాజము చేర్చుకొనిరి. ఇదివరలో మూడు సభలు మాత్రమే జరిగినవి. కళాశాలలోని యుపాధ్యాయులు యుపాధ్యాయుల నిర్ణయము కంగీకరించిరి. అందఱును పూర్వకతో బాటుపడిన సమాజము అభివృద్ధి తెదగలదు నమ్ముచున్నారు.

వ్యాయానుక్రీడలు.

ఈ సంవత్సరము కళాశాల విద్యార్థులు వ్యాయానుక్రీడలయందు మిక్కిలి శ్రద్ధ వహించుచున్నారు. ఈ మధ్యను కళాశాలాధ్యక్షులు గుంటూరుకు వెళ్ళి "హాకీ" ఆటలో జయమంది వెండిగిన్నెను బహుకరిగా బొందినప్పటినుండియు వతీంత హాస్యరికగా నున్నది. ఈ సంవత్సరము క్రీకెట్టు మాడ సాసింపబడినది.

దర్శనము

సోమవారము మొదలు విజయనగరము మహారాజాదర్శన పండుకలు ప్రారంభమగును. ఉదయమున కళాశాలలో టెన్నిసు పండుకలు సాయంకాలము ఆర్యోధ్యమైకానములో "పుట్టులు"ను జరుగును.

ఇక్కడ "సిటీకట్టు"నకు సంబంధించిన పండుకలు మాడ నీవారమున జరుగును. బరంపురము బెజవాడ గుంటూరు మొదలగు పురములనుండి రాగలరిని చూచుచున్నారు.

కళాశాల మూడుబతుట.

ఈరోజు మొదలు జనవరి 17 తేదీవరకు కళాశాలకు నెలపులగుటచే విద్యార్థు లెందరో తమ తమ యిండ్లవై వెళ్ళి వారు.

కోరుకోల్లు జాము.

ఆంధ్రోద్యమము.

ఆంధ్ర శేతక సంఘ సభ్యులగు అల్లూరి రామరాజుగారు మాగ్రామమునకు వచ్చివారు. కడపిన మూడు దినముల నుండును ఆంధ్రోద్యమ విషయమును, పరపతి సంఘములను గూర్చియు, పుస్తక భాండాగారములను గూర్చియు, సాంఘిక సేవను గూర్చియు వృద్ధులకు రంజకముగ గ్రామ వాసులతో ముచ్చటించిరి. మాగ్రామమున నేను పరపతిసంఘ మొకటి స్థాపించ బడినది. పుస్తకభాండాగారమును వెంకటాచలమొదలగు తిరిగిపట్టమును గూర్చియు, గృహము కంటుట వలయు కలవ వస్తరా నస్తు సానుగిని గూర్చియు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. కొలదికాలములోనే పుస్తకభాండాగారమునకు దగిన గృహము నిర్మింపబడు నని యెగురు చూచుచున్నార. గ్రామవాసు లందఱు హెచ్చరికతో సత్సహాయతో నైకవత్సయతో పని చేయుచున్నారు. ఈ తాలూకాలో నేటి వరకు పరపతి సంఘముల విషయ మెక్కడికి తెలియలేదు. ఇటువై ఆంధ్రోద్యమమునకు పరిచయము సంచారమొనరించుచున్న రామరాజుగారివలన త్వరలోనే ఈమట్లు పట్టి పరపతి సంఘములు విరివిగ వ్యాపింపగలవు. గ్రామవాసి.

ఆంధ్రరాష్ట్రము

(వైశ్యు ప్రతికనండి)

ఆంధ్రులు అత్యాచారముతో ఆంధ్రరాష్ట్ర నిర్మాణమున కయి విడుగు లేక కృష్టిచేయుచున్నారు. ఈ విషయమును ఆలోచనకారములు గుంటూరులోని స్టాడింగు కమిటీ నెక్రటరీ గారు దేశీయమునకు పథపాఠిక విశేషించి నున్నారు. క్రైస్తవ యోగముయొక్క ప్రారంభ శతాబ్దములలో దక్షిణ హిందూ స్థానమున వై. ఆంధ్రరాష్ట్రమునకు సంతతిగా రీయంద్రు లని చదువలకు తెలియజేయుచున్నారు. రెండుకోట్ల జనసంఖ్య గల తెలుగువారు చెన్నరాజధానిలో తమిళులు మొదలగు నితరజాతులవారితో జతజుండుచుండి నున్నారు. చెన్నపుర రాజధానికిమట్టుకే ప్రత్యేకముగా నవ్వయించు ఈ సమస్యను తేలియసభవారు చర్చించెదవనుట సందేహస్యము. అదిగాక ఈవిషయసంబంధమున గట్టి భిన్నాభిప్రాయములు గలవు. కాని అదికారవిభజనావసరము కలదను ఈవిషయంలో ఆంధ్ర రాష్ట్ర నిర్మాణము గొంతెవ్వరోకే కాదని ఆంధ్రులయొద్దేశము. లెంగాలునుండి వేహమునీర్చి రాష్ట్ర మేర్పటించిన విధమును దృష్టిచూచుచునవి ఆంధ్రస్థాండింగు కమిటీ నెక్రటరీగారు తమలేఖలో 1911 లో హార్డింజ్ ప్రభువు వ్రాసినలేఖ నుచూరించుచున్నారు. "లెంగాలుతో నింతకలకును కలపబడియున్న హిందీమూలము జలకంబంకిని పర్యేకరాష్ట్రమునకుట అత్యుత్తమావశ్యకమని మేము నిశ్చయించుకొంటిమి. ఇంకకలకున ఈజనులు లెంగాలలో అసమానముగా కట్టబడి నున్నారు. అందుచే ప్రకోభి వృద్ధిచెందుట కెక్కడయినను వ్యాధులయిన అవకాశము వారికింబించలేదు." ఇదివరకు వంగరాష్ట్రములో నున్న వేహరీలకిది వివిధముగానున్నదో చెన్నరాజధానిలో నున్న ఆంధ్రుల సీతియు అటులనే పరి నమానము గానున్నది. కాని ఒక్క భేదమున్నది. రాష్ట్రపాలకులు వంగరాష్ట్రము ను విభజింప వలసియున్నదని చాలాకాలమునుండి అనుచుండిరి. మదరాసు రాజధాని పరిపాలనము ఒక్కపాలకు కత్తిమించిపో యునదని, మేమెట్టి నున్న లేవనకు, ఈగవర్న మెంటు వారిని యుండలేదు. ఇక ముందెక్కడయినను మదరాసు రాజధానిని విభజించుట అవసరమేని తెలుగువారు తమ జల్లూ ప్రత్యేక రాష్ట్రముగా నుండవలయునని కోరుట కేవలము వ్యాధులముగా నుండును. ఈ రాజధానిలో మలబారీలు గలరు. కాని వారి సంఖ్య అల్పము. అంతేగాక అరవము మలయాళము భాషలకు సామీప్యము చెచ్చు.

తేలురాష్ట్రము నిర్మించ బడిన యెడల ఆంధ్రులు భాగుగా నుండునని వచ్చెదర నటులో సం దేహము మేమియునులేదు. బాత్తెక్కడు, భాత్తెక్కడు ఉత్సాహము జరింపజేయును. తెలుగురాష్ట్రములను ఆంధ్రుల పరిశ్రమ మంతయు కేంద్రీకృతముచేసి, గొప్పవారగుటకు ప్రయత్నింప. ఇట్టి విభజనము మాడదనువారి యభిప్రాయములు గౌరవముతో వినబడవలయును. బాతీయవిభాగములు హిందూస్థానమున 'హైందజాతీ యొక్కమునకు' ఆంటుముగా నుండును. తెలుగురాష్ట్రమునకు నవ్వమిడియే, కాని ఈ దేశజాతీ ఏర్పడుటకు చాలకాలమువట్టుకు. చిన్న చిన్న జాతులన్నియు ముందు గారి కృషివలన బాగుపడుట యొత్తము. చెన్న రాజధానిని విభజింపుట అవసరమయ్యెనేని తెలుగు వారిసాయ ఒక్క రాష్ట్రముగా ఏర్పడునని చెప్పవలయును. లేదు వారివిభాగమును తువిధముగా ఏదేలేక కోరుటచుట్టిమాడగా భూతిమి బా యాభివృద్ధిలో తమ సమాజ భాగమును వారిభివృద్ధియను వ్వానిని తేటతెల్లచుచున్నది.

క్రొత్తరీతిని అనుసరించి చేయుబడినది. కామినీయూ ఆయిత్

రిజిస్టరు

ఏ శ్రీమత తమ శెంట్లకును ముందరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుటమునకే నిన్న, బహుళలో దొరకెను నునెలనుబాడకుండదు. ఎందుకనెన శెంట్లకును ఈ కారణము వల్ల రాలిపోవుచున్నదో అది తెలియజేయవలెనని తెలుగుచేయుచున్నాడు. ఈసంగతి శ్రీమతి ఆలోచించవలయును. ఈ కామినీయూనాని మూలికలనుండి నూతన సంకీర్ణసృజకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూని శెంట్లకులను రాజ్య పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన శెంట్లకులు కాలక తిరిగి వెనుగుచుండును. ఈనూని శెంట్లకులను పట్టుకొని నున్నా. చేసి మెదడును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూని విద్యార్థులకు ఒక వరయాకమైయున్నది. యిరువేడు తెలియని యెటువంటి పట్టెటారివానికిగూడ కామినీయూ తెలియ తెలిసియున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది శెంట్లకులకు నిగనిగలాడునట్టి సమాజమునకు నల్లని మెఱుంగు కలిగించి కరమునకు చూపవట్టింది మెదటికి క్రొత్తసాంపుగూర్చి మిక్కిలి ఇంకయు నువ్వనమిట్టముగా గతిగియుండును. ఇదిఅన్నిటికంటె ఎక్కువయగుటచుట్టి ముగారునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్త్రపదార్థమును ఒక యోగ్యతా పుత్రులకు నొసంగియున్నారు. మతీయు మేముకోరకయే మేముకోరకయే యోగ్యతాసాక్షులు మూడు వచ్చుచున్నవి. కామినీయూ తెలియముకొన్న గుణమును పరీక్షించుటకు అరకొస్తాంపు మంపియెడల ఒకసారికి ఉపయోగించవలెనంతమాత్రముగల ఒకబుట్టి తెలియ ఇతాముగా పంపబడును. రెండు నీసా 1-కి రూ 1.0-0 మూడునీసాలకు 2.10-0 వి. వి. ఖర్చులు లేవు. (ప్రతి చిల్లరకు కాని యింకా దొరకును.) సోల్ విజయము:— ఇంగ్లీష్ ఇండియన్ డ్రగ్ అండ్ కెమికల్ కంపెనీ, నెం. 15కి జూమూమునీరు, బొంబయి నాదాను ఏజెంట్:— టిగా పురుషోత్తమ చూట్టి నెం.25, వై.బాబాగోడోడే గుంటగడిసెమీషను, చంద్రాన

ముప్పదియవ దేశీయ మహాసభ

జూలై 27 నాటి సమావేశము.

8 వేలమంది సభ నలంకరించుట.

[మా ప్రత్యేక నిత్యము వద్దనుండి]

జూలై 27. ముప్పదియవ దేశీయ మహాసభ వేదికపై సమావేశమైనది. ప్రతినిధులేమి, ప్రేక్షకులేమి, స్త్రీలును పురుషులును 8 వేల మంది సభ నలంకరించిరి. ఆవరణలు వాచాగారి స్వాగతం ప్రకటనలతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. సింహాగరి అగ్రాన శాశ్వతమైన సత్కారమును తరువాత, చారు తమ ప్రారంభోపన్యాసమును జరిపిరి.

అహ్వన సంఘాధ్యక్షుని ప్రసంగము.

దేశ మిత్రులును, దేశభక్తులును నగు గోకలే కాటన్; మహతాగర్లకు సంస్కరించి, ప్రస్తుతసంగ్రామమునందు భారతీయు లొసర్చిన సాహసోన్మాదము దాని సమయస్ఫూర్తిని ప్రశంసించి, యిక్కుమారు మనవలన ఎట్టిసేన ఎట్టిత్యాగము కావలసి వచ్చినను దాని సంతక ఆపేక్ష బుద్ధిగో నీ యసంసిద్ధులయినట్లున్నామని దృఢీకరించి, సైనిక సేనా విషయమున మనవారల వ్యక్తపరచిన యేకగ్రీవాభిలాషమును పాలనలు త్రోసి పుచ్చినవిధమున నిట్లు వివరించిరి.

ఈయనద్దండర్థమున మనకు వాటిల్లి నొక్కయోశా భంగమునుగొంది చెప్పకతిరడు. వర్ణాశ్రమభేదమును పాటించకుండ, ప్రతిభారతీయుడును సైనిక సేనాసంస్థించి సంగ్రామమునందు సాహసోన్మాదము చేయుటకు దరఖాస్తును బంపిరిని యున్నాడు. ఈవాటికింకను తనవేలమంది భారతీయులు మిత్రమండలియును కత్తిరించుకొని పోరుటకు సిద్ధపడి యున్నారు. అయినచేమి కలకాలముగా మనదేశమునకు ప్రతి బంధక ప్రాయములగు నిరంకుశాధికారులు ఏకారణము చేతనో మనకు తెలియదు గాని, వారి దరఖాస్తుల నన్నిటిని నిరాకరించివారు. ఈ నిరాకరణములన గలిగిన మహాభంగమునకే ప్రతికలును ప్రజలును వగచుచున్నాడు. రహస్యదేశమునకు జన బాహుళ్యభాగ్యము కలదు. ఇదివరకు ఎంతమందినో సైనికులను రణరంగమునకు నంపించినది ఇప్పటికింకను సంతమందినో తయారచేయుచున్నది. కాని నిజముచేత, దాని జనబాహుళ్యము మనదేశ జన బాహుళ్యమునకు దీనిపోవుచున్నది. అయినను మన సౌలకవర్గము మనవారల సహయోగింప సంయుక్తులయి వారు. ఈతరెక్కువ సేనాసంస్థలను ఆంగ్ల సామ్రాజ్యములకు సరియైనది కాదు. ఈవిషయమై యంతకంటె సెట్టుకొని విస్తరింపమగాని పూర్వోక్త రాజ్యము దానిసత్కార్యక్రమములకు తనకాభారాజ్యములను ప్రోత్సహించి, ఆయుధధారణ హక్కులను ప్రార్థింప వానికన్నిటికి నొసగి ఆభిలషామాన్య ప్రభువులుగాదా నాలొదింతురుగాతమని వేడుకొనుచున్నాడు. మనవారలకు సైనిక సేనార్హత నొసగిరి నిర్బంధసంయోగ సేనావసరము తమ దేశమునకు తప్పదు. మనవారలకు సంయోగ సేనార్హత నొసగిరి, వేనవేలభారతీయులు సర్వవయస్కులగుటకు జనుబొంది ప్రపంచమునంత నుడంబువుచ్చి, యింక నొక యేడుగాడు రెండేండ్లుకాదు యిరువదియైదు సంవత్సరములవరకు ప్రస్తుత సంగ్రామంత మొండకపోయినను సుయస్థలౌపము లేకుండ మనవారల యుద్ధమును సాగింపగలుగుచును.

ఈ రోజులలో కేవల భవభాగ్యముతో కార్యములు నెరవేరువు. చరిత్రలను బడిన వారందరికిని నొక రహస్యము హృదయమైయుండ నోవును. కేవల భవసాహాయ్యమే కాక వీరగుణ సంపదకూడ సమముగా నుండేనే కాని, ఏదేశమున ప్రపంచసన్మానము లభింపరాదని యెల్లవరకు వెలియునెలను దేశములోని అధివేషములలోను ఆంగ్లేయులు మాత్రమే సైనిక గణములను తయారచేయుటవలన తమకు గల్గిన లాభము వారికే తెలిసియున్నది. కావున ఈ యుద్ధభవములనెను సంగతి నెరింగి అనేక వత్సరములనుండి సైనిక సేనార్హతలని భారతీయులైతెట్లు పౌరుషహీనులయినారో గురుతించి యిక్కుమారు వైమనభారతీయులకు సట్టి సామ్రాజ్యము లేదనక అభిప్రాయము బడయుచు గాక!

శాసనసభలు.

మనదేశమునందు ప్రాతీనిక్యవద్దటి సాకల్యముగా నాచరించవలయునని మనవారలయొక్క యభిలషించినారు. ఆసభ ప్రాతీనిక్య సాకల్యములను సాధించుటకు మొదట మొదట సంగ్రామమునందు

రణమునకుని సునుంత యుద్ధము గాను కల్పింపని శాసనసభలయందు ఆ యుద్ధమునకు ప్రతిక ప్రతినిధుల విమర్శనమునకు దాఖలు కావలయునని నియమమునకు మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. అయినను ఇట్లు దానిమయమున తగినంత విచ్చలవిడిగా విమర్శించుటకు వలనవలెదనట్టి ప్రతినిధులకు తమ ఆయుధ్యమునట్టి ఆయుధ్యముతో జన్మించుట నింకను నెంతకాలము గడవవలయునో? ఇప్పటి కట్టికలు ప్రజాసరములను, ప్రజాభిలాషలను, ప్రజాభిలాషములనుబట్టి యుద్ధయోగగుటలేదు. అప్పటి మట్టికు అర్థిక కాభాధికారమును మహానీయుని నిరంకుశాధిపత్యానుసారముగానే వైష్ణుమత్తుని కాని, అధికార విభజన సంఘమువారి సిఫారసుల ప్రకారము ఈ విషయమున తగినంత ప్రజాప్రతినిధుల నింకను అనువు కలుగకున్నది. ఇట్టి అధికారకేంద్రీకరణము సామాన్య సభలోనే కాదు రాష్ట్రీయసభలలో కూడ వ్యక్తమగుచున్నది. దీనివలన రాష్ట్రీయసౌలకవర్గమువారి వేడుకలంతకు కట్టుబడియుండునో వేరుగ జెప్ప వలసరము లేదు. అర్థిక విషయములట్టి కేంద్రీకరణము పాలగుటచే ప్రజాసౌలకము నెను, శాసనసభ్యులకు విచ్చలవిడి హక్కులను, ఒకటిరెండు తీర్మానముల ననుసరించు హక్కులకుండు మొదలులేదు. అంగిరికి సంయుక్తముని యా కృతకవ్యప్రతినిధులవలన ప్రజామొరలెటులు తిరుగులు?

విచారణ సంఘములు.

అధికార విభజన సంఘమువారి పదిసంప్రదముల రిపోర్టుకు ప్రచురితముయి యంతకాలమో యయినది, అయినను నిప్పటికింకను సామాన్యప్రభుత్వముదానివర్తనసాసముల వేనిని నాచరింపలేరె. ఇంతయు జేసిపెట్టుట చేతనే కార్యకరణమును కాదినప్రభుత్వండును తద్విధన వెలుకలయుటవలెనటులుండును. అధికార విభజన సంఘమువారి తీర్మానముల మీద మన కే వే వి యో మ హో ప కార ము లు చే కూరుని యానవదుచున్న భారతీయులకు ప్రభుత్వమువారి తీర్మానముల అత్యంత భంగకారణమైనది. విచారణ సంఘము పరిచేయకమున్న పాలనాధికార మెట్టికేంద్రీకృతమైపోయిన న్నదో యిప్పటికిని కలుగలేయున్నది. మొత్తముగా నీ విచారణ సంఘములు చిక్కుచివుండుచు చర్యవేదమిప్పుడు దాని ని బ బో వెట్టుటకు ను ప క రిం చు మిషుల లాగున నున్నది కాని మార్గ దర్శకులు కావని తోచుచున్నది. ఇట్లు సర్వము కమిషను వారి రిపోర్టు ఇంకను ప్రచురితము కావలేదు. ఈ త్రైమాసికములు భారతీయులకు నీయ వచ్చునా కూడదా యను విషయమున అనుమానము లేట్లు తిప్పు చేసి నారో మనకు తెలియదు కాని యానక మిషులకు కల్పించి భారతీయులకు చుట్టూరొడ్డిగలుగుల కావలయునని నీయకుండ తప్పించి ఎంతకాలము ఈ విచారణ సంఘములే యుపకారమును చేయ వేరవు.

స్వపరిపాలనము.

బ్రిటిషుపాలనము క్రింద భారతవర్షము స్వపరిపాలనమును బడయవలయుననుటకు కాంగ్రెసు సాంప్రదాయమునుబట్టి తెలియునొప్పుచున్నది. అట్టిగమ్యస్థానమును జేరుటకుంకను చాలయూహమున్నది. మార్గముకేము ననేక కష్టములతో నిండియున్నది. భక్తిపారవశ్యమున తొందరపడినచో, సమ్రాజ్యము లోని ప్రతిభక్తుల హృదయమున ను నం ప రిం చి యున్న దేశ హితములని చెడరకాట్టగాదు. ప్రపంచములోని స్వాతంత్ర్య రాజ్యవర్తనలను జూచినచో, నచటి స్వాతంత్ర్యభిప్రాయమును నియమబద్ధముగాన, చర్య ప్రతిచర్యల సారాంశము గుణముగాను చేకూరినట్లు తెలియుచున్నది. ఇప్పుడు మనదేశమున ప్రతిభియున్న స్వాతంత్ర్యాధి దర్మాభిప్రాయము లనేకములుగా గలవు. బుడగలవలె బయలుదేరిన యాయభిప్రాయముల నన్నిటిని సామధానముగాను సవిస్తరముగాను పర్యాలోచించ వలసియున్నది. వాని నామోదింపక మున్ను, కేవల కార్యవర్తనలు ద్వితో వాని నన్నిటిని బరిక్షింపవలయును. ఇప్పుడు కావలసినది తెక్కతన్న సంఘముల నిర్మించుట కాదు. భాగ్యరాయుద్ధితో సాధకబాధకముల నాలొదింపగల సమర్థులయొక్క స

హేతు కాభిప్రాయములను కేంద్రీకరించుటయే, యిప్పుడు కావలసినది. దానిలో సింగములవంటి యిబ్బందులున్నవి. వీనికిరొడు అనల తమకు నిరంకుశాధికార వర్గమున్నది. నిరంకుశాధికారల సామ్రాజ్యము మనమునలె నుండును. కాంగ్రెసువా జానసరమున వీని ను వేక్షింప వలెనదను. గతించిన 20 సంవత్సరములనుండియు దేశములోని వివిధావేశములు వివిధకక్షలు వికృతములు బలపడుచుండ, సాంఘిక, పారిశ్రామిక ప్రవృత్తులయొక్క, రాజ్యాంగవిషయములందు భారతజనంబులు అంచెలంచెలుగా సభివృద్ధి గాంచుచుండ, అధికార వర్గమువారు తమ పూర్వోక్త ప్రాప్తవలె తలంచుకొని నుండుటయే కాని, దేశములో వచ్చుచుండు నూతనావేశమును వరకు గొనకున్నారు. ఎటులైనను మనకు స్వపరిపాలనమునకు రాగలదు. క్రమక్రమముగా, సామ్రాజ్యతంత్రాధిపత్యవత్తున, మనకు స్వపరిపాలనము అట్టిస్వరూప్రవృత్తులతోనిద నేగాని వేరవిధముగా రావలయు. స్వపరిపాలనముని నిర్వచించినంతమాత్రమున ననియెనుగాదా గలదని నమ్ముచున్నదయోవేరులు కొందఱుండును. చారికదగిన జబాబు 20వ దేశీయమహాసభాధ్యక్షులకు కీర్తిశ్రేణులునగు శర్ హెన్రీకాటన్ గారు చెప్పియున్నారు. "నెమ్మదిగాదను, సక్రమ ప్రవృత్తినిదనుగాక వేరవిధమున ప్రసరిస్తామని సాధ్యము కాదు. ప్రసరిస్తామనిధాన మేర్పడుటకు నింకను నెంతయో కాలమువట్టుకు. ప్రాతీనిక్య పద్ధతిని జాగ్రత్తగాను, క్రమక్రమముగాను న్యాపించుటవలనకు, మీహిందూదేశము పండు మీసంగల కలుగుటచేల హెచ్చించు కొనుటవలనను, కొంచెము కొంచెముగా స్వాతంత్ర్యస్వాప్తి నొసర్చుటవలనను భారతీయుల యుచితవ్యవస్థలకు దగిన యాదర్శస్వాప్తి చేపరగలదు" తమిళాధికారులనువందలబాల అధికారస్వాములను గూడ నొక నూట చెప్పవలసియున్నది. భారతీయుల తమరు మాయమండు పరమావధి యెప్పుటికిని ప్రాప్తముకావేదయను, దానికిభారతీయులు తెప్పటికిని గూడనట్లులు కావేరనియు చెప్పమాటలను ఈయధికారస్వాములకు మోవలయును. తమనిరోధభావమును సంతకత్యక్తము నీవవదలుచుకొ, ఆభివభారత వర్షము యొక్క యంత్రమువాంఛితములు సిద్ధించుటకు తమరుకూడ నెత్తుకు తోడ్పట్ట సిద్ధమగుచుకొ, యిప్పుడు తమకు సాతమగుట యేగాక, ఆంగ్లపాలనా కాలవ్యవస్థలకు వేరు తెచ్చి న వారగుదురు.

అధ్యక్షుని ప్రసంగము.

అధ్యక్షుడు కరతాళముల సహారముల మధ్యమన లేచి తమ యావస్థాసమును జరిపిరి. ఆందు మొదట శ్రీపంచమ వార్షిసార్వభౌమికి భక్తి నెరపి గోకలే, మహతా, కాటన్లు యాత్మప్రకాంతిని ప్రార్థించి దేశీ ప్రపంచసంగ్రామమున మన కూరకభాషలు సామాన్యజీవితబృందముతో బాహువాహిగా నుండు మొనర్చుచు కనుబరుచుండు చందభాను శ్రుతాపంబునుండి మనకింక యువకాశంబుగలుగజేసిన రాజనీతిజ్ఞుల ప్రకంపించి ఇత్తుణమున దేశీయమహాసభా సమావేశము దగియుండునా యని సంజేహించిన దోలాయమానంబులకు ప్రత్యుత్తరం బిడి మనయాదర్శంబుం జెప్ప దొరకొనిరి.

స్వపరిపాలన.

కారణజలెంబును, సత్సహజంబునను నాదర్శంబుండే నీని ఆరాజకమును వేరం బరగచు తనకు మూలాధార మానసికతత్త్వవిచారమునకు నెడమిక ప్రబలునట్టి స్థూర రోగమును నెకలింపగల్గినను నెకలింపలేకున్నను దేశభక్తులై పువన్న గడలనుమాత్రము నిరోధింపగలరు. అట్టియాదర్శము హృదయాకర్షకమై చిత్రంజకమై తనరారుదయెననే దప్ప ప్రభుత్వము వారు త్రరువు పాలించింకిన దేశీయమహాసభ యామోదించిన కతమునమాత్రమికావలసంది మేల్కొనుమండు హైందవభూమి హృదయవేదనమును సప సయింపజాలదని నిజమయను నిమ్మత్తికి నిర్ణాయకులకు సరము కాక యుండజాలదు హైందవభూమి కోరుకొన స్వపరిపాలన యొక్క శ్వహాపము ఆమెికా అధ్యక్షుడు లింకను నిర్వచించిన "ప్రజలకోరకు ప్రజలమీద, ప్రజలచేత నెరుపడు అధికారము"నకంటె భిన్నముకాదు బ్రిటిషుప్రభుత్వము మును పాలనయేయగును. కాని ఒకముఖ్యమంత్రి చెప్పినట్లు "మనకు పాలన స్వపరిపాలనమునకు ప్రత్యామ్నాయము కావాలదు" ఇటీవల నొక నుప్రసిద్ధాంగ ప్రతికముం దొక రిట్లువాసిరి. "వైభవంతులమండి దేవయాల దిగవచ్చి పరిపాలించు నట్లేర్పడినను ఏకారణము ఎట్లు పరిపాలన మార్చినను ఆంగ్లము ప్రజల గల తపవిశ్రు హక్కులను తనకు బంధించు న్యాపకాత్మములను తానే నిర్మించుకొను స్వాతంత్ర్యమును వదలుకొనక వలదు. ఆస్వాతంత్ర్యమునే వదలుకొనియె నెరి అతడాంగ్లద

కాదు. అంగ్లభూమిలోని క్రైస్తవులనే వ్యత్యాసము వికాసమున కన్పింపజేసినది. సాహిత్యమునందు వ్యాసమునకును కవిత్వమునకును మహావ్యాసము కలసిగావు. సుస్వభావులగు నిరంకుశులైనవారే రాజ్యమేలినారు. యావత్ప్రపంచమునను అట్టి ధర్మకర్తలందరినీ పదలినారు. తమవశాదీన ప్రజలను దరివిడచి కొన్ని సంవత్సరములలో వారి యొక్కతనమును వెల్లడిపరిచినారు. కాని వారి ఏకబద్ధమును పారత్యమున నిడికొని మేయించునైతికమానసిక శక్తులు విజృంభించలేదు. పారత్యముచే నానగు శిక్షాసంప్రవాహముగాని వైఖానిక విస్తరణ కాని కల్పితము. ఆరిస్టాటలు తలపెట్టిన ఏకపక్షతన ఏకపక్షతనగానే దీనిని భ్రమచేసి పర్యవశాసనమునను లేచిన భ్రమచేసి ఆత్మాభివృద్ధి అభ్యుదయమును సృష్టించునట్లుగాని సామాన్య మానవకోటికి కలుగుచున్నది. దీనిని బట్టిమాడ స్వపరిపాలనాదర్శము కట్టినంతదానియేము గాదనియు చాటిత్రువకథారము పూర్వముగా కలదియు స్పష్టమగుచున్నది. బ్రిటిషువారి పాలన ఈభూమిలో పౌరసత్వమును నాటికంటెయు నాంగ్లేయులు తలపెట్టుకొనిన యాద్యమును నిడియే. రాజనీతిజ్ఞులు పరంపరగా అనుగుణపద్ధతుల నిర్వహించినారు. సామ్రాజ్యపరంపర పూర్వమున ఆయాధర్మముల స్థిరపరచినది. అంగ్లరాజ్యాంగసభాపరంపర దానిని కాననబద్ధమొనర్చినది. అనువాదములన్నియు పాశ్చాత్యము వెంచవలెననులేదు. ఇదివరకే యధర్మమును నహించినవారితమపాశ్చాత్యములలో పెట్టెలు అనువాదములు కలవు. చతుర్ముఖములు. 1877 వ సంవత్సరము డిసెంబరు 11 వ తేదీన బాక్స్ ట్రైలు చెప్పినమాటలను మాత్రమెచ్చుట నియ్యరమ్యును “నేటిదినము హైందవభూమిని బాగుగా పరిపాలించి మనమనస్సాక్షిని తనివిపరచుకొనుట మాత్రమే మనపని గాదు. మాండునకు హైందవభూమియే స్వపరిపాలనమునకు పూనుకొని తనవిధమున పరిపాలనను ననుభవించునట్లునగుట తనివీరిని మనపరిపాలనమును తీర్చుకలసి యున్నాము. ఎక్కడీధర్మముగా ముందు నాలోచించాలి. మన మనుకొను దానికంటె నెక్కువ తీర్చుకలనునను మనమాన కనుదానికంటె క్రొత్తముగనుకలెప్పటికీ ఎన్నడోయొకప్పుడు మన మెడరానుండు పరిస్థితులకై ఎక్కడీధర్మ నిర్ధారణతో వాడు రాజనీతిజ్ఞులుకావాలి. అతడు మనమెడరాని నుండు మహత్తరమగు నైతిక భారమును గ్రహించు నుత్తముల మానవుడును కాదు. పూర్వమున నిట్టి మహాశయములందీ యీయాశయముల ప్రాప్తాని మానవ బ్రిటిషు ప్రభువులు పనిచేసినను మార్కము, ఎల్విక్స్ట్రుక్, క్యాంబ్రి, రిజెక్, ట్రైలు, మార్టిలను నామములు బ్రిటిషు బౌద్ధాభివృద్ధినిగా నెగడుచున్నది. కొంతకాల మియావార్యము ప్రచున్నమై నిశాధికరణము లవలంబించిపెట్టెను. నియమము మన్నియొక మొలలియను ప్రాధికారకర్త కానియన్నాడు. ఆగ్రంథమున 30 కల్లియును మేముగాని భావంతికిరించి యున్నాడు. అందీకిని వాక్యములు కలవు. “హైందవభూమి హైందవులకే” యను పద్యము “ఆంగ్లభూమి యవలంబించి యుండియెడల, ఎల్విక్స్ట్రుక్, మార్కముల ననుసరించి తన పరిపాలన తాత్కాలికమున యంగీకరించి యుండియెడల స్వవిరోధములేక వాతీయదాతలకు క్రమాభివృద్ధికి స్వాతంత్ర్యములిచ్చి సకలమును హైందవులకు స్వపరిపాలనను ప్రసాదించి యుండవచ్చును. కాని ఇప్పుడే అంగ్లభూమి యంద్దేళము కాదు” ఈ ప్రాతికర్ష్యంత ప్రాముఖ్యమునునననరణులేదు. ఉదాహరణ వర్ణించి ప్రభువు పరిస్థితులను మార్చివాడు. నియమాన్నియై నిగిల్చుకొనినెట్లు ఇండియను నియమ సర్వీసు వారికి చేసిన హితబోధ జవాబువారి యెరుంగని యున్నట్లు పరికియాలియూనా యవరాదు. అనుభవాని నుండుకల భవిష్యదాద్యమును స్వీకరించును అందుకు పెట్టుకొనినెట్లు సరికాదని యెక్కువను ననబాలరనియే నమ్ముకలసియున్నది. ఆమెలి ఏమన ఆవిర్భవభూమి ఇప్పుడే కాదటనుయే. ఎన్నరే నుండు ఆమెలి సరికాదంటే నామములైతికమునక కష్టము. దేశసాధనల లాభము చెరువులకంటె వారి యంగంతుని సమర్థించుటయనిది. ప్రభుభవన ప్రతిదేశీయమనగా నాయును మనముభివృద్ధి మార్గమునకై మనకమై, నిరంతర పరిశ్రమక సాధ్యమైయున్నదియు ఆదర్శము చేయవచ్చు కెంతోదూరము నిగుల్చుకొనుచు ననుభవకలసియుండును. ప్రపంచంబిందుకు నాపాదమునకుల మిచ్చుచున్నది. చీటియుండగ నేటిదినమునామమున నూర్వోదయం నొక్కత్రైకాలమైనది. ముందుగా నున్న సేరదగదా! జగదపాలున ఫలము సమగ్రములగును. హైందవ భూమికి పరమమిగిలినదా దేశ్యమున నీ హెచ్చుకను గనుపరచక స్వపరిపాలనా దర్శమును మన ముండట నిడబాలము. ఆట్లా

జగ నిడియెడల బాగుతో నూడియు శ్రీమత వాలవాలమైన మార్గమునదలి ఉత్సాహ యతులగు యావత్ప్రపంచ అపాయకరములు నొకొకప్పుడు మారకములును నగు మార్గమునకై ల నాలోచించ ననుకల్పించు. సజీవులై యుండి నిరంతర స్వాతంత్ర్యముతో నిరంతరకాలితో ఆదర్శమునకై పాదుపడుటకంటె చిత్రాంకర్తకమై పనితీరు కానవచ్చు నాదర్శమునకై పాదములైన నర్పించుట సులభతరమని కలకలలాడు యావత్ప్రపంచ దోచుట నిశ్చయము. స్వపరిపాలనా వాంఛ యందు నేటివల కెక్కువకంటె దీనివల పాదము కాదు. కాని కొక కరును ననుభవమునకును వెంటోదూర మున్నదని మార్గము గ్రహించి తీరవలెను.

ఒక్కయందర్శము, ఒక్కమార్గము.

స్వపరిపాలనా సంపాదనమునకు మూడుమార్గములున్నవి. బ్రిటిషువారినుండి దానము గాగొనట. వారినుండి లాగుకొనట. మన కర్తవ్య వచ్చునట్లు, పరిపాలనలు తననుటకు నీలలేనట్లును మనము నైతిక జ్ఞానికాభివృద్ధి కృతముగా నుండుట. ఏదీసంభవించినావలదీయవలసినభవ పూర్వభిన్నాభిప్రాయము కలవారి మతమో, అట్టి మొదటిది సంభవించినను మనకవలసినదాదు. వ్యవస్థపర బాతులను స్వయంకృషివలననే పరిపాలననుండవలసియున్నది. రెండవది అతివాదులలో నతిసాధియైన సాధ్యమని వాదించబాలడు. ఆరావకులు చెక్కుమార్గములబట్టి జగత్తునుండు దారిద్ర్యమును మాత్రము దేశభిజగత్ కంటంగింపు కలిగించుచుగా నున్నది. ఏదీసంత ఖండించిన సంతతుంది. దీనివలన అభివృద్ధికి బాటుయ్యునేకాని ఒక్క త్వణమెత్తు లాభము కలుగబోదు. కావున నూడవ మార్గమే మార్గము. ఎడ్విన్సన్ వననకకు ఆతని గ్రంథమున నూ చించు రీతిని మన దేశము గానుములుతని రోగియొచ్చున్నది. వైద్యుడు ఉత్కృష్టములో నిడినను నుండక తప్పదు. తీవ్రచేదన కలుగుచున్న సాధ్యవిరాధిప్రకాశం లభనరములు. కాలపరిపాకమునకు ముందులేదీ నడచుటకు ప్రయత్నించిన పరిస్థితులుచెదబోవును. వైద్యునివలనను కాలసియున్నది. కావున నాతికియ్యదిగిక్రమింపబడునట్లు పనిచేయుటయు తగదు. హైందవ ప్రపంచదర్శన, పునర్నిర్మాణములు అంగ్లగురుత్వమున అంగ్లరాజమాన్యమున జరుగవలసియున్నది. ఆదర్శపరిపూర్తి ఇప్పుడేకాదనియు అంగీకరించుచున్నాముకాని అదిమహా ప్రపంచమునకు చేరువంతదూరమున నున్నదనిమాత్రము అంగీకరింపబాలము. ఉహైందవభూమిలో నేటికిని స్వతంత్ర ప్రతిష్ఠాపనకెంతయో దూరముననున్నామనియు ఇదివరకుచేయబడిన సంస్కారములు సాధికాననసభలలోకాని హైందవ కాననసభలలోకాని ప్రజలకు నిజమగు హక్కులనియ్యలేదనియు కనిపెట్టుట కెంతో రాజకీయవృత్తి యవసరముగాదు. కాని ఇదివరకు కలిగిన స్వాతంత్ర్యమును తగినబాగ్రత్త కర్తవ్యతో వినియోగించుకొనినయెడల అదిర కాలముననే అయ్యుచివాగు నైరత్యమునందవచ్చునని నామాదము పూర్వక విశ్వాసము యున్నది.

దేశీయమహాసభ కోరునదేమి?

దేశీయమహాసభ తనయుటకు పెట్టుకొనియుండు వాదర్యమును తాముమాదమూర్త్యకముగా నంగీకరించుటబ్రిటిషువాతీవాడు ప్రకటించి ఆయాదర్శమును చేరుటకు హైందవుల కర్తవ్యము సంపాదించిపెట్టుటకై తీర్మానించెడిమనియు తగిన సమాచారము చేయుచునున్నది తెలియజేయవలసి యున్నాదు. ఇట్టి ప్రకటనకు ఇట్టి తెలుపునకు అంగ్ల భూమియొక్కయు మిత్రుండలియొక్కయు నిజములు ప్రాతీకడినైన సామాన్య పద్ధతులను స్వతంత్ర ప్రతిష్ఠాపనపద్ధతులు నిర్మూలించినచో చాటు మనుషూర్తమే మనుషూర్తముగా నుండగలదు. ఈ ప్రకటనవలన సంతయు ననుభవించునచెప్పుచున్నా సంతలంపబడు. ప్రభుత్వము వారుస్పష్టముగా హైందవ భూమి భవిష్యత్తును గురించి తమ పద్ధతిని తెలియజేయునెవల నిరాశగల పట్టులలో ఆక యంతురింపగలదు. అనితానుమానము వోయి విశ్వాసంపు ననలు తలయెత్తగలవు. ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనకు పూనుటే కాక క్రమక్రమముగా స్వపరిపాలన నిర్మూలనగాను పరిపాలనా కాఖలవై ప్రబాధికారమును హెచ్చించుటకును స్వదేశీ పరదేశీయులలో మేనుభవించు నిర్బంధములను తొలగించుటకును మార్గము లరచువలయును. మార్గజ ప్రభువు దక్షిణాఫ్రికా సమస్యలోకానిక యాదా ర్యమునకును గా: సాఫ్ గారితిర్మానము నంగీకరించినంతలకును నందనీయులు. సామాన్య సమావేశమున నొక్క హైందవ ప్రతినిధి నియమిత కాక ఈ సందర్భమునను మహా సమావేశ మొనర్చి యప్రతిమాన భక్తి మానస సంస్థానాధీశ్వరుల ప్రతినిధిగూడ నంగీకరించుట కర్తవ్యము.

ప్రస్తుత సమస్యలు.
రాష్ట్రీయ స్వాతంత్ర్యము, అధికార సభ్యత్వ కృత్తి అధికార కభ్యత్వక్షేణ్యము, కాన నిర్మాణ శిఖా నిబంధన కైరత్యము, అధికార కక్షి, ప్రపంచము, హైందవోద్యోగా నుకూల వ్యాపి, అధికారవ్యాపకాభివృద్ధిజనము పృథమ కాష్ట్రీయ సాంకేతిక విద్యల విజృంభణము, ఇండికాచరు పద్ధతి నిర్మూలనము, అధికార హైందవుల నితిగతుల సంస్కరణము మాన్యునని ఇదివరకెన్ని పర్యామములో నొక్కయునుపరిపాలనని. మిథును మరల తీర్మానములు చేయుచున్నాను. ఇందులో ననేకములు సందేహించి కాంతి సమకూరవలసి ఆగియుండవలసినద్యుని జడియవలసియున్నది. నా మాన సమావేశ నిర్వ డర్శనములని వోచిన సమస్యలు మూడు కలవు. నైనికోద్యోగముల మన కిచ్చుటగాను మన పృజలను నైనిక కార్యములకు తగినవారిని నొనర్చుటగా మొదటిది. స్థానిక స్వపరిపాలనకు వెంటుట రెండవది. వ్యాపార వాణిజ్య పరిశ్రామిక కృతసాయాభివృద్ధి లాభ్యుట మూడవది.

నైనికోద్యోగ సైనిక శిక్షలు

దేశ సంక్షేమము తరజవాబువారి కలదని ఎంగ్లజుల నమ్మదు. పారత్యములేదనియే గ్రహించవలెను. “కష్టమెడిన నితరు లవలంబంగలరు. తిరుగుబాటుజరిగిన నితరులణంప గలరు. ఆపాయమువైచిన నితరులద్దాకోగలరు. దేశము ఆపాయాక్రాంతమైన నితరులు సందక్షించును” అని ప్రజ తలంపవలసి వచ్చునట్లుటికీ వారి మందలి పారత్యపు జవాబువారి కత్తులన్నియును చంకబడినవని నిర్ణయించగలిగియున్నది. మానవత్వమును కెప్పుకొనునట్టి ఎక్కువ ఆత్మగౌరవమునకునునిట్టి పద్ధతి ఉడియుగాదు. కొన్ని విధముల స్వయంసహాయమును ప్రజలలో పురికొల్పుటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నియులు చేసినారనుట నిక్కమేయెను. మాఖ్యమార్గములలో స్వయంసహాయము నెరపుటకు ప్రజలకు తోడ్పడకపోయెదముట మాత్రమే కాక పరిపాలనలు ఆటంకములుకూడ కలిగించినారు. నిష్క్రము, రోజుపుత్రులు మాన్యు గు కొందరుతప్ప నైనికక్షేణము జము నోచుకొనలేదు. నైనికభటులుగా నంగీకరింపబడు నైజాతులవారె నను యధ్యమున మహాత్మాప్రభుత్వప్రతిమజాని మహాత్మను విరుదములను బహుమానములను విక్రొత్కానునంటివానిని సంపాదించువారెనను నైనికోద్యోగములలో వైద్యవానికి పనికిరాదు. ఎట్టి యూరోపీయును యూరేషియును తుదకు పశ్చిమ ఇండియా నీగ్రోయోను ఆయుధముల భరింపవచ్చును గాని ఎంత వ్యాధిబద్ధుడై ఎంతగౌరవపదధుడైన హైందవు డైనను స్థానికమేజిస్ట్రేటు చిత్రమునకెక్కి వరదానమును బడయగలిగిననే గాని ఆయుధమును పట్టుటకు వీలులేదు. ఇప్పుటి పద్ధతి పేర్కొనుటయే వానియన్యాయమును ప్రదర్శించుట యనిన చాలును. ఇప్పుడు చేయవలసియున్నది పేర్కొనుట మంచిది.

1. బాతి, కర్త జన్మస్థానవిభేదము లేక కాదు సౌఖ్యము కలవారందరును నేనలో చేర్చుకొనవలెనను.
2. హైందవ సేవలోనికమిషను అధికారోద్యోగములు హైందవులకు నీయవలెను. ఈదేశమున నైనికకా కాలంబంది యట్టి నైనికోద్యోగుల నిర్ధయవలెను.
3. అన్ని తరగతుల వారును వాలంటీరులుగా చేరుట కనకాశము లేర్పడవలెను.
4. ఆయుధ ధారణ విషయమునగల సమాగ్రణ విభేదములను తొలగించవలెను.

హైందవ భూమిలోని కొన్ని తెగల ప్రజ నైనికోద్యోగములకు పనికిరాదను వాద మొకటి కలదు. ఇందు నిజమేమియును లేదు. ఉదాహరణార్థము బంగాలీని తీసికొందము. ఈ తికి తగిన ధైర్యము లేదనుట, నిజమే? బంగాలీ రైతు మాఖ్యముగాతీతజన్మములనేవోట్ల ఎల్లప్పుడును ధైర్యధైర్య యుతుడై కాయపుష్టి కలవాడనుటను మరచి మెకాలే వేసిన యకారణాప వాదమే వ్యాపించినది. తుదకు విద్యావంతులైనవారిని ఉత్తమగుత్తులలో నుండువారిని తీసికొనినను నీయవవాద సరికాదు. అందులో ననేకము విశేషము కష్టముతో స్వార్థత్యాగముచేసి నేటి దినము మెసపోలేమియూలో అంబులెన్న పరిచేయుచున్నాడు. మాఖ్య నేనానామమును మొదలు అధికారులందరును ఆ బంగాలీలలో నొక్కడెను ధైర్యధైర్యములలోలోకునగా కన్పించినాడని చెప్పువారులేరు. గవర్నరు మొదలు అధికారులందరు బంగాలీ సి. ఐ. డి అధికారులను ప్రశంసించుట వినియే యున్నాము గదా! 150 సంవత్సరములు పరిపాలనాధికారమునహించి నేటిదినము తమ పరిపాలనలోని హైందవులు ధైర్యధైర్య వహించులిన బ్రిటిషు పరిపాలన మాత్రము కీర్తియే? లోపమున్ను నేటిదిన సంగ్రహించుట వారి ధర్మ

దేశీయమహాసభకు, వర్తకమహాసభకు ఆహ్వాన సభ్యులుగు
డా॥ డి. వాచాగారు.

దేశీయమహా సభ్యులుగు
సర్. పి. యస్. సింహగారు.

మా కాదా? మానవునియందీ విదేశీయకూడని ఈమాటను కోరుకుంటే మేము కట్టి వచ్చినాము సంతకమున కోరుకుంటేను. మా బుద్ధిమంతుల మెన్నటికైనా తన కశ్యంత ప్రయత్నమును విషయములను సంతకమున రానవచ్చును. నేటి సంగ్రామమునటి సంగ్రామము తటస్థించి అంగరాష్ట్రమున కిప్పటి మిత్రమండలివంటి మిత్రమండలికాని నేటివంటి సమాఖ్య పరిస్థితులు కాని లేకపోవు తరుణము రాజులదని యెవ్వరు చెప్పగలరు? నేటి యుద్ధమున నోక్క విషయమును సుప్రసిద్ధమైన డి. వాచాగారు మిగతా సభ్యుల కలగంతము సాధనమే అంగరమునకు సహాయకారి కాగలదు. మా మాటలను వినియ్యబడిన యెడల ఇట్టి సహాయము నూరు రెట్లు పెరిగి పోగలదు. అట్టి స్వాతంత్ర్యప్రదానము అపాయకరము కావలదు. మా సిక్కులు, గూర్ఖలు, మహాప్రభులు, పశ్చాత్యులు, విశ్వామిత్రుల మెలంగుమండలికినైనా తెలుగు మెలగనట యేటివచ్చును. నిబంధనములు లేకపోవుకదా! ఈ రీతిగా మాటలను నడుగుటలో జాతీయ స్వేచ్ఛ మడుగుచున్నాననుట నే నెరుగుచును. అట్టిజాతీయ స్వేచ్ఛ మొంపుల ప్రాబల్యముకూడి ఏర్పడినయెడల బ్రిటిషువారి తిరుగుబడతప్పునను వాదము రాగలదు. ముఖ్యముగా, ఆక్షరాభిజ్ఞులను నగు సామాన్య మెలిమిలగు రాజనాయకుల యొక్కయు న రాజకలయొక్కయు ఆటలు సాగించుచు గాని నిజముగా జాతీయమును స్వేచ్ఛనునట్ల నెంతమాత్రము సాగలవు. విజ్ఞాన వ్యాప్తియు స్వతంత్ర ప్రతిష్టాపనయు మెంపును కలుగగా సామాన్య భక్తి మోయుగాని మోపు రావలదు. నైతిక వృత్తియొక్కటి ఏర్పడుటతో ఆశ్రమమున ముగిసినదవ భారము వికసించి పోవదు. నిజమేమిట గలదు. మోదనభూమి తన శౌర్యమును ఆహూనభూమిమీద తన సామాన్యభక్తిని అంకితముగా కనబరచిన వెనుకను గూడ దుష్ప్రజలకు నాదేశమున గలిగిన స్వాతంత్ర్యముల వరకు నైన తన ప్రజలకు గణాగణతనని ఎవరు చూచుట వివరీత వాంఛకాలగు కదా! వ్యాయమానించినను ఆనుకుంటు కాలానించినను ఆకర్మము వానించినను నేను కోరిన స్వాతంత్ర్యము లియ్యదగిన నుట సుప్రమమున్నది. మీ విషయమున నిష్పక్షు కంటికి కానవచ్చు రీతిని విభిన్న కాకపోయిన యెడల యుద్ధము పరిపాలకుల దృష్టిభమును మార్చి యున్నదని విశ్వసించుట మిక్కిలి కష్టమగుచున్నది. "సామాన్యమునకు బునాది ఏకాంతియొక్కగాని తెగయొక్కగాని కృత్రిమతై శేష్యము కాదు. స్వతంత్ర ప్రజాసమూహములకు గల సమాన స్వాతంత్ర్యములవై వాధారపడియుండు, వారివారి భక్తి ప్రేమలే ఆటనాది." అని ఇప్పటి ముఖ్యమంత్రిగారి వాక్య ప్రకటనమున నమ్మకముని పెట్టియుండుట సాధ్యమగుచున్నది.

స్థానిక స్వపరిపాలన.

స్థానిక స్వపరిపాలనా పరిణామము స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధిమూలకముగా కావలయున్నది. "కావున నేమి చేయవలెనని? ఎక్కడననుకూలము దొరకిన నచ్చట నంతయు

యవము స్థానిక స్వపరిపాలనలో భాగములు కావలెను. కలదియు స్వల్పములే యంగీకరించి పనిచేయవలెను. దానివలన, అత్యధిక విజ్ఞానములకడగలవు. ఘనతరసభలలో పనిచేయు నయ్యనప్పటికి విస్తారతరభూములను గురించి విమర్శించునప్పుడు ఆయన భూమి ఆవిజ్ఞానము చుక్కానులు కాగలవు. కావున మొదట నీ కార్యాచరణవిధానమును బరువుపెంచుదగి యున్నది. బరువని యే తెలిసికొనవలెను. అవిషయమున పూర్వదర్శనము. స్థానిక స్వపరిపాలనా నూత్నముల తెలిసికొనుట. ముఖ్యముగా మీ యూరిలోని యురుగు కాలువలను త్రాగుదు నీటిరసకులను నిర్వహించుటకు తెలిసికొనుట. ఇదియే స్వపరిపాలనకు వర్తకములనుట గ్రహించుట. ఈయనము మోసం గాని యెంతయు తానాచున్నను ఎంతతేజస్వీయున్నను మీ పరిపాలనకు విషయమునియ్యవలెను" అని బీసెంటుగారు చెప్పియుంటున్న వాస్తవములు.

సర్. ఎస్. పి. సింహగారు అనంతము వాణిజ్యవ్యాపార పరిశ్రామిక వ్యవసాయ శాఖ వృద్ధులను సమయోచితముగా చూపుటించి యనుగ్రహించునచో మెట్లు చేసుకొనవలయు వాడుని విమర్శించుచున్న యీ కంటికి రీతిపర్యసించి.

"యవము స్థానిక స్వపరిపాలన మొనర్చుకొని పనిచేయు నితరులకుమేల యెంతచేసికొనరాదు? దేశీయమహాసభా శాస్త్రముగ ఈయన విధములను పనిచేయుటకు గాను నిరంతర కార్యక్రమమును నిర్వహించేసికొనవలయునని సలహాచేయుచున్నాను. మిగతా మిగతా వ్యాపారము, సంపద తన రాంతయు న ఎంత స్వేచ్ఛ మొనరు నదియే యేదాకొంత ఫలమును చూపుటయు దేశమునంతటి రాష్ట్రోపసంఘములను చుడలోపసంఘములను నన్నియు సంపత్నముపామవునను నేమో యొకటి ని చేతు నేర్పరచుకొనవలెను. ఉదాహరణము నిప్పించిత ప్రారంభవిద్యాపద్ధతి తెచ్చుట చూచుచునే యున్నాము. పరిపాలనమును తమ తమ జిల్లాలో ప్రత్యేకముగా నోరకొనుటగానో అయిదు లేక పది ప్రారంభవిద్యాలయముల స్థాపనకు కారణభూతులగుటకు చూపించు. ఆదేశముగా జిల్లా, లోకము లాలాకావోర్లుల పనికి ఫలవంతముగా సహాయము చేయవచ్చును. యవ గ్రామీణుల ప్రజల ఆరోగ్య పారిశుద్ధ్యవిజ్ఞానమును వ్యాపింపజేయుటలోను స్థానిక కష్టములు పుట్టుటల సంధినించుటయు సహాయ మేర్పరుచుటలోను మోడ్పడవచ్చును. సంపత్నమునంతయు వాసంగతిని నాలోచించుటకు తప్పించుకొనుటకునై మోదనవాదములను సుకర్మమున వాల్చుదినములు రాజకీయ విషయములను విమర్శించుట నేర్చుకొనివారను ఆభ్యాసించి నీ సమాజేశమున కుడిచిత్తము. 1904-వ సంవత్సరమున హక్యముగాను పల్లెను వాక్యములను మన మౌర్వయభూమిని స్ఫుటముగా తెలియించివైతము.

"వివేక విహీనములను ఉత్సాహమారకములను నగు పరస్పర వివాదములను స్పృశ్యకణములను మూసివేయుట. ఆస్థానమున గాథయు పరస్పరభక్తి యుతమును నగు సహకారమును నిరంతరమును సకారణమును నగు కార్యపర్యవేక్షణను అధిష్టించజేయుట. మీ కాలమును, ద్రవ్యమును, వ్యూహములను సమర్పణ చేసివేయుట. మితభాషులై కార్యసాధనము కడును."

కాంగ్రెస్ సామరస్య సంఘము

కాంగ్రెసు రెండు కక్షలవారిని రాజీనామా చేయుటకు నియమించబడిన సంఘము 25-వ తేదీన సమావేశ మగుటకు నిశ్చయించినది. కాని అధ్యక్షులకును వంగరాష్ట్ర ప్రతినిధులకును మధ్య మైదు ఆలస్యముగుటచే ఈమీటింగు 26-వ తేదీకి మార్చబడినది.

కాంగ్రెసు సభలోని రెండుపక్షములకూడని రాజీనామా చేయు మిత్ర మిత్రులు మేర్పాటుచేయబడిన. ఒకపక్షమున మైన యనంతరమున ఈసంఘము కాంగ్రెసు సభయొక్క ఆలోచనమునకై; తననూ చనములనంపుకొనినది. ఆల్-ఇండియ కాంగ్రెసు కమిటీవారు సమావేశమై ఈనూచనములన్నింటిని, విశేషమున జరిగినతరువాత కమిటీవారి రిపోర్టింగునముల నంగీకరించిరి. కాంగ్రెసు సాంప్రదాయము నంగీకరించినట్టియు, సభ్యులుగ చేరగోరువారందరను అట్టిసాంప్రదాయము నంగీకరించవలెనని విధించినట్టియు, మే మెట్లు సాంప్రదాయము నంగీకరించితిమని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకు తెలిపినట్టియు ప్రజాసంఘము ఏర్పడిన రెండు సంవత్సరముల యనంతరము దేశీయ మహాసభ నభవ 15 మందికి వాటకుండ ప్రతినిధుల నియోజించుట కధికారము కలిగియుండవలెను. ఇట్టి ప్రజాసంఘము కాంగ్రెసు సాంప్రదాయములకూడ మొదటి నిబంధనకు వ్యతిరేకమున పని చేయుచున్నట్లు కాంగ్రెసు స్థానిక సంఘమువారికి తెలిసినచో అట్టి సంఘమునకు నియోజకాధికారమును కర్తవ్యమగుటకు వారి కధికారము కలిగి యుండవలెను.

ఆఖిలభారత మహామండలి సభ్యులుగూడనున్న గోల్కొండ గారు ఈనెల 25 వ తేదీ ఉదయమునకు బొంబాయి నగరమునకు వచ్చిరి. వీరికి స్వాగతములకునై ప్రేమగర్వ దేశీయమహాసభ సభాసభ్యులు, బొంబాయి పురజనశ్రేష్ఠులు మున్నగువారు వేచియుండిరి. గోల్కొండ ప్రజల సారములు చేయుచును, అనంతరము ప్రత్యేకముగ ఆలంకారశోభితమును మోటుబండినై ఉత్సవముతో వీరు తీసికొని వెళ్లబడిరి. ముగ్ధమున బండి జమ్మచునీయింపుగు వెళ్ళు స్థానములకట్ల వాటబడినది.

బొంబాయి ఆర్యసమాజము, వాల్మీకిశ్రీమతము - 40 వ వార్షికోత్సవము 25 వ తేదీన పూర్వరంధ్రమయ్యును, హిందూ దేశముయొక్క అన్ని భాగముల నుండియు విద్యాధికులు వెక్కిరింపు విచ్చేసిరి. హోమములు భజనము సాంకేతిక శాస్త్ర చర్చములకును ఉదయము 11 గంటలవఱకు జరిగెను. భాగ్యవ్యాసున సుప్రసిద్ధులందఱును మతవిషయముల చర్చకు సామిమి విశేషించుట వారిధ్యములకు నుండిరి. ఈ విషయముల పురాణములు, జన్మము, దైవము మున్నగు అంశములు అపర్యవేక్షణ బడిన ప్రజలకును శ్రీపురుషులు సుమారు 2500 ఉండి చరిత్రలంగరించిరి. ఇంగ్లీషునిగి) హిందూమార్పు స్వామినిత్యానందగారు వర్ణించిరి. సభ 26 వ తేదీనయరలసమావేశమునకు.

పాపాదురగాలునీకును స్థాపించు నూచనముల చర్చించు
 నిమిత్తము ఇది ఈ లేటి మధ్యాహ్నమున కుండును. అఖిల
 భారతీయాంధ్రమున కిమిల్ సభ్యులు, మహమ్మదీయ సంఘసభ్యు
 లు మున్నగువారందఱు దయచేసిరి నుచూరు లేండురందల
 ప్రజానాయకులు, సుప్రసిద్ధ మహమ్మదీయులైన వైంద ప్రజా
 కలలకా కొలుపుచిరి. ఎల్. యస్. పి. సింగ్ గారుమాత్ర
 యు సభకు శాశ్వతు. లేండు గంటల కాలము తిక్కినను చర్చ
 జరిగెను. లే సులభమృగారి నూచనములై ను లేంద్రీసాధ లేన
 కీ గారి గాగినను సక్రిపించిరి.

వంక వశుపూరితబావనములు బరచి

వజ్రము:— అష్టాహజీ కాసింపాటు, దొడ్డపేట
మొన్నూరు నీటి:— అనిగాని. వాయుడు.

ప్రథమ వర్తక మహాసభ

బొంబాయి లో సమావేశ మగుట.

ఆహ్వాన సభాధ్యక్షుల, సభాధ్యక్షుల ప్రసంగములు.

బొంబాయి డిసెంబరు 28.—నేడు బొంబాయి పుర మండలమునందు ప్రథమ వాణిజ్యసభ సమావేశమయ్యెను. అనేకప్రతినిధులును, అతిథులును విచ్చేసిరి. బొంబాయిరాష్ట్ర కార్యనిర్వాహకసభ్యులును, గౌ. పెప్పర్డుగారు, గౌ. చా బలుగారును, గౌ. కార్మికేలుగారును విచ్చేసిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు గౌ.డి.ఇ. వాచాగారు సభ్యుల వాహ్వానించిరి.

ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షుని ప్రసంగము.

బొంబాయి పుర మం ది ర ము న, ఆనరబిల సర్. ఘజాలఖాయి కర్రముఖాయిగారి యధ్యక్షత్వక్రింద సమావేశ మైన వర్తకమహాసభలో ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు డి. ఇ. వాచాగారు, ప్రతినిధులను, ప్రేక్షకులను స్వాగతమర్పించు చుచున్నామని ఉపన్యాసమునుండి ఈక్రిందిభాగములను ముద్రించు చున్నాము:—వర్తకమహాసభ ఈ రోజు సామితిమై శతవదళ యందున్నది. కాని, వర్తకవాణిజ్యప్రముఖుల సామర్థ్యము వలనను, కార్యవైపుజ్యమువలనను నిది వృద్ధిలోనికి వచ్చి దేశ మున కుపకారము చేయగలదని నమ్ముచున్నాను. నూయజు కాటవ త్రవ్వబడి, యంధ్రరాహాహ్యమువలన నోడలు నడు చుచున్న పుటినుండియు, గడచిన యేబది సంవత్సరములనుండి, మనదేశవర్తక మెంతయో నభివృద్ధిపొందినది. మనదేశమునకు ఆంగ్లేయులు రాకపూర్వము, ఇతరదేశములతో ఘనమైన వర్తక ములేదని తలచుకూడదు. అంతర్జాతీయవర్తకము నేడు వచ్చినది కాదు; పూర్వమునుండియు నున్నది. అనాదినుండియు, వివిధ దేశములకు వర్తకము సాగుచున్నదనియు, పరస్పరజాతీయ సంబంధముతోనే, వర్తకముకూడ ప్రారంభ మైనదనియు, ఆర్థిక కోవిదులు నుడువుచున్నారు. ఎన్ని యో శతాబ్దములకు పూర్వమే నట్టి పరస్పర జాతీయ సంబంధము మనదేశమునందు వర్ధిలుచుండెను. ఇందువలన కొద్దిగనో గొప్పగనో కూడ వర్తకము సాగుచుండెనని వ్యక్తమగుచున్నది. ఒకప్రక్కను, ఆరేబియా, పారసీకము, ఆసియామైనను, సిరియా, ఈజిప్టు, గ్రీసు, రోము మున్నగు దూరదేశములతోను, రెండవవైపున, జానా, బోర్నియో, చీనా, జపాను మున్నగుదేశములతోను, మనవారు వర్తకము చేయుచుండెనని, 8 వేల సంవత్సరముల నాటి చారిత్రకారులు కూడ నుడివియున్నారు. పూర్వము పారాగ్యజ పట్టణమున కిప్పుడు, “బహ్చి”యని వ్యవహరించుచున్నాడు. 12 వ శతాబ్దమునందలి వెనిషియనుల రాజ్యకాలమువరకు నీపట్టణము మనదేశములోని అంతర్జాతీయవర్తకమునకు ముఖం ప్రాయముగ నుండెను. పాశ్చాత్యప్రతినిధుల వర్తకమునకు నేడు బొంబాయి యెట్లు నిలయమైయున్నదో ఆకాలమున, బహ్చి నగరము వర్తకసదనముగ నుండెను. ప్రాచీనకాలమున వర్తక మల్పముగ లేదు; విశేషముగనే యుండెను. క్రీస్తు శకప్రారంభమునందు, మనదేశమునందు, రోమక రాజ్యముతో 90 లక్షల పానుల వ్యాపారము జరుగుచుండెను. రోమానరకులు గాక తక్కినవన్నియు, బహ్చికి బండ్లుమున్నగు సాధనములవలన వచ్చుచుండెను. లేదా కల్లికోటకు పడవలమాలమున వచ్చుచుండెను పిహెరునుండి కరాచీకి రావలసివచ్చినప్పుడు అలగాండరు మహామహును సింధునదిని దాటుటకు వేనవేల పడవలను కట్టించెను. గంగా, సింధునదులలో నిట్టి పడవలమీద, వర్తకము విశేషముగ జరుగుచుండెను. మనదేశములో 2500 సంవత్సరముల క్రింద వర్తకము విశేషముగ సాగుచుండెనని, సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులగు డాక్టరు రాధాకృష్ణమదముఖ్రి గారు తమగ్రంథమునం చెప్పినా సామర్థ్యములతో వ్యక్తికరించిరి. చీనాతూర్పుభాగము, టిబెట్టులనుండి, పిహెరు పట్టణమునకును, అటనుండి, పారసీకము, మెసపొటేమియాకును, గుర్రములు, బండ్లు మున్నగువానిమీద సరకులను తీసికొనుటోపు సౌకర్యము లుండుటవలననే దేశపు సరిహద్దులను దాటి, మనవారు వర్తకము చేయుచుండెనని, విశదమగుచున్నది.

పూర్వ మెంతవర్తకము జరిగినను, గతి యేబదిసంవత్సరముల వర్తకముతో పరిరాదని చెప్పవచ్చును. ఆంగ్లప్రభుత్వారంభమునుండియు, మన విదేశవర్తకము క్రమక్రమముగ వృద్ధియయ్యెను. ఆరంభమునం దీయభివృద్ధి మందముగ నుండెను. 1833 వ సంవత్సరములో తూర్పుఇండియా వర్తకసంఘము వారిస్వాధ్యక్షును నశించువరకును, వర్తకమంతయు వారిచేతులలోనే యుండెను. తూర్పుఇండియా వర్తకసంఘము మనదేశ

ములో తలయెత్తుటకు పూర్వము, మనదేశములో దిగుమతి సరకులమీద రక్షణసుంకములను విధించు యాచారము లేదు. మనవారి కీసంగతి తెలియనే తెలియదు. కాలానిక నిబంధనలతో నిమిత్తములేకుండ, మనవారు స్వేచ్ఛగవర్తకము చేయుచు వచ్చిరి. ఇతరదేశములవారు తయారుచేసికొన లేనట్టియు ఒక వేళ తయారుచేసికొనినను విశేష కష్టప్రయాసములు పడవలసివచ్చెడియు, సరకులను మనవారురాజాచేసిమనకుకావలసిన వానిని దిగుమతిచేయుచువచ్చిరి. ఇట్లు అంతర్జాతీయవర్తకము జరుగుచుండెను. నిజ ములోచించినయెడల, “పన్ను బండె” లేకుండ సరకులనిచ్చి, సరకులను తెచ్చుకొనుచుండెడివారు. కాని తూర్పుఇండియా వర్తకసంఘమువారు తెచ్చివెట్టిన, రక్షణసుంకముల పద్ధతివలన, పూర్వపు స్థితిగతులన్నియు మారిపోయినవి. ఇందువలన లాభకరములగు మన పరిశ్రమలకు క్రమక్రమ వినాశముకలిగినది. హిందూదేశ పారిశ్రామిక, వాణిజ్యాభివృద్ధికి భంగకరమైన సంగతులు జూగుచువచ్చెను. వానినన్నిటిని త్రవ్విన ప్రయోజనములేదు. కేవలము స్వలాభాపేక్ష తులగు వీరవలన, మనదేశమునకు నష్టముగలిగినదని, మనవలెనే, నిష్పక్షపాతులగు ఆంగ్లమును విచారించుచున్నాడు. లాంకమైరు యెగుతుతి వర్తకము విషయమై కొందరింకను పూర్వపువారసలేనే పట్టుకొని ప్రేలాడుచున్నారు. లాంకమైరు ప్రత్తివర్తకుల యభిప్రాయముల ననుసరించి, దొరతనము వారేమియు చేయజాలక 1835 వ సంవత్సరమునుండి హిందూదేశములో తయారగుచున్న ప్రత్తిసరకులమీద, పన్నును వేసియున్నారు. కాని గత యేబదిసంవత్సరములనుండియు స్థితిగతులు మారుపడినవి. ఈకాలములో వర్తకమునకు సంబంధించిన ప్రాతపద్ధతులు నశించినవి. 1839 వ సంవత్సరము నకుం బరలో నూయజుకాటవ ప్రారంభమై నపుటినుండియు, నాకాయనము ఆదినమున కాదినము వృద్ధియగుచుండుటవలనను, వర్తకపు పద్ధతులు తారుమారైపోయినవి. పాశ్చాత్యదేశములలో రైలువేర్పాటు ముత్యమిచ్చి, కొద్దిగనో గొప్పగనో మనదేశములో కూడ రైలువేలను వేయటవలన అంతర్జాతీయ వర్తకాభివృద్ధికి సహకారియయ్యెను. పూర్వమెన్నడు కనివిని యెరుగనిరీతిని, అమెరికాదేశములోని రైలువే సౌకర్యము లుండుటచే, పంటలుపండించి యెగుమతి చేయుచుండెడివారు. పరిశ్రమలకును చాలప్రోత్సాహకరముగ నుండెను. ఇతర దేశములును, వీరి ననుకరించి నవి. ఇందువలన లాంకమైరు వారు తానులవర్తకములోను, మిట్లాండు మండలము వారు ఇనుప సామగ్రి వర్తకములోను, గత యేబదిసంవత్సరముల నుండియు నన్వితయమైన స్థానము నలంకరించిరి. ఈ రెంటివలనను ఒక సంగతి వ్యక్తమగుచున్నది. స్వల్పధరలకు సరకులను తయారు చేసి, ఎక్కడ వచ్చుకరలకు తమకు కావలసిన వస్తువులు దొరకునోలక్కడకు వానిని పంపించివిక్రయించుకొని, వానిని తెచ్చుకొను వాచారము వృద్ధిపొందినది. ఈ యార్థిక కథర్మము వలననే నే డిలోకములో నింతవర్తకము జరుగుటకు కారణమైనది. కొన్ని సంవత్సరములవరకు నీ వర్తకాభివృద్ధికి మితిమేర లను నిర్ణయించుటకు వలనపడదు. పరిశ్రమలకు ప్రకృతి శాస్త్రము తోడ్పడుటవలన, ఈవర్తకాభివృద్ధికి సాహాయ్యకారి యయ్యెను. క్రొత్తక్రొత్తయంత్రములు బయలుదేరుటవలన, సరకుల యత్పత్తి వృద్ధియయ్యెను. మన మిదివర కెరుగని వివిధసరకులు తలయెత్తుచున్నవి. లోకముయొక్క అంతర్జాతీయవర్తకము దినదినాభివృద్ధిచెందక మానదు. లోకరంగమున జరుగు నిట్టియద్భుతములవలన, మనదేశవర్తకమునకు లాభకరముగ నుండును. వర్తకవ్యవస్థలో కలుగుచున్న పరివర్తనమును దానిసామర్థ్యమును మనప్రముఖు లింతవరకును గ్రహించియుండలేదు. మనదేశములోని ఆర్థికపద్ధతు లెట్లున్నను, దేశదేశములలో వృద్ధియగుచున్న అంతర్జాతీయ, వర్తకధర్మములు మనదేశమునకు అన్వయించి, లాభముకలుగక మానదు. వ్యాపారవిషయమున ప్రపంచమందలి వివిధదేశీయు లందరు, ఏకమటుంబములోని వ్యక్తుల ననుసరించుచున్నారని, ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలగు డెడ్డినార్తగారు 200 సంవత్సరములక్రిందట నెలవిచ్చియున్నారు. మనమందరము వీరు చెప్పినవాక్యములను ఫలప్రదముచేయుటకు ప్రయత్నింపవలయును.

వ్యవసాయముచేసి పంటలు పండించినగాని, వ్యాపారము జరుగనేరదు. దేశములో కావలసిన సరకుల నుండుకొని, తక్కిన పంటను విదేశముల కెగుమతి చేసికొనుటవలన ప్రమా

దములేదు పరిశ్రమలకును, వస్తునిర్మాణమునకును, ఈ నయ ముమే నర్తించుచున్నది. ఈమాదిరి యైక్యముమీదనే, వ్యాపారాభివృద్ధి యాధారపడియున్నది. ఇంగువలన వ్యవసాయాభివృద్ధికిని, దేశములోని ఖనిజసంపదకును, నిరంతరము వర్తకసభ పాటుపడగలదు. వ్యవసాయము వృద్ధిచేయవలయును. తిక్కువనెట్లుబడిమీద మనరయుతులు చాల పంటను పండించవలయును. ఇందువలన వారికెక్కువ లాభము గిట్టును. ఈజిప్టులో వ్యవసాయపునిధులను తెలకొల్పినట్లుగనె, దాని పద్ధతుల ననుసరించి మనదేశములో వ్యవసాయాభివృద్ధికి నిధుల నెర్పాటుచేయవలయును. గత పదిసంవత్సరములలోను దొరతనమువారు వ్యవసాయాభివృద్ధి కెంతయో చేయుచున్నారు. కాని ముం దెంతయో చేయవలసియున్నది. అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములలో నవలంబించిన పద్ధతిని మనదేశములో నవలంబించినయెడల దీనిని నిర్వర్తింపవచ్చును. దొరతనమువారు వ్యవసాయాభివృద్ధికి చాలసామర్థ్యము వ్యయము చేయవలసియున్నారు. ఇందువలన దేశమునకువిముక్తి గలుగును. వ్యవసాయాభివృద్ధికి వెట్టిన ప్రతిరూపాయవలనను, నెంతయో ప్రతిఫలము వచ్చును. ఇంతవరకును దొరతనమువారు చేయవలసినదని చెప్పితిని. దొరతనమువారికంటె ప్రజలే విశేషము చేయవలసియున్నది. దొరతనమువారు సాహాయ్యభూతులగు నుందురు. తక్కిన దంతయు, ప్రజలే చేసికొనవలెను. దేశములోని ఖనిజముల విషయమై పరిశోధనలనుచేయించిన చాలప్రయోజనకారిగ నుండును. తాతామున్నగుకార్యోత్సాహులు ఖనిజములను త్రవ్వించి క్రొత్తక్రొత్త పరిశ్రమలను నెట్టిగలరు.

విదేశీవ్యదేశ వ్యాపారములు వ్యాపించినంతమాత్రమున దేశభాగ్యము వృద్ధి జేయినదని తలంపరాదు. వ్యావసాయ ప్రాధాన్యమగు మనదేశమందు వ్యవసాయకృషి ప్రకృతిశాస్త్రజ్ఞానసమృత్తముగ నడువబడునని రయితుల స్థితియిప్పటికంటె బాగుపడెనేని, యెప్పుడు దేశభాగ్యము పెంపొందుచున్నదని చెప్పవీలగును. పంపి సరకులయెగుమతి హెచ్చవలయును, దానివలన రయితులకు లాభము చేకూరవలయును. ఈయెగుమతులు ఎక్కువగుచుండ, దేశముయొక్క ఆర్థిక స్థితి అనగా బంగారునాణ్యముల చలామణిగల దేశములకును మనదేశమునకునుగల వాకీలు ధనపరివర్తనమును మనదేశహితముచేకూరు మాదిరిని సంస్కరింపవలయును. ఈభాగ్యత మన పాలకులయం దున్నది. వారి పరిపాలనావిధానము నందు సరియైన ఆర్థికపద్ధతుల నవలంబింపవలయును. ఈ సంస్కరణములను నుభయవిధములను కొనసాగించుటయే యీ వర్తకసభయొక్క యుత్తమదర్శము.

కేవల వ్యాపారసరణియందు జేయనగు నీసంస్కరణములతోనాటు వ్యాపారవిద్యాధ్యయనముకూడ వ్యాపింపవలయును. వ్యాపారవిద్య యనగా అనేకశాఖలుగానున్నది. కేలకాస్త్ర తత్వములను గ్రహించుట కొంతవిద్య; కార్యరూపకముగను, అనుభవరూపకముగను, వ్యాపారమునందు వచ్చుచిక్కు సుకరములను గ్రహించుట కొంతవిద్య. యూరప్ ఖండమునందలి దేశములన్ని యువ్యాపారాభ్యుదయమునుజెంది వ్యాపారవిజృంభణమును గావించునంతదనుక, ఇంగ్లాండు పేలాగించినదికాదు. చినగరు, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములను చూచియు, ఇతరదేశములను జూచియు, వ్యాపార ఆర్థికములను దెలిసికొనుటకు ప్రయత్నించెను. మన బొంబాయిలో పౌరప్రయత్నములవలన నొకవర్తకశాఖల స్థాపింపబడినది. ఇయ్యది కాలక్రమమున విద్యాబోధదేయి విశ్వవిద్యాలయము కావలయును. ఇందుకొరకు ప్రభుత్వమువారు శ్రద్ధబూని మన ప్రిన్సిపాలుగారు చెప్పినట్లు తగినంతధనసాహాయ్యమును జేయవలయును. ఈవిషయమున అలహాబాదు వారు వర్ధమానపద్ధతుల కుపక్రమించినారు. విశ్వవిద్యాలయాలకారియగు సర్ జేమ్స్ మెస్టనుగారి యాదార్థమువలనను ఆచటి ఆర్థికశాస్త్రవిశారదుడుగ స్థాపింపవచ్చుగారి పట్టునల, లనను అచట నొకవిశ్వవిద్యాలయము వెలయగల్గినది. వీరిజూచి కలకత్తావారుకూడ కార్యపరత్వమునకు గడంగిరి. మగవర్షురుగారుకూడ వీరిని జూచి మనవర్తకశాఖలకు ఈయనంత ధనసహాయ్యముననే దాని ప్రోత్సాహికి కారణమై తులెవ్వడగుదురోయని అమితానందముతో నెదురుచూచుచున్నాము.

నూయజుకాటవ తెరువబడిన తరువాత మనదేశ వ్యాపార మెంతవరకునభివృద్ధి జేయినదియు మన మొక్కమారుకూడ బలమకొందము. మన దేశములో నిపుడు బనిచేయుటకు 300 ప్రత్తిఫాక్టరీలును 40 లాటు (నార్) మిల్లులును, వేకొలది తేయాకుతోటలును నుద్భవించుటకు నూయజుకాటవద్వారా యారంభమయిన వ్యాపారమువలన నేకదా! మనదేశమునుండి కొట్లకొలది వడ్డపస్తాలును, గోధుమపస్తాలును

నెగువత్తియగుటకు నూయజుకాలువమీది వ్యాపారవిజృంభములననేకకా! మనదేశమందలి పారిశ్రామికావసరములను మనపాలకు లిప్పుడు వాగుగ గురుతింపిరి. అనేక విషయములందు అభివృద్ధి అవసరములు యున్నది. వ్యవసాయమును, పరిశ్రమలను, వస్తునిర్మాణమును అభివృద్ధి చేయవలయునని నిస్సహాయులగు మనవారు ఎన్నిచూరులో మొరనెట్టిజున్నారు. మన దేశాభివృద్ధికొరకు మన దేశ హితమునే యాలోచించి పని చేయవలయుననియు, మన దేశహితార్థమును నాలోచించునపుడు ఇతరదేశముల లాభ నష్టములను నాలోచించరాదనియు, తుదకు ఆంగ్లదీపుల ప్రస్తుతికూడకట్టి విషయమున దీసికొని గాగుడదనియు మనవారలు అనేకవర్గాయములు స్పష్టపరచి నున్నారు. ఈవిషయములను గ్రహించి, ప్రస్తుతావసరములను కనిపెట్టి మన పాలకు లుచిరకాలిని పారిశ్రామిక విషయములను పాలించినవో వారు వేన వేలభారతీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుటయేగాక, రాజోపు పాత్రక సంవత్సరములలో మన దేశ స్థితి యెంతయో వాగుపడి స్వర్ణజవాహ్లాదకరము కాగలదు. పాలకులతో వాటు మన శ్రమంతులకూడ తెగురజేసి పారిశ్రామికసాధనమునకు నొడవదలయును. మనదేశమునకు నొక సాంతనాకాదళ ముండినవో నెంత శ్రేయస్కరమగునో మన ధనవంతులు గ్రహింపవలయును. మనదేశపు సరకులను ఎగుమతిచేయుటలోను దిగుమతిచేయుటలోను నీయవలసిన కేవులకొరకు అనేక రూప్యములు వెచ్చపడుచున్నవి ఇకన్నియు విదేశనాకాధికారుల పరమగుచున్నవి. నాకానిర్మాణమైనను మనదేశమునకు క్రొత్తగాదు. 18 వ శతాబ్దమునందును తుదకు 19 వ శతాబ్దమునందుగూడ బొంబయిరేవులో నెన్నియోడలు నిర్మింపబడినవో మనదేశచరిత్రలో వ్యక్తమగుచున్నది. కావున మనదేశహితార్థము నీపూర్వకృషిని పునరుజ్జీవింపజేసినవో మనవ్యాపార సౌకర్యము చేపూరుటయేకాక సమయమునచ్చినపుడు మనపాలకులకుగూడ మననాకాదళము నహకారికాగలదు. ఇట్టిసమత్తుములను జేసి దేశహితార్థమును చేపూర్చుటయే ఈవాణిజ్యసభయొక్క పరమావధి.

విమర్శకుల సర్ ఫజుల్ భాయిగారు ఏకగ్రీవముగా నెన్నుకొనబడిన భాగ్యక్షతినవహించిరి

అధ్యక్షుని ప్రసంగము.

నిన్న 26 తేది బొంబయి పురపాలకసభాసంగీత వర్తక మన సభక గ్రాసవాధి పత్రము వహించిన ఆరవినెల సర్ ఫజుల్ భాయి, కరీంభాయి గారు ప్రభుభుమున వర్తక సభను జగపు విషయమును తాము భారతీయ వర్తక సంఘము వారికి తెలిసి త్వగ్వకాణమునకై పాలుగకును వచ్చితిమనియు, వర్తక వాణిజ్యము లందు ఆవధికావసరము నిపుణులను చాల మందియుండెదలవలె సభాధిపత్యము విచ్చుటచే సభకు విచ్చేసిన వర్తక ప్రమాణుల సహాయమును గలనను సామర్థ్యములనను తల్లిభాగ్యమును నిర్వర్తించుచును నెలరిచ్చిరి.

ప్రజల మంచి చెడ్డలకు సంబంధించిన నూతన విషయములలో మనకు నానుటల సాహాయ్య ముజేయుచు యుండును. అట్టిని దేశ భాంధవులగు గోక్షే మెహతా గారు వ్యభిచారములో క్రితేపులయి సంఘమునకు వి. వి. వాణిజ్యరంగపులకు హాజరై ప్రభువే మరకొంత కాలము వరకు రాజనరీధిగ నుండునట్లు వర మిచ్చి నందుకు కృతజ్ఞతను తెలిపి, మహాసంగమము జరుగుచున్న నుచును ఆంగ్ల ప్రభుత్వముకింద మనచేతొందరయు లేకుండ వర్తక వాణిజ్యవిషయములను చర్చించుకొనుటకు నమాదేశము కాగిరితిమని నడివిన తరువాత నిట్లుపర్యవించిరి:—

పూర్వకాలమునందు మనదేశ మనాగరిక స్థితియందుండక ఇతర దేశములలో వర్తక వ్యాపారములను జరుపుకొనుచుండెను. విదేశములలో వ్యాపారమునకు కొడుగు లేకుండెను. కాకలసి నన్నియోడలను తత్సాధనములు నుండుటవలన దూరదేశములకు వైతము సరకులు పోవుచుండెను. పూర్వమెంత వర్తకము సాగినను ప్రస్తుతము మనవాణిజ్యము ముందరిది తెక్కకు రాదు. అప్పుడు మనకొన్ని యోడలండినను పుస్త్రుతము మన రేవులకు వచ్చి పోవుచున్న యోడలకు సరిరావని చెప్పక తీరదు. పూర్వమునందు మనదేశమునందే యోడలు నిర్మించుకొనుచుండెడి వారము. అప్పుడవి మనదేశములో నుండెడివి. ఇప్పుడా స్థితి తులన్నియు మారినవి. పుస్త్రుతము మనదేశములో నాకానిర్మాణము నశించినది. పుస్త్రుతపు యోడలు మనవికావు. వీనికొర కింకల వాత్రముంచవలసి వచ్చినది. పూర్వము బొంబయి గొప్ప నౌకా నిర్మాణస్థానముగ నుండెను. ఆ పరిశ్రమ మనదేశమందలిచ్చియు నాగుచుండెను. నౌకా నిర్మాణము

నందు బొంబయిగరము తిరిగి పూర్వస్థితికి వచ్చును చెప్పుటకు వీలులేదు. గత మూడు శతాబ్దములలోను ఇంగ్లండులో మన వ్యాపారము విశేషము వృద్ధియైతి. ఈ సంతయును మాకిరింది తెక్కలవలన తెలిచుగలదు. 1602 సంవత్సరములో 108,887 పానుల సరకులను, 1621, 1622, 1623, సంవత్సరములలో 191,464; 389,500; 522,598 పానుల సరకులను ఇంగ్లండు నకు మనదేశముకిండి దిగుబడియైనవి. 1680-81లో 246,213 పానుల సరకులను, 1710-11లో 290,515 పానుల సరకులను ఆంగ్లేయులు మనదేశమునకు గవాజాచేసిరి. ఆ సంవత్సరములో మనము 496,532 పానుల సరకులను వారికివేసితిమి. 1801-02 లో విదేశములనుండి, బొంబయికి 72,81,977 పానుల సరకులు దిగుమతియైనవి. ఆ సంవత్సరములోనే బొంబయివారు 72,836 రూపాయల వరకులను విదేశమునకు గవాజాచేసిరి. తరువాత నూరు సంవత్సరములలో మనదేశపు విదేశ వ్యాపారము విశేష మభివృద్ధియయ్యెను. పూర్వపు స్థితిగతులన్నీ మునుపటివలె క్రొత్తపరిస్థితులు తలమొత్తినవి. బొంబయి, కలకత్తా, కరాచీరేవుల వ్యాపార మతిశయించెను. మొత్తము మీద 50,090,000 పానులసరకులు దిగుమతియైనవి. 75504000 పానుల సరకులు గవాజాచేయబడినవి. నేటివరకును ఒకరికిగనే వర్తకము సాగుచున్నది. ఆ యభివృద్ధి కినుమంతము లోపము కాలేదు. గత మార్చిలో ఆరవైన సంవత్సరమునందు, 14493 లక్షల రూపాయల సరకులు దిగుమతియైనవి. 18217 లక్షల రూపాయల సరకులు ఎగుమతి చేయబడినవి. ఈవర్తకమంతయు యుద్ధకాలములో జరిగినది. యుద్ధమువలన కలిగిన లోపములు కర్మకర్మయముగ తీరచున్నవి.

మనకు ఇంగ్లండులో వ్యాపారము 17 శతాబ్దారంభమున ప్రారంభమైనది. అప్పుడు సంవత్సరము పానులను 7,8 యోడలలో వ్యాపారము జరుగుచు వచ్చెను. తరువాత కాలక్రమమున 1 డెయి వృద్ధియైనది. చివ్విది పెద్దవియైనవి. రాను రాను సంవత్సరములో మనకు వచ్చు వస్తువుల వచ్చెను. 19 వ శతాబ్దారంభమున మనదేశమునకు 4,955,539 టన్నుల, 4,495 స్టీములవచ్చినవి; 466,9798 టన్నుల 4118 స్టీముల తీరదేశములకు వెళ్లినవి.

విదేశ వ్యాపారముతో వాటు దేశములోని వానరాప్రభులలోను వ్యాపారము విశేషముగ జరుగుచునే వచ్చెను. తిరిగి తెక్కలు లేకపోవుటవలన 19 వ శతాబ్దారంభమునను అంతకు పూర్వమునను ఎంత వ్యాపారము జరిగినది సరిగా నిర్ణయింపజాలను గాని దేశములో నొకభాగమునండి మరియొక భాగమునకు వికలమైన వాటలుండుట వలనను, మొగల్ ప్రభుత్వకాలములోని మంచిస్థితియందుండుటవలను జిట్టప్రుబండ్లమీదను, యెడ్లబండ్లమీదను సరకులను జేసికొని వంజాములు మున్నగు భారతములు విదేశములకు నూడ తీసికొని పోయి వివిధ వర్తకము చేయుచు వచ్చిరనియు వ్యక్తమవుచున్నది.

విదేశ వర్తకముగాని వ్యదేశ వ్యాపారముగాని నాగరిక లక్షణములగు రయిలుజేలు తెలిగొప్పులు పోషిస్తామియున్న గు సాధనములను సరిచియే జరుగుచుండును. 1853-వ సం॥ మనదేశములో రయిలుజేలు ప్రారంభమయి నంతటినుండియు 35385 మెట్ల ఇంచులకు చేయబడినది ఇంగ్లండునెత్తమై 46,58,985 లక్షలరూపాయలు వ్యయముచేసిరి. ప్రతి సంవత్సరమునను వీనికొరకు దొరతమువారు 32 కోట్లరూపాయలు వ్యయము చేయచున్నాడు హాష్టాశీములు 1853-54 సంవత్సరమునను తెలిగొప్పు ఏర్పాటును 1851-52 లోను చేసిరి. ప్రస్తుతము 81,598 మెట్లలో తెలిగొప్పు ఏర్పాటును 1904 హాష్టాశీములు గలవు.

వర్తకాభివృద్ధికి పరిపత్తిములము. మనదేశములో నౌకా నౌకవృక్షుడు ధననిధులును, వానియంతయోగము, వాని నిర్మాణము మున్నగు విషయముల ప్రజలు వాగుగ నెరిగియుండి రనియు, మ. రాబులును, సామాకారములు, కష్టజలకేమి, వర్తకులకేమి, వివిధ పెట్టుబడి పెట్టి మహావకారము చేయుచు వచ్చిరనిన సత్యయొక్క కానేరదు. అయినప్పటికిని ఆధునిక, వాణిజ్యపద్ధతుల ననుసరించి ధననిధులకు సంబంధించిన వ్యవసరము ఇప్పటి స్థితిగతుల కనుకూలముగ సంస్కరింపవలసి వచ్చెను. వర్తకాభివృద్ధికిని వాణిజ్యవిజృంభణమునకును కారలసిన ధననిధులను ఆధునికపద్ధతుల ననుసరించి నెలకొల్పిరి. కాని, మన మామయమున తగినంతవాణిజ్య పాండక పోవుట చాల సంతాపకరము. రాజధానిబ్యాంకులు ప్రతి రాష్ట్రమునందును నెలకొల్పబడియున్నవి; ఎక్స్చేంజిబ్యాంకులు నెలకొల్పబడినవి. వీని మూలధనము వృద్ధిమగుచున్న యంతయును బట్టియే మనదేశములో ట్టింగు లెస్సె యవసరమౌ వ్యక్తమగుచున్నది.

ఇట్టి నిధులు మనదేశమున నెన్నియోలేవు తేలియు లెట్టినిధులకు సాపించి వారి ప్రయత్నములకు తోడ్పడిన వాగుండునని విశేషమందు తలచుచున్నాను. ఇందువలన భారతీయులు మొదటి బ్యాంకును స్థాపించినప్పుడు వర్తక ప్రమాణులును, దేశీయ వాతములును సంతసించిరి. తరువాతి కాలక్రమమున 60 నిధులు స్థాపించబడినప్పుడు మనవాణిజ్యాభివృద్ధికి చాల మట్టుకు దొరతతీరినదని కలుగుచు సంతసించిరి కాని ఈసంతసము, చాలకాలము నిలిచిందికాదు. దురదృష్టవశమున నవి ఒకటితరువాత నొకటి చెడిపోయి నెలకొల్పినవివలన నష్టము కలిగినది. మొత్తముమీద 41090000 రూపాయలు. మూలధనముతో 57 నిధులు ఆద్యుక్తములై మనదేశవనతికి భంగముకలిగినది కావున మన వర్తకాభివృద్ధికి కారలసిన సౌకర్యములన్నిటికిని పూర్వమువలెనే ఆయా రాష్ట్రములలోని రాజధానిబ్యాంకులను నిదను. విదేశ ఎక్స్చేంజిబ్యాంకులమీదను ఆధారపడవలసిన స్థితికి వచ్చితిమి. పాశ్చాత్యదేశములలో క్రొత్త క్రొత్త ధననిధులను స్థాపించి వారివారి వర్తకాభివృద్ధికి కారలసినసౌకర్యములనున్నటిని చేసికొని పరపతిని వెంచుకొనుచుండ మన నిధులలో చాల భాగము తగ్గి పోవుటయు, మన మూలధనము కృశించుటయు సంతాపకరముకాదు. ఇతర ప్రతిష్టాపనలకు మన యుద్దేశములతో నెంత ఏకీభావమున్నను హిందూదేశకర్తవ్యము వీనివై నాధారపడవలసినస్థితి పోయినది. భారతీయ వర్తకసంఘమువారును, బూకోవారును, నీవిషయమై కొన్ని సంగతులను నూనింపగా వర్తకులందర సమ్మతించిరి. ప్రస్తుతముద్యమలో సంధియగువరకును కనిపెట్టుకొని యుండియుండెల ఎంతకాలమున కిది నెరవేరునో చెప్పజాలను. ఇంకవలన మన కెంతయోనష్టము గలుగును. గోధుమలకును, ప్రతికిని సంబంధించిన విషయములు చర్చించిన రెండుసభలలోనుగూడ దొరతమునాకు భారత వర్తకులను సంప్రతించియుండలేదు.

సంయుక్తభారతీయ సంఘమువారు నూనించినట్లు వర్తక సంఘముల నన్నిటికిని సమాన ప్రత్యయ భావమున్న యెడల హిందూదేశ వర్తకాభివృద్ధికి సంబంధించిన ముఖ్యవిషయముల చర్చించినప్పుడు భారతీయ వర్తక సంఘములతో సంప్రదించక పోవుట తటస్థించకపోవు. యుద్ధానంతరమున మన వర్తకాభివృద్ధికి సంబంధించిన ముఖ్యాంశము లెన్నియో నిర్దితముకావచ్చును గాన వెంటనే సంయుక్త వర్తక భారతీయ సంఘమువారి విని త్వరలోనే వర్తకమహాసభ జరుపబడినది.

పాశ్చాత్యులు మనకు ఆదర్శప్రాయముగ నున్నారు. అనోన్య సంబంధబద్ధ మగు విధానమున అన్ని దేశములను నొకదానినె నొకటియూధావదె, వ్యక్తమొందించుచో లాభ పడదు ఇప్పుడెల్ల వారును శృయించియున్నారు. వాగరకతా వ్యాపికి ఇంతకంటె యుత్తమ మార్గములేదాకూడ నిర్ధారణచేయబడినది. గత ఆరశతాబ్దము నుండియు ఇంగ్లండులో వర్తకమహాసభలవలన, వర్తకాభివృద్ధి కెంతయో ప్రాప్తావృక్షులగి, వాణిజ్యాభివృద్ధి నహకారి యయ్యెను. మొదటి వర్తకసభ ఆక్రడ 1860 వ సంవత్సరములో జరిగినది. అంతటినుండియు వీరివలన చాల ప్రయోజనము కలుగుచున్నది. వర్తకసంఘముల ఇశ్కారాని రేపెను ఆసోసియేషనువారు ఆంగ్ల వాణిజ్యాభివృద్ధికి, క్రమముగను, నిర్వహ్యముగను పాటుపడుచున్నాడు ఇండియాలో జరిగిన సంగతులను, మనకు ఆదర్శప్రాయముగ నున్నవి. సింహళము, హిందూదేశములలోని వర్తకసంఘముల మహాసభ 1905 లో జరిగినది. దొంతనమువారి ప్రతినిధిగ వచ్చి తత్సభలో ప్రసంగించిన సర్ ఎడ్వర్డులూ గార్బ్టెనభల ప్రయోజనమును ప్రాయుఖ్యమును గురించి విచ్చుటించిరి. తత్సభా ప్రతినిధుల గౌరవార్థముగ వర్తక మెట్లు మందిరమున జరిగిన విందుసందర్భములో కర్తవ్యప్రభు మట్లామయి నిట్టిసభలు దేశములోని ఆరికనిస్థితి కెంతయు నుపయోగకరముగ నుండునని నుడిగెను.

1905 వ సంవత్సరమున జరిగినసభలో సభి కారులు వచించినవానినిట్టి హిందూదేశ వర్తకమునకు సంబంధించిన విషయములలో నేదోయొక క్రమ పద్ధతి నవలంబించుదురని తలచితిమి. కాని తత్సభవలన, మన దేశములోని వర్తకాభివృద్ధిము స్థితికింకబడలేదు. రాజధానిలలోని వివిధవర్తక సంఘముల వారి, యుద్ధములు వికరూపమును దాల్చలేదు. మొత్తము మీద దేశములోని వర్తకపు మంచిచెడ్డలను గమనించు, మహాసంఘము స్థాపితము కాలేదు. ఇట్టి ముఖ్య విషయాలవలన కంతరాయ ముండగూడదు. తత్సభాసభ్యునిర్వహణమునకై ఈ వర్తకసభ యేర్పాటు చేయబడినది. ఏటేట ప్రాయుఖ్యమైన వర్తకసావములలో సభలు జరుపుటయే గాక, ఇంగ్లండులోని ఇశ్కారానిరేపెను ఆసోసియేషనువారి పద్ధతుల ననుసరించి మన దేశములో సంయుక్త భారతీయ వర్తక సంఘ మేర్పాటు

చేయబడును. ఇట్టిసంఘము స్థాపితమైన తరువాత, వర్తకాభివృద్ధి విశేషము జరగగలదు. మనము తలచుదానికంటె ముందుగనో, అలభ్యముగనో లోకములోని నానాదేశములవారును చేరి, సమాన ప్రత్యయభావముతో నొకవర్తకసంఘము నేర్పాటుచేసి కొనుదోబురాకపోదు. నానాజాతియగుండు సాపితమైనప్పుడు హిందూదేశమునకుకూడ దానిలో నుచితస్థాన ముండితీరవలయును. ముందుజరుగబోవు సామ్రాజ్యసభలో మన కట్టి స్థాన ముండవలయునని కోరుచున్నామో అట్లే వర్తకసంఘమునందును, మన కట్టియధికార ముండవలయును. ఈ విషయమై కొంతకని ఇదివరకే జరిగినది. అందున వర్తకసంఘమువారు నామగన సంకల్పముల లోకసారీ జరుగు వర్తకమహాసభను యేర్పాటుచేసిరి. అట్టి సందర్భములో మనము వర్తకసభను జరిపి, సంయుక్తభారతీయసంఘము నేర్పాటుచేసికొను టెంతయు సమంజసముగనుండును.

మనకు వ్యవసాయములేదు. మన వ్యవసాయములను మనము దిద్దుకొను నధికారములేదు. అట్టి సందర్భములో ప్రభుత్వవర్తకులను నిర్వహించుటకు ప్రజలందఱికిభవించి, ఏక భావబద్ధులై యుండవలెను. పరిపాలితరాష్ట్రములోనివారికి కొన్నిసమయము లుండవచ్చును. ఏ ప్రభుత్వమైనను పూర్తిగా జాతీయభావ ప్రేరితముగాకుండంతరకాలము, పాలనావిధానమున, దానివర్తకులను, ప్రజాప్రేరితము కాకుండంతరకాలము, ఆ ప్రభుత్వము కొద్దిగనో, గొప్పగనో, పరిజల సునోభివృద్ధులను గుర్తించవచ్చును. పరిజలయోగక్షేమములం దెంతసానభూతి యుండినను ప్రజల నుచితవృత్తులను కనుగొనవచ్చును. పాలకప్రజలకు విశేషపు పుణ్యముండినప్పుడు దాదారతనమువారివిక్రమములను మరలవర్తకమును, ఒకప్పుడు పాలకప్రజలయొక్కయు, పాలితప్రజలయొక్కయు, లాభనష్టములు, వైరుధ్యముగనుండుట తలచించును. కేవలము భారతీయుల వర్తకాభివృద్ధి నే మనమును యంచుకొని, ఇండియా దొరతనమువారు, వాటివ్యవర్తకవిషయములలో తమరాజనీతిని, నిర్వహించుకొనుటకు సమర్థులుకావని, పర్వసామాన్యముగ తెలిసినవిషయమే. తమకున్న యధికారము పెట్టుచు యోగించుకొనిన తమ కెక్కువలాభదాయకముగ నుండునో బాగుగ తెలిసిన ఆంగ్లేయవర్తకములకు ప్రతివానియందును సాగుచుండును. అందుచేత ప్రజలలాభవృద్ధులకు వ్యతిరేకముగ దొరతనమువారు చేయవలసినవారగుచున్నారు. వారికి వ్యతిరేకాధికారములేదు. అధికవిషయములలో వారేమియు చేయజాలరు. దేశములో తయారైన సరకులు విదేశపు సరకుల ముందర పోటీకి నిలచినను, నిలవకపోయినను, వారిమీదకూడ, సరిసమానమైన పన్నులను విధింపవచ్చును. ఇంగ్లాండునుండి దిగుమతియగు సరకులమీద పన్నులు చేయజాలరు. సిమెంటును తయారుచేసికొను స్వామ్యములను రాజధానిదొరతనము నిర్వహించి తాము పొందుటకై యిటీవల, ఆంగ్లవర్తకసంఘమువారి లోకములకు తెలుపబడినది. మనకు తెలియునే తెలియదు. ఇట్టివన్నియు నిదర్శనములున్నవి. వాని నన్నిటిని కేంద్రములవలన ప్రయోజనములేదు. వర్తక వాణిజ్యవిషయములలో, సరియైనవర్తక విషయములకు దొరతనమున కిష్టములేకపోలేదు. కాని వారికి తగిన స్వాతంత్ర్యమును, కార్యకర్తయు లేదని తెలుచున్నది. కావున మనమందరము దొరతనమువారికి సాధ్యమైనంతవరకు తోడ్పడవలసి యుండును. భారతీయసంయుక్తసంఘమును, యేటేట జరుగు వర్తకసభలను, ఇందునకు తోడ్పడగలవు. భారతీయులు రాజభక్తి కరాణులై యుద్ధములో సామ్రాజ్యమునకు కుడిభుజములై నిలచి, నేనించుచున్నందునకు, ఊరకపోదని, ఆంగ్లవృత్తికేమి, రాజకార్యధురంధరులైమి, యెన్నియోసారులు వచించుచున్నారు. ముందు మన దేశసాలనములో ననుకూలమైన మార్పులు కలుగగలవని నున మూహించవచ్చును. కావున, సాంక్రామిక వాణిజ్యవిషయములలో మన ప్రభుత్వమువారికి పూర్తిగా స్వాతంత్ర్యముండవలయునేగాని, ఇతరల పరిబంధకములు అందకూడదనియు, నియంత్రితము నన్నిటికంటె వాంఛనీయమైనదినియు, మనము స్పష్టముగ తెలియజేయవలసియున్నారము. తీర్మానములు.

రాజభక్తిని గురించియు, మహాత్మాగోష్ఠీ సురణముల గురించియు, అగ్రాసనాధిపతి యుపపాదించగా, సభ్యులం గీకరించిరి.

సంయుక్తభారతీయ వర్తకసంఘము.
తీర్మానములలో ముఖ్యమైనది సంయుక్తభారతీయ వర్తకసంఘస్థాపనము. ఈతీర్మానమును, పురుషోత్తమదాసు థాకూరు దాసుగారు ప్రతిపాదించుచు, ఆయావర్తకసంఘములు వర్తకాభివృద్ధి కెంతయో పనిచేయుచున్నవని నెలవిచ్చిరి.

కాని హిందూదేశములో వివిధవర్తక సంఘములకు ఏకీభావముగాని, సహకారముగాని లేదు. ప్రజలకును, ఇండియా ప్రభుత్వమునకును, సామ్రాజ్యదొరతనమునకు నమ్యునట్లు వివిధ వర్తక సంఘములను యేకీభావముతో, నేకస్థములై పనిచేయవలయును. అట్టి సమావేశములలో, నవీనపద్ధతుల ననుసరించి, మన వర్తకాభివృద్ధి మార్గములనరసి లోపాలోపములను, దొరతనమునకును ప్రజలకును తెలుపవలెను. భారతీయులకేమి, ఆంగ్లలకేమి, సంబంధించినవర్తకవిషయములను దొరతనమువారు సమభావముతోను, నిష్పక్షికముగను క్రమక్రమముగ, యోచించుచున్నందునకు, మాచనలు కనుపడుచున్నవి. హిందూ దేశవ్యవహారముల విషయమై అభిప్రాయభేదము లుదయించినయెడల, నిశ్చితముగను, యేకీభావముతోను, ఇంపీరియలు దొరతనమునకును, ఇండియా ప్రభుత్వమునకును, తెలిపికొనినవో దీనివలన వర్తకమునకు లాభముగనుండకపోదు. భారతీయ సంయుక్త వర్తక సంఘమును నెలకొల్పుట వలన నుండు బాధ్యతలను గురించి వీరు తెలిపి దీనివలన తగినఫలితమును పొందుటకు కొన్ని సంవత్సరములవరకును, అందరు పాటుపడ వలసియుండునని నెలవిచ్చిరి. ఇంకొక సంవత్సరమువరకు నిషిషయమును పడవేసి, పెట్టుటవలన, మనయభివృద్ధి కెంతయు భంగకరముగనుండును. వర్తకసంఘములయభిప్రాయములను తెలిసికొనుటకు చాలలంబాలు పడవలసియున్నది. వీరందరు సాహాయ్యముచేయగలరను విశ్వాసముతో, వీరి తీర్మానము నంగీకరించుటకు కోరుచున్నారు. లాలానాథకృష్ణ లాలుగారు దీనిని నెకండుచేసి సి. గోపాల మీననుగారు బలపరచగా తీర్మానమును సభ్యులంగీకరించిరి. తరువాత, రైలువే దొంగతనములకును, నష్టపరిహారపత్రములు(Risk Notes) ఇంగ్లాండులోను, ఇండియాలోను ఒకేమోతదగునందు విషయమునకును, సంబంధించిన యంశములను, దొరతనమువారు విచారణచేయించ వలసినదనియు, నుద్యమములను పన్ను ఉండుటవలన, దీనిమీద ఆధారపడియున్న పరిశ్రమలకు, నష్టదాయకముగ నున్నదనియు, తీర్మానించిరి. నూతులవలన సాగుబడి యెక్కుడై లాభకరముగనుండునో ఆక్రమ వానిని ప్రోత్సహపరచవలయునని కూడ తీర్మానించిరి.

తరువాత, అగ్రాసనాధిపతికి వందములతో, మహాసభముగి నెను.

మహాసభమీయాలో యుద్ధకార్యము:- తుపాకులనుండియు, ఫిరంగులనుండియు కనుగొనుట అన్నిని వెలవరించి రనియు, కాని వారు తమస్థానమును ముట్టడింపరా లేదనియు జనరలు టవును వెండుగారు 24 వ తేదీనింపాద్యచేసిరి.

బర్మాలో విమాన సంచారము:- కెప్టెను జే. డి. వ్రెను గారు రంగూనులో ఈ నెల 25 వ తేదీ సాయంకాలమున 5-30 గంటలకు విమానము నిర్దేశించి 1000 అడుగుల ఎత్తునకు తేలిరి. పిమ్మట మరల నా సమీపమునకే దిగిరి తెట్టె వెంటు గవర్నరుగారు గూడ వచ్చిరి.

పొంబయి వార్తాస్థానమువారి ప్రియరజము:- తమ దొరతనమువారి అనుమతిపై ఏడెలలోనున్న అమెరికావారి కన్యలు జడ్డాలోకుండు ఆంగ్ల పౌరులక్షేమము నారముచుండునని వాగ్దాన మొనరించి రని వార్తాస్థానమువారు ప్రకరించిరి.

బళ్లారి నరసవిసోదినీ సభవారు ప్రహలాద నాటకమును 1915 సం॥ డిసెంబరునెల 28 తేదీ మంగళవార ౬ సాయంత్రము 5 గంటలకును

సుభద్రా పరిణయమును 29 తేదీ బుధవారము సాయంకాలము 5 గంటకును విక్టోరియా పబ్లికుహాలులో ప్రదర్శించెదరట్లు టికెట్ల ధరలు మామూలు ప్రకారమే.
శ్రీ బళ్లారి కృష్ణమాచార్యుల సభ ప్రెసిడెంటుగ ము॥ రా॥ శ్రీ. ధ. గోపాలాచార్యులును ము॥ ధ. వెంకటకృష్ణమాచార్యులును పాత్రలను ధరింతురు.

బి. మాధవరావు, జనరల్ మేనేజరు.
రావుబహదర్ సి. హెచ్. గౌడు, ప్రెసిడెంటు.

ప్రకటన.

కృష్ణాజిల్లా యేలూరు సబ్ డివిజన్ కోర్టులో గోదావరి డివిజన్ కోర్టు ఫయలు O S. 17 1914 Execution petition No. 42 of 1915 BETWEEN.

వాది నాళం కామరాజుగారివెంకటకర్తం సా॥ రాజమండ్రి. ప్రతివాదులు కొత్త వెంకటాద్రియ్య కగయరాలు. వాది ప్రతివాదుల యొక్క పొందిన డిక్రియొక్క E. P. No. 42 1915 రు అయిపో కృష్ణాజిల్లా యెల్లూరు డివిజన్ కోర్టులో నుండి నబురిజిస్తున్నా చేరిన 1 యేడు వాడలపాలెం గ్రామ తాలూకు జమీందారి జిరాయత్తి మెర్కయ 921-2 ట్లు ఫలం య 88-85 ట్లు మొత్తం య 96-87 ట్లు భూమి అందులోని నానా ఫలవృక్షములు సహా.

2 డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన కన్నాడుగూడెం గ్రామం తాలూకు జమీందారి జిరాయత్తి మెర్కయ 711-85 ట్లు ఫలం య 81-94 ట్లు వరక య 808-79 ట్లు భూమిని అందులోని నానా ఫలవృక్షములు సహా.

3. డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన రామలక్ష్మీపేట గ్రామం తాలూకు జమీందారి జిరాయత్తి మెర్కయ 624-0 ట్లు భూమిని అందులోని నానా ఫల వృక్షములు సహా.

4. డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన కుంటల గూడెం గ్రామం తాలూకు జమీందారి జిరాయత్తి మెర్కయ 904-48 ట్లు భూమి అందులో నానావిధ ఫలవృక్షములు సహా.

5 డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన తిమ్మకంటల గ్రామం తాలూకు జమీందారి జిరాయత్తి మెర్కయ 468-33 ట్లు ఫలం య 14-55 ట్లు వరక య 478-44 ట్లు భూమి అందులో నానావిధమున్న ఫలవృక్షములు సహా.

6 డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన పొంగులూరు య ట్టులలో చేరిన పొంగులూరు గ్రామం తాలూకు జమీందారి జిరాయత్తి ఫలం య 1581-45 ట్లు భూమిని అందులోని ఫలవృక్షములు సహా.

7 డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన పొంగులూరు య ట్టులలో చేరిన యాదవోలు గ్రామం తాలూకు యానాం జిరాయత్తి కలిసి మొత్తము 185-55 ట్లు భూమి అందులో నానా ఫల వృక్షములు సహా.

8. డిల్ కో నబు రిజిస్ట్రేచన్ చేరిన చిన్నాయగూడెం గ్రామం తాలూకు జిరాయత్తి మెర్కయ 2833 య 2-33 ట్లు, రిక్వి 173 య 1-38 ట్లు వరక య 8-71 ట్లున్న నానా ఫల వృక్షములను సహా.

తయిన వుదహరించిన యెనిమిది గ్రామములలోని వరిమిశముల వాడలా అస్థితి ప్రతివాదుల 1 to గ్రామాదలయినయేడు వాడలపాలెంక నాయగూడెం, రామలక్ష్మీపేట కుంటలగూడెం తిమ్మకంటల పొంగులూరు గ్రామములలో (Proprietary) ప్రాప్తియిటికి నాకున్న 7, 8 గ్రామాదలయిన యాదవోలు చిన్నాయగూడెం గ్రామముల అస్థితి ప్రతివాదుల రహితువారి నాకున్నయన్నది.

III. వాదికి రావలసిన డిక్రి మొత్తము 12982.9-0 అన్ను వావాభివృద్ధి య 800-14-0 అన్ను వరక య 12789-7-0 అన్ను య 00708-౯-0 అన్ను నెలకి 1008 య 0-12-0 చొప్పున 7-4-14 ల గానుకు 25-9-14 వర్క్కు కడ్డిన్ని య 14238-15-0 వైన నెల 1కి య 100 కి య 0-8-0 చొప్పున 25-9-14 ల గానుకు సామ్యముట్టేముక్కు రావలసిన వడ్డిన్ని వారంటు అయిభివృద్ధియై గాలట్టుకొనుటకు యేలూరు సబుకోర్టువారి యెడల 1916 సంవత్సరము జనవరి 17 తేది (17-1-16) వరకు 10 గంటలకుపయిన వుదహరించబడిన అస్థివిలము చేయబడును. యా అస్థివిలము ప్రతివాదుల కొన్ని (Encumbrances) కలగవచ్చేమున్ను. కాని అవిలూచీగా చేయబడినవి అన్నీ వాది వాదము అయియున్నది. యా అస్థినిగరించి యేవిధమయిన సంజానాపీ కావలసినవారి తరఫు వకల మహారాజశ్రీ హయికోర్టు వక్టీలులో మంపసీతారా నయ్య పి. ఏ. డి. యల్. గారు శలూరు పరదుపేట కృష్ణాజిల్లా అనిపానీ తెలుసుకోగలరు. గనుక యందుములముగా ప్రియరచాయడ నుయినది.

వకాంపిలూరు }
14-12-15 } ఐ. సీతారామయ్య.
Decree Holder's
Vakil

ముప్పగియిన కేసీయ వహజనపథ, ఇతరపథము. శినుబియలు

సోమవారము

పుటలు పుటలు నింపివేయువాడైరి. వీరీసందర్భమున చేసిన కొంత ప్రసంగమునకును వాచాగారి ప్రసంగమున కొంతభాగమునకును వారివారి హృదయములను నిరూపించు భేదము కొంత యున్నందున చూప సమర్థుడైనాడను సింహాగారు రెండుపమానములను మనముండటముచేరి మన దేశము రోగి యనియు ఉక్కుచట్టమున నిడి కదలమెదలకుండవలసినదని వైద్యుడాజ్ఞాపించిన యెడల నుండి తీరవలసిన దనియు వారి మొదటి యుపమానవాదము. మనము తేకువన లేచినంతమాత్రము నూర్యుడు ఒక్కత్రుటికాల మైనను ముందుదయింపజాల ఉచటవారి రౌఢన యుపమానవాదము. ఈరెండును మాకు నిగుప మానవాదములుగా దోచుచున్నవి. సంఘశాస్త్ర దృష్టినిజాడవలసిన మానవ విషయము లెక్కడ? ప్రకృతి శాస్త్రజనితము లగు సైయుపమానము లెక్కడ? ఉపమానముల కొరకు వాదముద్భవ మునట్లుగవడు చున్నది. కాని వాదవిరూపణార్థముపమానము లేర్పడినట్లు కానరాదు. వాచా వారిసరణి జూచుకు. రాజకీయాభివృద్ధి కంతటికిని బేరము, కరస్పరవినిమయము, నీవీంతచేసిన నేనింత కదలేదను, నీవద్దాని కంగీకరింపనే నిద్దాని కంగీకరిం చెదను అను నట్టిబుడొరుల సమాధానము మూలా ధారమట! ఈపద్ధతి ననుకరించువారు తొందరపడ వలదని ఇచ్చుసలహా వేరు సింహాగారు తొందరపడ వలదని ఇచ్చుసలహా వేరు నని మాచగనగులకు ప్రత్యేకించి ప్రదర్శింపవలసిన యవసరము లేదు. వీరురువురును మరియొక సమాన విషయమును చర్చించినారు. అది హైందవభూమి కంతటికిని చిత్రాక్షరము. సైనికోద్యోగ సైనికశిక్షణములకు సంబంధించినది. మానాయకు లిరువురును నీసందర్భమున కనవరచిన యుత్సాహమునకు భారతభూమి సంతోషపలసి యున్నది. ఇరువురును రుష్యా నిదర్శనమును కొని తెచ్చినారు. సింహాగారు రుష్యాలో రుష్యాప్రజకు గల స్వాతంత్ర్యములు మాదేశమున మాప్రజకు లోకమున నుత్తీష్టపరిపాలనమని పేరుగాంచిన బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు ఇయ్యజేనువీయదగునాయని యమగు చున్నారు. ఎట్టి యూరోపియను ఎట్టియూరేషియను ఎట్టి షచ్చినుఇండియా నీగ్రోయు, అనగా చెట్టికాయలని యర్థముకాబోలును, పొండు ఆయుధ ధారణాకారవమునకు హైందవుడు గొంపవదన్లు జైనను కనికరాకపోయెను. ఇంకను దృష్టిపథము మారినదని ఎట్లనుకొనవచ్చునని ప్రశంశించుచున్నారు. ఈదేశమున నెంతటివారు వాలంటీరు చేసెదమని నుతీసికొనకపోవుట అబ్రిటిషుపడవడిగా నున్నదనియు శాశ్వతాధికారవర్గ మీ విధమున ప్రజలను జూచుటచే ప్రభుత్వమువారు ప్రజలను నమ్ముట లేదని తెలిసికొనవలసి వచ్చుచున్నదనియు పూర్వము రోమక సామ్రాజ్యమున సమ్రాట్టు అన్ని దిగ్భాగములయందలి ప్రజలను నమ్మి ఉత్తమఫలములను నందినట్లులు బ్రిటిషువాండు ఫలము లందవచ్చుననియు హైందవభూమి ఆయుధ ధారణమున కర్హుగునేనియర్థము ఇరువదియైదు సం॥లైనను బ్రిటిషుబలముతరుగజాలదనియు ప్రబోధించుచున్నారు. వాచా సింహా లిరువురును జాతి యొక్క యాత్మశారవమునకు స్వసంరక్షణశక్తియెంత

మోఘటానముగ వివరించుచున్నాడు.

మహాసంగ్రామమే మరియొక్కటి తటస్థించి నేటి మన సందర్భములకు తమ కత్యంత ప్రయత్నము వస్తు సందర్భమునకు బోవలసి వచ్చునని దేశ ప్రజలు సందర్భాత్మకవిహీనులుగా బెట్టుటచేయుదు మహాసంగ్రామమును గణించవలదాయని సింహాగారమును చున్నాడు. ఈసంగతు లెల్లయును మన ప్రభువులు జాగ్రత్తగా నాలోచించి నేడు మనకు గలిగియుండు కరస్పరసామీప్యమును గ్రహించి యిప్పటికైనను హైందవులకు న్యాయ మొనర్చుటకును సామ్రాజ్యమునకు బలము సంపాదించుటకును ప్రయత్నింతురు గాకయని కోరుచున్నాము. ఇట్టి నివేదనమైకకంఠ్యముగా ప్రభుత్వము వారికి చేయు నుద్దేశమూత్రము శక్తియైనను ముప్పది సంవత్సరములుగా ప్రవృద్ధియై గౌరవము కాంచిన దేశీయ మహాసభ చేరుట యవసరమని బుద్ధిమంతు లంగీకరింపక తప్పదు. దేశీయమహాసభలోలోపములున్నవి. లేకపోలేదు. సంస్కారము లవసరములు. అట్టి సంస్కారములు బలమగు ప్రజావాక్కు ఉద్భవించినయెడల జరుగకమానవు. పరిస్థితులిట్లుండ కాంగ్రెసేయవసరముకాదు. దానిని పోత్యజింపును నధియింపును అనువాక్యములు వినవచ్చుచుండుటను జూడ ఆ మహాయుద్ధాధిస్థాన దేవతయగుమృత్యుదేవత ఈభూమియందుగూడభక్తులను చేదీయగలిగినదా యను సందియ మంకురింపచినా దుండజాలరు.

ప్రాధేసరు లక్ష్మీనరసు నాయుడుగారు.

ప్రాధేసరు లక్ష్మీనరసు నాయుడుగారు ఆంధ్రలోకమునకు తెలిసిునివారుగారు వీరు కచ్చయప్ప కళాశాలలో ప్రకృతిశాస్త్రము ననుత్తమోపాధ్యాయపదవియందున్నాడు. ఇట్టిగౌరవము నందినయాంధ్రులలో వీరే మొదటివారని చెప్పతగియున్నది. ఇట్టి వీరిటీవల తిరువల్లి క్లెరిక్ నొక సభాసమమున నుపన్యసించుచు మతమును దైవమును ప్రవృద్ధి నాటకములు కావున పరిత్యాజ్యము లని యావనులను ప్రబోధింపజూచి రని తెల్పుచు నీనగరమున ప్రకటితమగుచుండు పత్రికలలో నొక పత్రిక ఇటువంటివారి నెట్లు హిందూకళాశాలయగు కచ్చయప్పకళాశాల సహించవగునని యనుచున్నది. నాయుడుగారికి దైవమును గురించి కల యభిప్రాయము లెట్టివి యైనను మతమును గురించి ఇంతటి వ్యతికారేభిప్రాయము లేదని మాత్రమే మే మెరుంగుదుము. వారు ఉత్సాహయుతులగు జాధులు. జాధుమతస్వీకారము చేయుట మాత్రమేకాక దానిప్రచారమునకును సంపూర్ణ హృదయమున పాలుపడుచుండువారు. ఇట్టివారు మతపరిత్యాగము చేయునది యని చెప్పినారని నమ్మజాలకున్నారము. ఒకవేళ ఆపదములు వారు ప్రయోగించినవియే యగు నేని వారవ్యానికి సాధారణార్థము వచ్చునందర్భమున వాడియుండ జాలరని సంశోభింపవలసియున్నది. సంగతిసందర్భము లిట్లుండగా మా సాదరపత్రిక వచ్చయప్ప కళాశాలాధికారులు నాయుడుగారి యభిప్రాయ స్వాతంత్ర్యము నిరోధింపవలసినదని సూచించుట యాశ్చర్యవచకముగా నున్నది. దైవము విషయమున సెంద రెందరో యెన్ని యెన్నియో యభిప్రాయము లిచ్చి యున్నారు. హిందూ మతమున దైవమునకు నియ్యబడిన నిర్వచనముల పరిమాణమును కనుగొనుటయే కష్టము. అట్టిస్థితిలో దైవములను పేరిట అతడో, ఆకీ క్రియో యున్నాడనినను

లేదనినను ఉన్నదనినను లేదనినను విశేష నష్టము కలుగునని చెప్పి విలులేదు. అపాయము కలుగుననుట వట్టి వెట్టి కాకమానదు.

మరణముల రేటు.

మనదేశమున కొంచె మించుమించుగాగోనన్ని తరగతాలలోను మరణములరేటు హెచ్చిపోయియున్నది. మధ్యతరగతాలో అగ్రస్థానమును స్వీకరించినది. ముందు సంవత్సరముందు శే యంటికి 80.28 గురు మృతికొందగా కడతరగతము 86-89 గురు మృతికొందట సంభవించినది. ఇంగ్లాండునీ సంఖ్య 29.88 నుండి 31.87 కు పెరిగింది. ప్రజాబలులో 80.02 నుండి 81.96 అయినది. మద్రాసులో 21.4 గా నుండి 25.00 కు పోగింది. సంయుక్తపరగతాలో బర్మా యమౌతము తగ్గుదల చూపుచున్నది. అతగ్గుదలయు సెంట్ కాదు. మొదటితరగతాలో 84-84 గా నుండినది 88-46 అయినది. రెండవతరగతాలో 24-99 నుండి 24.18 అయినది. ఈయంతలను ఆంగ్లభూమిలోని మరణపురేటుతో పోల్చి చూచితే మేని నుండి బద్ధము కాకపోదు. అచ్చట సామాన్యముగా వెయ్యింట 12 గురుకు హెచ్చుగా వచ్చుటలేదు. ఆయాలోగ్గిస్థితి మనకువచ్చునా? ఎట్లువచ్చునా? ఎప్పుడు వచ్చునా?

స్థానిక వార్తలు

దీసంబరు దినచర్య

రాణిలోట వేడుకలు, పరిశ్రామిక ప్రదర్శనము. సోమవారము 27 వ తేది. శ్రీగవర్జుడుగారు పారిశ్రామిక ప్రదర్శనము పూర్తింపించుట. సా 4-80 గం. పారిశ్రామికప్రదర్శనమువల్ల శ్రీ వెంట్లండుపల్లిగారువించు చేయట. సా 5 గం. పంపెములకు గా-సర్ పి. యస్. శివస్వామి అధ్యక్షుడగు అధ్యక్షులకు వహించుట సా 4-80 గం. మంగళవారము 28 వ తేది. పారిశ్రామిక ప్రదర్శనమువల్ల శ్రీగవర్జుడుగారు వెంట్లండు పల్లిగారువించు చేయట సా 8-15 గం. పంపెములకు గా-సర్ వారల్లు స్టూ అధ్యక్షుడగు అధ్యక్షులకు వహించుట. సా 4-80 గం. బుధవారము 29 వ తేది. పంపెములకు మేజరు జనరలు శేరిగారు అధ్యక్షులను వహించుట సా 4-80 గం. కుళివారము 31 వ తేది. పంపెములకు గా-ఎ. శ్రీకార్యుగారు అధ్యక్షులను వహించుట సా 4-80 గం. రాణిలోట వేడుకలకు గా. ఎ. జి. కార్యుగారు అధ్యక్షులను వహించుచురు ... శనివారము జనవరి 1 వ తేది. శ్రీగవర్జుడుగారు రాణిలోట వేడుకలను వాడుటకువచ్చుట. సా 4 గం.

రాణిలోట వేడుకల రోజులలో పెట్టబడు పోష్టాఫీసు:— ఈపోష్టాఫీసులో చాలపొద్దు బోవుసంతకరకు బాబులు, వేయకచ్చు. ఇంగ్లీషున తక్కిన పోష్టాఫీసులకుంటె అలస్యముగా బంపవచ్చు.

రాణిలోట వేడుకలు:— ఈ రాణిలోట వేడుకలలోజలలో ట్రాపుబండ్ల సంఖ్య యధిక పడుచుండును. రాత్రి పొద్దుపోయ్యెకరకు పుజల కాకపోకలకు బట్టి బండ్లు నడుపబడును.

సుగుణవిలాససభ:— ఈసభవారు నేటి సాయం కాలము 5-30గం. విక్టోరియావల్లివక్రిందినాలో (సావిత్రి) నుట నాటకమును ఆంధ్రీయనాటకరంగుచెడన.

బహుమాన వ్యాసములు:—క్రిందటి మార్చి నెలలో బల్లారపురజము పుస్తకముజరుగు సంగ్రామపు హిందుధర్మములనుగురించి ఒకవ్యాసము క్రియించి అందులో మేల్లన వ్యాసమునకు రూ. 200 బహుమానమిచ్చించుచు

ఆంధ్రీసాహిత్యవేదమువారిని యడుగును వారు 100 రూ. లిచ్చెదమనియు తక్కిన 100 రూ. తరివడమువారి నీయమనియు జెప్పిరి. ఈవిషయము పత్రికలమాలముగ్గ ఆంధ్రరాష్ట్ర మంతటను దెలియబడుచగా 6 వ్యాసములు పంపబడినవి. అందులో 2 వ్యాసములు సమానపాండిత్యమును వహించియున్నందుకల్ల అబహుమానపు సామ్యము పరాకిమిడికాపురస్తు డగు పి. జగనాధస్వామికిన్ శ్రీ ఆనంతపురములో మాడకసీర కాపురస్తులగు బి. గురురాజస్వామిగారికిని చెరినగము వండిపెట్టునట్లుగా శీర్మానించబడినది.

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరదేవస్థానపు ఆనుపత్రి:— ఈ నెల 24-వ తారీఖు ఉదయము ఇచ్చట జరిగిన అఖిల భారతీయరేవ్ద మహాసభకు అధ్యక్షులుగా నుండిన శ్రీ యుత కవిరత్న యామినీభూషణ్ రాయ యం. పి. యం. బి. గాడును, అహమదాబాదులో “వైద్యకల్ప తరువు” యను పత్రికకు సంపాదకులగు శ్రీయత జటాశంకర్ లీలాధర్ వైద్యా గారును, బొంబాయిలోఅయ్యరేవ్దీయగ్రంథమాలసంపాదకులగుఅయ్యరేవ్ద మార్తాండ శ్రీయత యాదవశ్రీకాంతలెలవార్య గారును; అలహాబాదులోజరిగిన అఖిలభారత అయ్యరేవ్ద మహాసభకు, ఉపాధ్యక్షులగు, శ్రీయతలూకూర్ ప్రసాద్ మణి గారును; అలహాసభ కార్యదర్శులగు శ్రీయత జగనాధ్ ప్రసాదు శుక్లా గారును; అలహాబాదులో “వైద్యకల్పతరువు” యనుపత్రికకు సంపాదకులగు శ్రీయత మాధవశర్మగారును శ్రీకన్యకాపరమేశ్వర దేవస్థానమును జూచుటకు వెళ్లి యుండిరి వారిట్లుచెప్పిరి. ఈ ఆనుపత్రిలో యాభ్యవైద్యులగు పండిత సి. వి. ముబ్బిహృణ్యకాశ్రీ గారును, పండి. దొరస్వామిఅయ్యంగారును చాలపరిశ్రమ బుచ్చుకొని మంచి బౌద్ధములతయాయ జేయుచున్నారు. శ్రీకన్యకాపరమేశ్వర దేవస్థానపు సాత్తును ఈఆనుపత్రి విషయమై ఉపయోగించుట మిగులశ్లాగునీయ మైనసంగతి చెన్నపురి కాల్పవచనకారు నెం. రూ 500 సహాయకేయుచున్నారు గనక వారికి మేము వందగీయులము.

Table with 2 columns: Item Name and Price. Items include 'చెన్నపురి యుద్ధవిధి', 'శ్రీల కాళి-విరాళములు', 'గుంటూరు శ్రీమ', 'దేవరకొట రాణి గారు', 'రెండుట శ్రీమ', 'ఎల్లిను దొరసానిగారు', 'ఆర్. శే. శ్రీనివాసయ్యంగారి భార్యగారు', 'మన్నారగుడి శ్రీమ', 'తుంధకొండ శ్రీమ', 'కొండు దొరసాని', 'వెల్లెను కన్య గారు'.

రైలుబండిలోనుండిపడుట:—మదరాసు దక్షిణమున రాష్ట్రాధిపతివారి బ్రాఫీకు నూకరింపెండెంటుగారి భార్య ఉదకనుండలమునుండి మదరాసునకు 28 తేది మెయిలురెయిలువై వచ్చుచుండెను. మద్రసులో హిల్ గ్రాఫ్ ఎడ్వర్డ్ క్లీవరు లకునడచు ఆమెరైలుబండినుండి క్రిందపడినది. దట్టమగుగాయము లగిరినది. ఈమెలోగూడ నూకరింపెండెంటుగారు గూడ వచ్చుచుండిరి. ఈప్రమాదమునకు కారణము తెలియరాలేదు. మెయిలురైలు మదరాసునకువచ్చుట ఆలస్యమైనది.

అఖిలభారత ఆస్తిక కాన్ఫరెన్సు మహాసభ.

వై సభాసమావేశములు శనివారమునుండి బొంబాయి నగరమున పూర్తింపమైనవి. ప్రథమమున వై. శ్రీపాద మొనర్చుబడినది. అన్ని రాష్ట్రములనుండిగ్రహితియు చాలమంది వచ్చిరి. గా. డాక్టరు నీలరత్నం సర్కారుగా రధ్యక్షులుగా నుండిరి. ప్రతినిధులకు సర్ రామకృష్ణ గోసాల్ భండారిగారుగా న్నాగర మొసంగిరి. అనంతరమున సర్ వారాధన చందవార్జురుగారు నీలరత్నం సర్కారుగారి సగ్రాసన స్వీకార మొనర్చి బ్రార్థించిరి. నీలరత్నం సర్కారు కొక ఉపవాక్య మొనర్చిరి. వివిధ విషయములను తే శ భా. ప. ల యం. శ్రీల కువన్యసింది, కురీతుల నొనర్చి, కట్టముల నొసగ విశ్వ విద్యాలయ కార్యక్రమము వ్యాపింపజేయుట చాల అగత్యమనియు నిమ్మ జాతుగర్భరణ మొనర్చిని మతమున విలువలేదనియు, ఆ జాతుల నున్నతదేశము గొనిరావలసినదనియు వాదపన్యసిందిరి.

సభ 26వ తేదిని మరల సమావేశమగును.

చిరోపా మహా సంగ్రామము

క్రిస్తమసు పండుగలు శ్రీ చక్ర వర్తి గారి సేనలకు పంపిన సందేశము

జర్మనీలో అన్నాతుల కలవరము - ప్రజలపై తుపాకులను గాల్పుట

సహానికాపైని దాడికి జర్మనుల సన్నాహము.

దార్జిలింగ్ లో శ్వేత సప్తము - రోగుల సంఖ్య హెచ్చుట.

ఇంగ్లండు

పార్లమెంటు సభాసభ్యు డాక్టరు

ఆఫ్రికాన్ వెల్లుట

లండను డిశంబరు 28:- డాక్టరు ఆఫ్రికాన్ వెల్లుట అనునతడు తూర్పు ఆఫ్రికాను పర్యటించుచున్నాడు.

పార్లమెంటు సభ.

లండను డిశంబరు 28:- పార్లమెంటు సభ 4-1-16 తేదికి పాడింపబడింది.

చర్చిలు గారు

ప్రధాన మంత్రిని దర్శించుట.

లండను, డిశంబరు 28:- పార్లమెంటులో చర్చిలు గారు ప్రధాన మంత్రిగారిని దర్శించ బోయిరి.

చక్రవర్తి గారును రాజకుటుంబమును.

లండను డిశంబరు 24:- క్రిస్టమస్ ఉత్సవముల నిమిత్తము శ్రీ చక్రవర్తి గారు వెండింగు సేమనుకు కుటుంబసమేతులై విచ్చేసిరి.

యొసకమారు నాక

టూర్నామెంట్ కోట్లపడుట

లండను డిశంబరు 28:- హెచ్చరింపబడయ్యె నైని వివరింపబడినాక టూర్నామెంట్ కోట్లపడినది. పరాసు యుద్ధ నాకయొకటి నాక కధిక సహాయ మొనరించెను. అర్ధరాత్రుమున 120 మంది ప్రయాణికులను అధిక సంఖ్యగల నావికులను కాపాడెను. ప్రయాణికులలో 65 స్త్రీలును 15 పిల్లలును ఉండిరి. 81 మంది ఆంగ్ల సామ్రాజ్య పౌరులను 1 అమెరికా దేశీయులను ఈ నాకయందు ఉండిరి. ప్రయాణికులలో కలవరకు జనింపలేదు. అదియంతయు ఉద్బాహకరమని వారు చెప్పిరి. వీరందరును ఇప్పుడు సైన్యములలో చేరుకొనుచున్నారు.

పార్లమెంటు ప్రజలసభ.

బ్యాంకుగారి పరిసంగము.

లండను డిశంబరు 28:- ఓడల యుద్ధమున కృతకము గూర్చి ముచ్చటించుచు ఇంచుకొని నవ్వుతూలేక యుద్ధమును సాగించుట దుష్కర్మమని బాల్బాగుగారు నడిపిరి. దొరతనమువారు వర్తకపుటోడం ప్యాన్టీన మొనరించుకొనవలె నననూచనమును వీరు కేవల మాటలతో దోచులేదు. కాని చాల ఇబ్బందులు అన్నవని నెలవిచ్చిరి. ఆయుధ సామగ్రి బిల్లుల సాఫల్యమైనంత త్వరలో శుభా రామోదంబలయ్యెను. ఇంచుకొని వర్తక కాకానిర్యాగ మభివృద్ధికాగలదు.

క్రిస్మసు బహుమానము.

లండను డిశంబరు 24:- బ్రిటిషు రెడ్ క్రాసుకు 55 ఎల్ఫ్స్ట్రు కేసెలుగారు 25000 పానులను క్రిస్మసు బహుమానముక్రింద పంపిరి.

ఎగుమతి నిరోధించబడుట.

లండను డిశంబరు 28:- ఒక ప్రత్యేక సంఘముద్వారా గాని తనివరమార్గముల స్విజర్లెండునకు వస్తువుల బంపకూడదని లండను గెజెట్ లోక బాబితాను ప్రచురించినది.

స్విజర్లెండులోని ఏకైక ద్వారా చాంకాగులలో నుండు ఒక జున్ను వర్తక సంఘముతో వర్తకమును నడిపించుట కొక వర్తకనకు అపరాధము విధింపబడెను.

పార్లమెంటు ప్రజలసభ.

లండను, డిశంబరు 28:- 18వ తేదీని కర్మాను అధికార ప్రజలును కన్నులును కావలెననియు నమోదులై బంద

రబమునకు వెళ్ళిపోయిరి. ఎకడేగవర్గురుగారు కాంతినికాపాడగలిగియుండియెడల నీ ప్రజ లాస్థానమును విడిచియుండరని నభలో లార్డురాబర్టు సినిలో గారు చెప్పిరి.

శ్రీచక్రవర్తి గారి రంపిన సందేశము.

లండను, డిశంబరు 24:- శ్రీవారు తన సైన్యములకంపిన సందేశము ఈదినమున సామ్రాజ్యమున దంతులను ప్రచురింపబడెను.

లాయిడు జార్జిగారు.

గ్లాస్గో నగరము.

లండను డిశంబరు 24:- గ్లాస్గో నగరమున లాయిడు జార్జి - ఎ అయిధనిర్యాదోద్యోగులతోను వర్తకసంఘప్రతినిధులతోను ముచ్చటించిరి. అయిధనిర్యాదోద్యోగులకు తన పనివారందఱు వెక్కిరించు ను య మించు సమ కృతచాల ముఖ్యమైయున్నది. ఈవిషయమునుగూర్చి ఉభయ పార్టీలవారు, ఒకరి అభిప్రాయము లొకరికి తెలియబరచుకొనిరి. 25 తేదీని జనవరి నిశ్చయించబడిన సమావేశమున మును ఏర్పాటును పంపూర్తియైంది. ఇటు వర్తకసంఘ ప్రతినిధులకు వర్తకసంఘ నిబంధనల ప్రస్తుతమున్నవనకు తొలగించుటకు తుండుకట్టి ఆగత్యమును లాయిడు జార్జి గారు బోధపరచురు.

వైద్యసహాయ సంఘానుచరలు.

లండను డిశంబరు 24:- జాన్సబర్న్ - వైద్యసహాయ సంఘములలో బుచ్చేయుటకు మనుష్యుల నొకవలసినదని సమ్రాజ్యపు దొరతనమువారుకోరిరి. అందుచే ఈ నే వకనవగు వారు చేర్పబడుచుండిరి. 17 వ తేదీని కొందరు భారతీయులు దర్శనమునండి యూరోపునకు పంపబడిరి.

గోధుమలు

లండను డిశంబరు 24:- మెల్బర్న్ - ఆంగ్ల పరాసు దొరతనములకు 2 లక్షల టన్నుల గోధుమలు విక్రయింపబడినవని హ్యూన్ గారు తెలియ బరచిరి.

గ్లాస్గో లాయిడు జార్జిగారి ఉపన్యాసము.

లండను డిశంబరు 28:- నిన్నటిదినమున ఆయుధ నిర్యాణపరిచితులగు పనివాండ్లతోపాటు క్రొత్తవారిని గూడ చేర్చువనమునుగూర్చి లాయిడు జార్జి గారు గ్లాస్గో నగరమున నుపన్యసించిరి. ఈ ఉపన్యాసమును నుమారు 8 వేల మంది వర్తకసంఘోద్యోగులును పెద్దపనివాండ్లును ఆలించిరి.

నిర్బంధ సైనికత్వము

లండను డిశంబరు 24:- రిచ్ మండ్ వద్ద నిర్బంధ సైనికత్వ వ్యతిరేకమునా రొకనమావేశమొనర్చిరి. ప్రజ లీసమావేశమును గీతములపాడు చు చెల్లాచెదలొనర్చిరి.

ఫ్రాన్సు

ఫ్రాన్సునుండి వచ్చిన సమాచారము.

లండను డిశంబరు 28:- ప్లాగ్ టైలు అలక్షణపరిసరస్థానమున ఈ ఉదయమున పెండెలకడనే శత్రువులు బాంబులతో ముట్టడి సలిపిరి. ముఖ్యకర్త రాజులేక శత్రువులకు నెండ వచ్చినందున ఫిరంగిదళములు చాలయరుకుగ నుండెను. మనసైన్యములు చాల ఉద్వేగముగ ప్రవర్తించెనని ఫ్రాన్సు ప్రధానస్థానములనుండి ఉద్యోగులు తెలియపరచిరి.

యుద్ధ ఋణము.

లండను డిశంబరు 24:- హెక్ - యుద్ధమునయమై 5 కోట్ల ఫ్రాంకుల ఋణముచేయవలసినదని రెండవ రాజ్యాంగ సభవారు వోటునిచ్చిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను డిశంబరు 24:- పేరిస్ - తెలియజేయున అంశము లెవ్వియు గావరానని పేరిసునగరమున ప్రచురింపడెను.

లండను, డిశంబరు 24:- పేరిస్ - విశేషము లెవ్వియు లేవు. నిన్నటిదినమున ఇప్రెన్ ప్రదేశమున ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగెనని బ్రిటిషువారు తెలియపరచిరి ఫ్రాన్సులో శత్రుయ రింపబడెను.

లండను డిశంబరు 26:- పేరిస్ - తెలియజేయున లాం బార్బిజైడ్ ప్రదేశమున ఫిరంగిదళ యుద్ధ ముత్తిత్రముగ నుండెను. వాన్ జెన్ జోగూడ నియుద్ధ ముత్తిత్రముగ నుండెను. ఇటు వార్తమునస్వీలరు కాఫ్ నకు త్వరమున మాస్థానములపై శత్రువులు ఫిరంగుల గాల్పిరి. కాని వారి ప్రయాసము కృతమయ్యెను. ఆల్జీయిషెంపెయలలో మాఫిరంగులు శత్రువుల కపరిమితముగ నప్తమును కలిగించెను.

ఋణాయత్న పర్యవసానములు.

లండను డిశంబరు 28:- లండనునుండి వచ్చిన 240 లక్షలను సహా ఋణమునకు 50 కోట్లు జతపడెనని ఫ్రాన్సు రాజ్యాంగ సభలో రిబట్ గారు చెప్పిరి. పరిజలు చిన్న చిన్న మొత్తముల నిచ్చిరి. ఇట్టి చందాదార్లు వెక్కిరించు కలరు. శత్రువులు ఆయాస చిన్నాట కనుకయు సమయమున ఫ్రాన్సు దేశము అధికభగమును జనుజేయుట ప్రారంభించినది.

లో రెయినులో పరాసు సేనలు.

లండను డిశంబరు 28:- హార్టును స్వీలరు కాఫ్ వర్తక శిఖరమును కొన్ని నెలలనుండి పరాసు సేనలు తమకేమున నుంచుకొనినవి. వీరి కతిసమీపమున తూర్పుపార్శ్వమున జర్మను సేనలు కలవు. ఎడ తెగని కందకయుద్ధమున రెండు సేనలకును అధిక మగు నష్టములు సంభవించెను.

పరాసు సేనల యుద్ధకార్యములు.

లండను డిశంబరు 24:- హార్టును స్వీలరు ప్రదేశము ఇంతవరకు యుద్ధకార్యములు ముగిసిపట్టెను.

ఇచట పరాసు సేన వామభాగము పర్వతముయొక్క ఉత్తర పార్శ్వములకు బోయినది. ఆ గృహపర్వతశిఖరములయందుండు పరాసు సేనల ఇతరభాగములు రెండు కిలోమీటర్లు పొడవున జయించబడిన స్థానముల రక్షించుచున్నవి. పర్వతముల ఉత్తర పార్శ్వములపై శత్రుఫిరంగి దళములు తమత్రికరము వినియోగపరచుచున్నవి. ముందు తుపాను మున్నగు వానిచే యుద్ధ కార్యముల కంతరాయము కలిగినది. వోడలో ఎప్రి మాంటులకు వైర్లతో భాగమున నుండు గనుల పోరాటము పరాసు సేనల కనుకూల మగు పర్యవసానముల పొసగిన దని ప్రచురింపబడెను.

బెల్జియములో ఫిరంగిదళ యుద్ధము.

లండను డిశంబరు 28:- పారిస్ - బెల్జియములో ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగినది. లాంబార్బిజైడ్ వద్ద కందకముల లోనుండిన జర్మని సైనికులు ఎవరి దారిని వారు పరుగెత్తిరి. దక్షిణముననుండి కొంతదూరమున పరాసు ఫిరంగిదళములు జర్మని వారి యుద్ధపరికరముల ద్వారా మొనరించెను. దట్టముగ ఫిరంగుల గాల్పిని యనంతరమున హార్టును స్వీలరు కాఫ్ నకును వాల్ బాలరునకును నడుమందు పరాసు సైన్య పంక్తిపై జర్మనీవాదు ముట్టడి సలిపిరి. కాని అన్నిచోట్లను వెనుకకు తరుచుబడిరి. దార్జిలింగ్ లో ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగెను. శత్రువు లింతవరకును గ్రీకు సరిహద్దును చాటు యత్నింపలేదు.

ఆంగ్ల ప్రధానస్థానముల సమాచారము

లండను డిశంబరు 24:- మామూలువీధిని ఈ దినమున గూడ ఫిరంగిదళయుద్ధము జరిగినదనియు, ముఖ్యాంశములెవ్వియు లేననియు ఆంగ్ల ప్రధానస్థానములనుండి ఉద్యోగులు తెలియపరచిరి.

జర్మనీవారిముట్టడి దురవగాహము.

లండను డిశంబరు 22:- ఆదివారమునాడు జర్మనీవాదు ముట్టడిని తుదవరకు సాగింపలేరి. దినమున్నున్న మై యంటుచే విష వాయువుల నుపయోగించుటకు చాల సౌకర్యము కలిగి యుండెను. ఇప్రెన్ పైని అతిత్రికముగ ఫిరంగులు కాల్పబడిన యనంతరమున విష వాయువులు విడుదలచేరినవి. జర్మనులుముట్టడింతురని ఆందరముకొనిరి. విష వాయువుల యనంతరమున

జర్మను పదాధిపత్యము నుండినుండి రాజ్యము కాని వారెందులకును సగముదానినచ్చి సంకయించుచుపోయిరి. కొందరు మైదానమునకు తమమెదాటి పోవయ్యెను. కొందరు కందకములకు పోయిరి. మౌర్యులకుం దీక్షయల నీయార్థములను నిచ్చినవికావు. కొన్ని స్థలముల నున ఫిరంగులకుటి క్రతువుల హతులతోను తప్పకయ్యెడను. క్రతువులు పాదనాప వరచిరి. తీవ్రమున ఫిరంగిదళ యుద్ధము జనించినది. సహాయ వైశ్యములరాక మార్గములకై వెదకుచుండివారివలె క్రతువులు ఇటునటు దిరుగజొచ్చిరి. జర్మనుసేనల వింతరస్తనమునకు కారణము కొలది కాలమునకే తెలియగలదు. ప్రధానస్థానముల నన్నయొక విశేషమును తెలియవలెను.

వైమానికుని అవ్యుత్పత్త్యము.

అందను, డిశంబరు 28. — వైమానికుడగు జి. యస్. ఇస్సలు అను వరకు తమ విమానముతో స్థాంద్యములో కాపు దారి దూర్వమిద నుండెను. అత డొక జర్మను విమానము నెదిరించుచు దానివెనుక జరి జర్మను విమానమున కేలబడ గొట్టెను. క్రిందనుండి జర్మనుసేనలు తమవై నగ్ని గురించుచుండినను రెక్కసేయక అతడు క్రిందకు కొంతదిగి తగులజెట్టు బాంబునొక దాని విడిచి జర్మను విమానమును దగ్ధ మొనర్చెను. అనంతరమున జర్మనీవారి కందకములపై ఫిరంగిని గాల్చుచు మెల్లగ ఆంగ్ల సేనల జేరుకొనెను. జర్మనులు 150 అగ్నిగోళముల విడిచిరి గాని లాభములేకపోయెను ఈతడు తన సహా సమాచర విజ్ఞోరియాకొని విరదమున సంపాదించెను.

ప్రాన్సు రణరంగమున సైనికసప్తములు.

అందను డిశంబరు 24. — ఈనెల 9వ తేదీవరకు ప్రాన్సు రంగమున నష్టమైన బ్రిటిషుసైనికులు 871517 వీరిలో 4829 సైనికోద్యోగులును, 77478 సైనికులును చంపబడిరి. 1699 సైనికోద్యోగులును, 52685 సైనికులును కనుపడుట లేదు. దార్జిలింగ్ తప్ప ఇతర రంగములలో 24019 ఆంగ్ల సైనికులు నష్టమైరి వీరిలో 871 సైనికోద్యోగులును, 10958 సైనికులును చ్చుట్టినొందిరి. మొత్తమున అన్నిరంగములలోను, 119,928 మంది చనిపోయిరి, 888,758 మంది గాయపడిరి, 69546 మంది కనుపడుటలేదని ఆంగ్లేయ ప్రభుత్వము ప్రకటించెను.

రుష్యా

రుష్యులు కూమ్ నాక్రమించుకొనుట. అందను డిశంబరు 24. వెట్రోగ్రాడు — జర్మనీవారి ఏజెంట్ల కునికెట్టుకు కూమ్ను రుష్యులు లాక్రమించుకొనిరి. ఈయాక్రమణ నిమిత్తము రుష్యావారు క్రతువులతో పోరాడిరి. ఈపోరాటమున క్రతువులు పూర్తిగానోడిపబడిరి.

జనరలు రుస్సిగారు.

అందను డిశంబరు 28. — జనరలు గారికి తిరిగి జబ్బు చేసినందున నిశాంతి నొందెదని అనుజ్ఞయిచిరి. ఆరువారములలో వీరు పురల యుద్ధరంగమునకు రాగలరు.

రుష్యా రాజ్యాంగ సభ.

అందను డిశంబరు 28. — వెట్రోగ్రాడు — రుష్యా రాజ్యమునకు కట్టడములచే గ్రీను వాడతో తమ సంబంధములు వెల్లడి అయినవనియు, హామడను కాక్రమించుకొనుటచే పారశీకమున జర్మనీవారి ఖట్టులు విధూత మొనరింపబడినవనియు, కాంతిసంబంధ మగు అసాదృశ్యపుడంతులు నిరాకరించుచు, రుష్యావారు యుద్ధమున పరిపూర్ణ జనుమొందవరకు సాగింతురని బడ్డెటు కమిటీవారికర్థమై, నెజానావ్ గారు నొక్కి వక్కానించిరి.

రుష్యావారి ప్రకటనము.

అందను డిశంబరు 24. — వెట్రోగ్రాడు — ప్రకటనమున కొంతయుకైన యుద్ధము సోగొనబడినది. బక్ వాక్ డ్ ప్రాంతమున క్రతువులు కొన్ని గువ్యును కందకములపై గనిసిరి. రుష్యావారు క్రతువులను వెనుకకుతరిమిచేసిరి. రెరాం వెన్ జిల్లా లోను యుద్ధము క్రతువుల సామర్థ్యమున వాకస్మికముగబడి దాని స్వాధీన మొనర్చుకొనిరి. క్రతువులు తిరుగ తమముట్టు దించుచుండ రుష్యులు సేనలు వారిని వెనుకకు తరిమివయ్యుచున్నది.

వార్తావద్ద రుష్యులు.

అందను డిశంబరు 28. — రుష్యావారు వార్తావద్ద సైన్యములంపిరిను సమాచార మింకను ప్రకటనపడలేదని

విశ్వసనంధి దాక్షుడు దొనెఱుగారు డెయిలి క్రానికలు ప్రకటించెను. ఏదేని ముట్టడి తమపై జరుపబడినయెడల దాని నోర్వగలిగిన సామర్థ్యముతో రుష్యులుండిరనివార్తా కన్యలుగారు వైరి వివరింపబడిన దాక్షుడుగారికి తలెవార్త నంపిరి.

అందను డిశంబరు 28. — వార్తావద్ద రుష్యులు సేనలు దింపబడినవను వర్తమానము ప్రకటనపడలేదు. వార్తాపురము పై ఫిరంగులు కాల్చుటమాత్రమే మైయు. అఖిలస్థ విశేషమును తెలియవలెను. రుష్యులు టార్పెడో వడనలు బల్లెరియను వడవల సముద్రపు దిగుతుండు ఫిరంగులముటునుకు వెంటదరిమి ననియు, ఆఫిరంగులు గుండ్రు విడిచుట ప్రారంభింపగనే రుష్యులపడనలు వెనుకకు నురలినవనియు ఇతరతంత్రీవార్తలు నూచించుచున్నవి.

అమెరికా.

నేరస్థుల విచారణకు బావుట. అందను డిశంబరు 24. — న్యూయార్క్ — కూనింగు, లిండెకరు, జస్టిసుఅనువారలు విచారణ నిమిత్తము పంపబడిరి. కెనడాజేతమైన యుద్ధమున జరుపుటకు అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములలో యుద్ధ ప్రయత్నములు జరుపుచుండి రను నేరము మొదటి యధువుపైని మోపబడినది.

షీయలెగారి యువన్యాసము

అందను డిశంబరు 24. — న్యూయార్క్ — వెనక వీరు అందనులో రాజుబాగ నుండిరి. కెంద అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు మిత్రత్వమున నుండవలసివచ్చెను, యుద్ధమునకు అమెరికావారు సన్నద్ధులైయుండుట ఆకర్షయియు వీరు న్యూయార్క్ నగరమున నొకయువన్యాసమున నొక్కి వక్కానించిరి. పొరుగున నున్న కెనడావ ఒకవేళ ఆగత్యమైనచో, సహాయమొసరిండుట చునదిగి అని ఈయన చెప్పిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము. అందను డిశంబరు 26. — రోము — ట్రెవీసో కాన్ఫిరంగముల గాధనుకు ఫిరంగిదళ ద్వంద్వ యుద్ధములు జరిగెను. ఇటలీవైశ్య పంతులకు వెనుక నుండు జేతముపై ఆస్త్రియను ఫిరంగులు కాల్చుటయున్నది. కొండలపై నుండి ఆస్త్రియనులు గాగియున్నవై వెద్ద బండల దొడ్లించిరి. కాని గాగియునునట్ల నష్టము కలగలేదు.

పోపుగారికి క్రిస్మస్ వినతులు.

అందను డిశంబరు 24. — రోము — చుర గురువుల విడితి పూర్వక విభావముకాదినను వాన్యుయెలి గాధునిచ్చి విడిచిరి. కాంతిని న్యాయమును భూమిపై నెలకొల్పు ప్రయత్నములు చేయుటకు ఆస్త్రియముల పోపుగారు ఉచితపురుషు లని కార్డి నలుగారు మనవిచేసిరి. సాంప్రదాయసిద్ధమగు ఉత్సాహమును యుద్ధమునందు భంగపుచ్చినందులకు తామెంతయు చింతింపచుంటియనియు దైవానుగ్రహమువలనను వినయపూర్వక కాంతి ప్రార్థన మనకు అచిరకాలమునకే పుడమిని నెమ్మదిన్యాసింపగలదని తాము తలంచుచుంటిమని పోపుగారు ప్రకటన మిచ్చిరి.

పారసీకము

జనరలు టవునుమెండు గారు. అందను డిశంబరు 28. — 21, 23, తేమిలకు కాంత ముగనంపెనని ప్రెస్బిరివరింపబడిననీవా తెలియవలెను.

గల్లిపోలిలోనుండి సేనలు వెనుకకు రప్పించుట.

అందను డిశంబరు 24. — గల్లిపోలిలోనుండి సేనలు వెనుకకు రప్పించుట దార్జిలింగున భేదించు నుద్యమమును మానుకొనిరిని నూచింపవచ్చునను, యుద్ధనిర్వహణ విధానముల యందు కొన్ని సవరణలు లాగింపబడిననీ నూచింపవచ్చునను తెలియు జర్మను ట్యూరిస్ విశేషము ప్రకటెను.

మెసపొటేమియా యుద్ధ కార్యములు.

డిల్లి డిశంబరు 26. — 25 వ తేదీని మాస్కాను నొక భాగముపై క్రతువులు పట్టుదలతో ముట్టడినిపలికిరి. ఈముట్టడి వెనుకకు కొట్టబడినది. క్రతువులకు ఏదేనిమిది వందలమంది సైనికులు నష్టమైరి. మాకు నుమారు రెండువందలమంది నష్టమైరిని జనరలు టవునుమెండుగారు రిపోర్టుచేసిరి.

యుద్ధ పర్యవసానము తెచట నిశ్చయింపబడును?

అందను డిశంబరు 24. — తమ స్థానముల యందుండి జర్మను సేనలు కీతకాలమున యుద్ధ మొనరించునని లోచనము. ఈయ్యవారు ముట్టడించుటకు పూర్వము తామె వారల తల పడుటకు జర్మనీ వారు ప్రయత్నము లొనరించు చున్నారు. రష్యులు రంగమున యుద్ధ పర్యవసానము నిశ్చయించ బడును. బాల్కను రాష్ట్రములు ప్రాన్సు బెల్జియము సరిహద్దులయందు యుద్ధము కొంతకాలమువరకును జరుగును. యుద్ధముయొక్క వెద్ద సమస్యలను సమర్థించు కాలమును నూచించు కార్యము లింకను వెలియలేదు. అది రుస్సి ఇక వెలిజ్ ప్రతిక ప్రాసెను

సర్ రాబర్టుబోర్డునుగారి ప్రశంస

అందను డిశంబరు 24. — న్యూయార్క్ — మాత్రికల గంఠుముకడ ముచ్చటించు వనసరమున కెంద ప్రధానమంత్రి 16 రాబర్టు బోర్డునుగారిటులు నుడిచిరి. యుద్ధ కారణమున సామ్రాజ్యముంతయు మరింత ఏకత్వమునొందినది. అధినితేన ములును మాతృభూమియు నిట్టిఏకత్వమునకన్న గునుబడతని లేదు వెక్కి-వెక్కికాలల కాదబోయితిని. సామ్రాజ్య వివిధ భాగవానులంద రొకచోనూడుట తటస్థించినది. సామ్రాజ్య స్వభావము మనుషటికంటె మరింతయధికముగ వీరికిన్యక్తమగు చున్నది. కంతమున ప్రాణము లున్నంత కాలము తమవిధుల నిర్వర్తింప వీరించు నిశ్చయించియుండిరి.

ఆంగ్ల దేశ వ్యాపారము.

అందను డిశంబరు 26. — సార్ల మెంటు ప్రజలసభలో యుద్ధానంతరమున ఆంగ్ల పరిష్కరముల స్థితినిగూర్చి ముచ్చటించుచు దూనించునగా రిట్లు నుడిచిరి. ఆంగ్ల దేశముయొక్క వ్యాపారములోని అన్ని కాఖల విషయమై బోర్డువారా దర్శాపు చేసిరి. జర్మనులు యంతలావ నాకా ఆర్థిక విధానము లెంతవరకు వాడుచుండిరో నిజము ఆస్తినిదేశములచేత వెంత యున్నచో అనువిషయముల వీరు ప్రత్యేకముగ దర్శాపు చేసిరి. ఇటలీ, దక్షిణఆమెరిక, తూర్పుదేశములకు ఆంగ్లవా డిజ్యము వెల్లు వ్యాపింప జేతునచ్చునో వారు నూచించిరి.

ఆయుధసామగ్రి బిల్లు.

అందను డిశంబరు 24. — వై బిల్లుచర్చ ప్రస్తుతమునకు ఆపు చేయబడినది.

అల్బేను బెల్జియములలో

ఫిరంగిదళ భీకరయుద్ధములు.

అందను డిశంబరు 24. — పర్షియరంగపు రెండుకొనల యందును తీవ్రముగు ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవని తటస్థ చేతములనుండి తెలియవచ్చినది. ఇచ్చటయుద్ధము సమానముగా నుండెను. అల్బేనులో జనరల్ వాన్ మెకెసునగా రొక వెద్దసేనను నడిపించుచుండిరిన వందలి కలిగియున్నది. బెల్జియను రంగమునం దంతటివైల తీవ్రముగు ఫిరంగులు కాల్చుటచేన వని బెల్జియమువారి ప్రకటన వెనుకటి తెలియజేయుచున్నది. కెజరానదిగట్టులయందుండిన జర్మనులకందకముల తాముధ్వంస మొనరించితిమని గూడ తెలియజేయుచున్నది.

గ్రీను దేశమున వరాసుసేనానియంత.

అందను డిశంబరు 26. — ఏకేప్పు వరాసు సేనానియంత యగు జనరలు కాప్టల్ నో గారు గ్రీనురాజు గారితోడు గ్రీను సేనాపరి పాలకులతోడు ముచ్చటించిరి, వరాసురాజువారి చుండిరమున విందుజరిగెనని నేను మధ్యాహ్నము ఆయన ఏకేప్పు నుండి బయలుదేరుచును.

పారసీకమున విప్లవ కారులను

రష్యావారి బోదించుట.

అందను డిశంబరు 25. — టెహ్రాను ముద్ద వెయ్యిన్ని నూరుమంది విప్లవకారులను సైనికులను రష్యావారి రెవరించి పూర్తిగానోడించి నూటలకై ముంచి వధించిరి. దెబ్బచుండుట పట్టుకొనిరి. రష్యాసేనలో నొకయుద్ధాగ్రము నొకకాసుకు భటుడును మడిసిరి. నలుగురు కాసుకులకు గాయములు కలిగినవి.

ఒక దానము. — కైద్యసహాయ సుపు. మోటారు బండ్ల కొను విమిత్తమై ర ఘు ఘుర్ రా లా గారు దొరకనముగారికి, 15000 రూపాయల నంపించిరి. ప్రరాజ ప్రతినిధిగా రిమెత్తము ను ప్రతిపూర్వకముగ నంగీకరించిరి.

THE GREAT WAR.

The King's Xmas Greetings to Army and Navy.

BREAD RIOTS IN GERMANY: PEOPLE SHOT DEAD.

Teuton Preparations to Attack Salonika.

DARDANELLES CASUALTIES: HEAVY INCIDENCE OF SICKNESS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

His Majesty's Message.

Xmas Greeting to the Army and Navy.

DELHI, December 25.

A Special India Army Order by His Excellency the Commander-in-Chief in India dated, Delhi the 25th December states:—The following gracious message from His Imperial Majesty the King Emperor is published for the information of the army in India.

BUCKINGHAM, PALACE December 25.

Another Christmas finds all the resources of the Empire still engaged in War and I desire to convey on my own behalf and on behalf of the Queen a heartfelt Christmas greeting and our good wishes for the new year to all who on sea and land are upholding the honour of the British name. In the officers and men of my Navy on which the security of the Empire depends I repose in common with all my subjects a trust that is absolute. On the officers and men of my armies whether now in France, in the East, or in other fields, I rely with an equal confidence that their devotion, their valour and their self-sacrifice will under God's guidance lead to victory and an honourable peace. There are many of their comrades now, alas, in Hospital and to these brave men also I desire with the Queen to express our deep gratitude and our earnest prayers for their recovery.

Officers and men of the Navy and of the Army:—Another year is drawing to a close as it began in toil, bloodshed and suffering but I rejoice to know that the goal to which you are striving draws near into sight. May God bless you and all your undertakings.

The King and Royal Family.

LONDON, December 25.

H. M. The King and the Royal family have gone to Sandringham for Christmas.

King's Message to the Forces.

LONDON, December 26.

H. M. the King's message to the army and navy as issued by the Government of India was published to-day in the naval and military orders throughout the Empire.

French Gunboat's Magnificent Feat.

LONDON, December 25.

The "Yasaka Maru" was torpedoed without warning. A French gunboat performed a magnificent feat in picking up at midnight all the 120 passengers besides the large crew. The passengers included 54 women and 15 children. There were 81 British subjects on board and one American. The passengers pay a tribute to the splendid discipline and promptitude on board. All are now comfortably housed at Port Said.

The Dardanelles Casualties.

Heavy Incidence of Sickness.

LONDON, December 25.

In the House of Commons Mr. Tennant said that the casualties in the Dardanelles up to the 11th December, including naval losses were 112,921, of whom 1,609 officers and 23,670 men were killed or had died. The number of sick placed in the hospital between 25th April and 11th December was 96,632.

Mr. Balfour on the Shipping Situation.

LONDON, December 23.

Referring, in the House of Commons, to the shipping situation, Mr. Balfour said that an archangel from heaven would be unable to carry out the war without some wastage of tonnage. He didn't absolutely refuse the suggestion that the Government should take over the whole merchant marine, but the difficulties would be enormous. He strongly urged that the munitions bills should be passed as quickly as possible, because that would promote the building of merchantmen.

Lord Robert Cecil's Reply.

British Subjects Captured at Shiraz.

LONDON, December 25.

Replying to Sir Edwin Cornwall Lord Robert Cecil said that it had been decided to leave the question as to how the release of British subjects captured at Shiraz can be secured to Persian Government. We however should carefully watch any developments.

Mr. Lloyd George at Glasgow.

LONDON, December 24.

Mr. Lloyd George at Glasgow received munitions officials and Trade Unionists with whom he had a general exchange of opinions regarding the introduction of more uniformed workmen which is at present the most urgent problem. Preparations have been completed for a great meeting on the 25th at which Mr. Lloyd George will explain to Trade Unionist representatives the need for suspending the Unionist Regulations.

The Munition Minister's Address.

LONDON, December 26.

Mr. Lloyd George addressed three thousand trade union officials and foremen of works at Glasgow yesterday on the imperative need of the dilution of skilled with unskilled labour.

Total British Casualties.

Premier's Statement.

LONDON, December 25.

Mr. Asquith announces that the total British casualties up to December 9th.—In France were 371,517 of whom 4,829 officers and 77,473 men were killed and 1,699 officers and 52,685 men missing. In other theatres except the Dardanelles, the casualties were 24,019, of whom 871 officers and 10,953 men were killed. The grand totals for all theatres were 119,923 killed 338,753 wounded and 69,546 missing.

Extending British Trade.

Important Investigations Proceeding.

LONDON, December 25.

Dealing in the House of Commons with the position of British industry after the war Mr. Runciman intimated that the Board of Trade had made investigations covering practically every department of our commercial life specially inquiring into the use by the Germans of our financial and shipping systems, and the ownership of real property by aliens. He pointed out how British trade could be extended in Italy, South America, and the East, and emphasised that trade preparations did not mean that we were hankering for peace until the main object of the war had been attained.

Xmas Gift to Red Cross.

LONDON, December 26.

Sir Ernest Cassel has made Christmas gift to British Red Cross of 25,000 Sterling of War loan stock.

Artillery Activity on British Front.

Enemy's Unsuccessful Bombing Attack.

LONDON, December 25.

An official despatch from the Headquarters in France says that early this morning the enemy made an unsuccessful bombing attack on a post near Ploegstert wood. The day was brighter and the artillery was consequently active. The preponderance of activity was on our side.

Mr. Churchill.

LONDON, December 25.

Mr. Churchill, in mufti, visited the Premier at Downing Street.

Sailed for East Africa.

LONDON, December 23.

Mr. Josiah Wedgwood, Member of Parliament, has sailed for East Africa.

Parliament Adjourned.

LONDON, December 25th.—Parliament has adjourned till January 4th.

House of Commons.

BRITISH CONSUL & COLONY AT KERMAN.

LONDON, December 25.

In the House of Commons Lord Robert Cecil said that the British consul and Colony at Kerman had left for Bunderabhas under escort on December 18th. He understood that if the acting Governor at Yezd had been able to maintain order the British consul and colony would have remained.

A Frontiersman Awarded the V. C.

His Life for Others.

LONDON, December 25.

The Victoria Cross has also been conferred on Lieutenant Wilbur Dartnell, of the Frontiersmen. During the mounted infantry engagement at Maktau, East Africa, the enemy got to within a few yards, hence it was impossible to rescue the more heavily wounded. Dartnell was being carried away wounded, but seeing the situation and knowing that the enemy's black troops killed the wounded, he insisted upon being left behind in the hope of saving others. Thus he gave his own life.

Airman's Amazing Exploit.

V. C. for Exceptional Daring.

LONDON, December 25.

An amazing exploit has gained the Victoria Cross for airman Sec.-Lient. G. S. Insall. He was on patrol work in Flanders in a Vicker's fighting machine with a mechanic named T. H. Donald as gunner, when he attacked a German aeroplane which led him over a rocket battery. He dived, however, and gave the German a fusillade. The latter dived through a cloud, but

TELEGRAMS.

the British aeroplanes followed and brought the German down in a ploughed field. Insall, in spite of heavy German fire, again dived and destroyed the German aeroplane with an incendiary bomb. He then returned low and fast firing into the German trenches and gained the British lines. The Germans fired 150 shells at the machine on the ground, but eventually he got home safely.

Export Prohibited:

LONDON, December 26.

The 'London Gazette' publishes a long list of articles, the exportation of which to Switzerland is prohibited except through Societe Desurveillance Economique, an Organisation similar to Dutch Overseas Trust.

A Bradford stuff merchant has been fined £50 sterling or three months imprisonment for attempting to trade with a German firm in Bangkok through an agent in Switzerland.

Munitions Bill Postponed.

LONDON, December 26.

The Munitions Bill has been postponed over the recess.

France.

The Fighting in Lorraine.

French Hold Conquered Ground.

LONDON, December 24.

A communique says:—The centre of interest continues to be momentarily at Hartmannswillerkopf, where the French left has partially retired on the northern slopes, but the centre and right on the south eastern crests hold all conquered ground on a front of two kilometres. The enemy artillery continues to plaster the northern slopes. A snowstorm has interrupted operations.

Mine fighting in Woivre southwest of Appremont resulted in favour of the French.

Splendid Results of Loan.

LONDON, December 26.

Speaking in the Chamber M. Ribot announced that results of the loan were splendid subscriptions which amounted to five hundred and eighty million sterling including twenty four millions from London. A feature of the loan was the vast number of small subscribers. He emphasised that France was entering the market at a moment when the enemy was already showing signs of weariness.

Artillery Duel in Belgium.

German Repulse Fighting in Dardanelles.

LONDON, December 26.

PARIS.—There was lively artillery duel in Belgium where German infantry concentrated in communication trenches at Lombartzyde was dispersed. French artillery was likewise active further south demolishing German works. Germans after violent bombardment launched an attack on the whole of the new French line between the summit of Hartmanns Weilerkopf and Wattwiller but they were everywhere repulsed. There was artillery fighting in Dardanelles. The enemy have not hitherto attempted to cross the Greek frontier.

Latest French Report.

LONDON, December 26.

PARIS.—The Communique says that artillery duel was very active in the Lombaertzyde region in Belgium and in the Vosges where the enemy fruitlessly bombarded our positions north of Hartmannsweilerkopf. Our guns did much damage in Artois and Champagne.

Normal Artillery Activity.

Nothing Noteworthy to Report.

LONDON, December 26.

The official message from the British Headquarters says there was normal artillery activity to-day with nothing noteworthy to report.

PARIS.—A communique says there is nothing of importance to report. British report artillery activity at Ypres yesterday.

Violent Cannonades in Belgium and

Alsace.

Belgian Claim.

LAHORE, December 26.

LONDON, December 25th.—Reports from neutral countries indicate that the cannonades at both extremes of the western front is unexampled. A story is current that General Von Mackensen is leading a big force in Alsace. A Belgian communique mentions a particularly violent bombardment on the whole of the Belgian front and claims to have demolished German trenches on the banks of the Yser.—'C. and M. Gazette' cable.

The Withdrawal From Gallipoli.

Its Significance.

LAHORE, December 25.

LONDON, December 24th.—The 'Petit Journal's' Turin correspondent says that competent political circles are fully convinced that the withdrawal from Gallipoli does not signify the abandonment of the project of forcing the Dardanelles, but simply modifications of the strategical plans.

Artillery Activity About Ypres.

LONDON, December 25.

The Official despatch from British Headquarters in France dated 24th, says artillery activity on both sides continued to-day mainly about Ypres.

The French in Lorraine.

LAHORE, December 26.

LONDON, December 25th.—The French have held the summit of Hartmannsweilerkopf for some months in close contact with the Germans on the eastern slope, and both have suffered casualties in the incessant trench warfare. The French have now cleared the immediate vicinity of their lines.—'C. and M. Gazette' cable.

Paris Communique.

LONDON, December 25.

PARIS.—This afternoon's Communique announces that there is nothing to report.

Russia.**The Russians at Varna.**

LAHORE, December 26.

LONDON, December 25th.—Dr. Donoghoe, wiring to the "Daily Chronicle" from Athens, says:—"The news that the Russians have landed at Varna is as yet unconfirmed." Dr. Donoghoe added that the neutral Consul at Varna had telegraphed that the Russians are an insufficient force to resist any possible counter-attack.

The report of the landing at Varna is unconfirmed. While the "Times" Bukharest correspondent repeats the story of the bombardment of the town, other telegrams suggest that all that happened was that the Russian torpedo boats chased the Bulgarian torpedo boats to the protection of the shore batteries and drew off when the latter opened fire.—"C. and M. Gazette."

Sharp Fighting.**Russians Capture Enemy's Work.**

LONDON, December 26.

PETROGRAD.—Some sharp fighting is mentioned in the communique, the Russians repulsing an enemy attempt to capture advanced trenches near Buczacz while the Russians in the Barontches district surprised and captured an enemy work and held it against desperate counter-attacks.

Great German Activity.**Where the War will be Decided!**

LONDON, December 25.

The "Russky Invalid" anticipates that German winter activities will not be confined to position warfare. The enemy is energetically preparing to anticipate a Russian offensive. The article adds that it is evident that the great war will be decided on the Russian front and anything undertaken by the enemy in the Balkans or on the Franco-Belgian front will be merely temporary. The event showing the time for the solution of the war's great problems has not arrived.

M. Sazanoff's Speech before the Budget Committee.**Senseless Peace Rumours.**

LONDON, December 25.

PETROGRAD.—M. Sazanoff in a strong speech before the budget committee of the Duma said that relations with Greece were now clear in consequence of the fortification of Salonika. He said the occupation of Hamadan and Kum had enabled us to scotch German intrigues in Persia. M. Sazanoff emphatically denied senseless peace rumours. Russia was determined to conduct the war to a victorious end.

General Russky.

LAHORE, December 25.

LONDON, December 23rd.—General Russky, who has recently suffered from inflammation of the lungs, recaptured and has been ordered to rest. It is expected that he will return to the front in six weeks.—"C. and M. Gazette"

Turkey.**Mesopotamia.**

LONDON, December 25.

General Townshend reports that the night of 21st-22nd was quiet.

Italy.**Italian Communique.**

LONDON, December 26.

ROME.—The Communique says there were intense artillery duels on Tyrol, Trentino and Carnia fronts. Austrian guns continued to bombard the country behind the Italian lines. The Austrians hurled masses of rock on the village from the heights but did no damage.

The Pope and Peace.**A Hope.**

LONDON, December 25.

ROME. Cardinal Vannutelli headed the Cardinals conveying Christmas greetings to the Pope. He said that His Holiness, who was the vicar of the King of Peace, was the most fitting to assist in restoring peace, right, and justice. The Pope replying regretted that the war had spoiled the traditional rejoicings and hoped that with the assistance of the Almighty and the prayers of the faithful, peace would soon reign.

Greece.**Unfavourable German Reply.**

LONDON, December 25.

ATHENS.—Germany has replied unfavourably to the request of Greece for the prevention of Bulgarians from crossing the frontier.

German Concentrations.**King Constantine Convalescent.**

LONDON, December 25.

Further reports of German concentrations have been received. King Constantine is convalescent and has resumed audiences. He is much affected by the difficulties of the situation. Meanwhile disembarkations of the allies continue.

General Castlenau.

LONDON, December 26.

General Castlenau Chief of the French staff has arrived at Salonika to inspect the front.

French General Inspects.**Salonika Positions.**

LONDON, December 26.

SALONIKA.—General Castlenau has concluded his inspection of the allied positions. He had frequent interviews with the British and French Commanders to whom he expressed his satisfaction with what he had seen. General Castlenau has gone to Athens where he will call upon the King.

Tenton Attack on Salonika.**Early Offensive Probable.**

LONDON, December 25.

According to Athens papers of the 21st the Central Powers were concentrating their forces at Geogheli and were expected to take the offensive this week.

The Koritza Affair.**Bulgaria's Promise to Greece.**

LONDON, December 25.

ATHENS.—Unofficial details of the Koritza incident show that a Bulgarian detachment suddenly made an attack on the pretext of pursuing a small Serbian force. The Greek guards defended themselves in an engagement lasting three hours and the Bulgars retreated with serious losses. The Government has made representations to Germany, and Bulgaria has assured Greece that the Bulgarian officers responsible will be punished.

Coming Invasion of Greece.**Greek Public Uneasy.**

LONDON, December 25.

ATHENS.—The Greek public is very uneasy at the possibility of the extension of hostilities into Greek Macedonia particularly regarding the composition of the invading forces. The Greek military authorities however consider that an imminent invasion is improbable in view of the fact that the Nish—Uskub railway is inadequate for the transport of supply and is also unsafe because the Austrians and Germans are not sufficiently strong to hold it against the hostile Serbian population.

Persia.**Russians Capture Kum.**

LONDON, December 25.

PETROGRAD.—The Russians have occupied Kum, the stronghold of German agents, after a battle in which the enemy were completely defeated.

Australia**Anti-Recruiter Tarded and Feathered.**

LONDON, December 25.

MELBOURNE.—A party of men invaded the offices of the Clerks' Union and tarred and feathered the mover of a resolution, passed at the Trades Hall meeting on December 17th, requesting Trade Unionists to disregard recruiting circulars. The victim was then bundled into the street. The police protected him from the crowd.

Anti-Conscription Meeting Broken Up.

LONDON, December 25.

MELBOURNE.—A crowd broke up an anti-conscription meeting at Richmond. The proceedings were very lively the crowd singing "Australia will be there."

Wheat Sold.

LONDON, December 25.

MELBOURNE.—Mr. Hughes has announced that two hundred thousand tons of wheat have been sold to British and French Governments.

Africa.**Indian Ambulance Bearers.****Imperial Government's Desire.**

LONDON, December 26.

JOHANNESBURG.—The Imperial Government has asked for a second company of Indian Ambulance corps for service overseas. Recruits are now being enrolled. The first contingent of Indians left Durban for Europe on December 17th.

Canada.**Closer Unity of the Empire.****Sir Robert Borden's Tribute.**

LONDON, December 25.

NEW YORK.—Speaking before the Pilgrims Society, Sir Robert Borden, Canadian Premier said that he was convinced that the war had accomplished an even closer unity of the Empire. The Mother country and Dominions were never before so completely united in ideals and inspiration. I visited, he said, many hospitals where men from all parts of the Empire were brought into close contact. Each was learning better to realise the idea of Empire. All were determined to do their duty to the end.

China.**Revolution in China.**

LONDON, December 26.

NEW YORK.—It is reported that a revolutionary movement has broken out in Yunnan under the military ex-Governor. Thirty thousand troops have been sent there to quell the outbreak.

Holland.**Extraordinary War Credit.**

LONDON, December 26.

HAGUE.—The Second Chamber has voted extraordinary War credit of fifty million Florins.

Germany.**SERIOUS DISTURBANCES IN GERMANY.****Newspaper Articles.**

CALCUTTA, December 25.

The "Statesman" states:—Despite Wolfe Bureau's denials news from various sources confirms the rumours of serious disturbances in Germany. The "Central News" Amsterdam correspondent reports fresh rioting in Berlin of a more violent character than before. He alleges that thousands of people, chiefly women, traversed the streets uttering hostile cries against Emperor William, and shouting "Give us back our sons, give us work or bread, we want peace." It is asserted that a strong Police force barring the whole of Wilhelmstrasse prevented the crowd from demonstrating before the Imperial Chancellor's residence. The crowd seems only to have dispersed after several charges by mounted constables and fresh riots are feared.

The Lugano newspaper publishes the account of a socialist demonstration at Leipzig, whereat speeches were made invoking peace and condemning the Government for the ruin and exhaustion of the country. Finally the crowd, so it is alleged, charged the crowd killing and injuring many persons.

The "Times" publishes the facsimile of a manifesto, furtively circulated in Berlin before a meeting on All Souls Day. It read "Long live peace, the people want peace." This meeting also was eventually dispersed by Police, many people being shot.

Publication of 'Zukunft' Forbidden.

LONDON, December 26.

AMSTERDAM.—It is announced in Bern that the further publication of the paper "Zukunft" is forbidden.

Mystery of a German Attack.**Infantry's Extraordinary Hesitation.**

ALLAHABAD, December 25.

LONDON, December 22nd.—One headquarter correspondent dwells on the mystery of the undeveloped German attack on Sunday, when conditions were ideal for the use of gas. An exceptionally heavy bombardment of the Ypres salient had preceded the gas, and there was every indication that a determined attack was contemplated, but when the infantry began to follow up the gas, an extraordinary hesitation overtook them. Some turned out quickly and shaped to cross the open, but had not advanced sufficiently to promise a bayonet fight. Some peled back to the trenches. Our sharpshooters prevented the others from following. In parts of the line our fire was so accurate that the enemy feared to show their heads. A most violent artillery fight followed, the enemy searching roads where reinforcements might be expected, as if they still contemplated attack. Such misfires are not characteristic of the enemy, whose purpose is generally clear. A few days may elucidate the mystery.—"Pioneer."

United States.**Prepare for War.**

LONDON, December 25.

NEW YORK. Mr. Cheate formerly ambassador in London emphasised in a speech here the friendships between Canada and America and the need for American preparedness for war. It is our duty to render whatever aid we can to our neighbour when time does come, if ever.

Committed for Trial.

LONDON, December 24.

NEW YORK.—Men named Keonung and Lyndecker (see December 19th) have been committed for trial for "organising in the United States military enterprise against Canada". Justice has also been committed.

Ford's 'Peace' Ship.**Mr. Ford Leaves the Party.**

LONDON, December 25.

COPENHAGEN.—The "National Tidende" stated that Mr. Ford had left Christiania secretly for Bergen to catch the liner for America and was going home under doctor's orders to rest his nerves. As a fact Mr. Ford has not returned to America but has merely retired to a sanatorium and will rejoin the expedition when his health is re-established. Meanwhile it is stated that the expedition has left for Stockholm.

Bergenford's Assistance.

LONDON, December 24.

Mr. Bergenford has sailed for America. He gave a cheque for million Kroner to finance the expedition in future under a committee of five. It is believed that Mr. Ford recognised that his scheme was at present hopeless when he found official doors closed.

INDIAN TELEGAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Delhi.**War Cable to the Viceroy**

DELHI, December 25.

The following telegram has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:

The British report considerable hostile shelling north of Loos and about Ypres, to which the British retained effectively and also repulsed two determined efforts to occupy craters opposite to Armentiers.

The French report that the bad weather hampered their operations. The French, after artillery preparation, attacked and occupied considerable portions of the enemy works in Hartmannswillerkopf, Mt. Voges.

Mr. Asquith, in the House of Commons, stated that the withdrawal from Sulay Bay and Anzac was accomplished with the loss only of three wounded and six guns destroyed. The British retirement does not involve any similar operations in Cape Helles, where our first military forces command the entrance of the Straits.

TELEGRAMS.

Unofficial reports say that Russian men-of-war of 15 transports attacked the Bulgarian town of Varna. The Russians report the repulse of a small enemy detachment on the Galician front.

The enemy has not yet crossed the Greco-Serbian frontier.

The Russians report artillery action near Riga, Jacobstadt and Dvinsk, resulting in the dispersal of Germans executing works.

The enemy carried the heights west of Trembovia, Galicia, but were driven back. The Russians also vigorously attacked the Turks south-west of Olta on the Caucasian front and drove them from the trenches. The Russian occupied the Binoo Pass in the Van region.

The French report the extending of their positions in the slopes east of Hartmannswillerkopf, Vosges, but after a series of local actions the enemy regained a footing in a part of the captured trenches.

The Italians report considerable artillery activity in the Alpine regions.

DELHI, December 26.

The following telegram has been received from the Secretary of State by H. E. the Viceroy:—The Russians report repulse of small enemy forces who several times approached the trenches east of Podhiacyn, Galicia. A Russian torpedo boat exchanged shots with land batteries at Varna. The Turks bombarded the new Russian position near Acha in Caucasian front. In Persia the Russians dislodged the rebels from the region of Arbarik north west of Hamadan and before entering Kum the Russians put to flight the rebels and 600 gendarmes at Savelo.

The British report repulse of a bombing attack on one of our posts near Ploggetert. The day being bright there was artillery activity specially British. The Germans counter attacked Hartmannswillerkopf and the French forces on the left on the slopes north of the summit returned to their original positions. In the centre and on the right, that is to say, on the ridges southeast of the summit and further south as far as Wattwall, the French hold the ground captured. On a front of over a mile the enemy violently bombarded the northern slopes and the summit.

Operations in Mesopotamia

DELHI, December 26.

General Townshend's report of the 24th instant mentions heavy rifle fire supported by artillery by the enemy, but no attempt to assault our position.

Operations in Mesopotamia.

DELHI, December 26.

General Townshend reports that on the 25th December the enemy launched a determined attack against a portion of our position. This attack was repulsed with a loss to the enemy of from six to eight hundred killed and wounded. Our own casualties were under two hundred.

A Rajah's Generous Offer.

DELHI, December 25.

The Rajah of Raghughar has very generously offered to the Government Rs. 15,000 for the purchase of two motor ambulances for service wherever they can be most useful. The offer has been gratefully accepted by His Excellency the Viceroy.

LORD HARDING'S SUCCESSOR.

DELHI, December 27.

Nothing is known here about the rumour published in Calcutta to-day suggesting that Lord Kitchener will succeed Lord Hardinge and that the announcement will be made on the 1st January. As a matter of fact no information as to Lord Hardinge's successor has yet arrived.

Calcutta.

COTTON FORCAST.

CALCUTTA, December 25.

The third cotton forecast is as follows:—The total estimated yield is 3,637,000 bales of 400 lbs. each as against 4,993,000 bales on this date last year, or a decrease of 26 per cent. As compared with the final estimate of last year (5,233,000 bales) the present estimate falls short by 30 per cent. The present outturn is compared with the actual export abroad, the mill consumption and the estimated extra factory consumption in 1914-15, (4,89,000 bales), shows a decrease of 15 per cent. The decrease in area shown this year is attributed chiefly to low prices of cotton obtained last year and also in some provinces to vagaries of the monsoon. The condition of the crop is reported to be on the whole from fair to good, except in western Punjab, Burma, Ajmere, Merwara and Rajputana. In these tracts the crop suffered severely from droughts. On the basis of the average the outturn per acre of the present crop for all India is 85 lbs as against 85 lbs. last year.

SUFFOCATED BY FUMES

CALCUTTA, December 25.

Three Khalassis in the Calcutta Fire Brigade were suffocated last night by fumes from straw stacks, the fire in which had been extinguished by the Brigade. They and eight others were engaged in turning over the mouldering straw to prevent its catching fire again, and assumed that they lay down, since the other men were unaffected.

Burma.

Rangoon New Municipal Bill.

L. G.'S DISCUSSIONS WITH THE COMMITTEE.

The Conclusions Arrived at.

RANGOON, December 25.

His Honour the Lieutenant-Governor held at evening the first meeting of the Committee selected to him to discuss the principles of the new Municipal Bill. His Honour explained to the meeting that a first question was the adoption of a Bombay system of Municipal administration which undoubtedly worked well in Bombay, but the most important point for settlement was whether a system suitable to (Bombay) Municipality with 72 members would be equally suitable Rangoon Municipality with 138 members. Being invited to give their opinions on the point there was a

general consensus of opinion that the adoption of Bombay system would tend to more efficient method of disposing of Municipal business. Great stress was, however, laid on two matters (1) position of elected President though of great dignity carried little power and influence, (2) The Rangoon system of three standing sub-committees each dealing with definite branches of Municipal administration was more suited to local conditions than the centralised standing committee of the Bombay Municipality. His Honour in summing up the discussion said that the meeting was unanimous in the opinion that some reform in the system of administration in order to secure greater despatch in the disposal of business was necessary. The Bombay system seemed to hold out greatest promise securing that reform. As to the elected President of the Bombay Municipality he held position of both dignity and responsibility and exercised great influence on the administration of the city. The question whether certain administrative functions should be distributed between three standing sub-committees or centralised in one Standing Committee was a matter of detail which could be determined after inquiry and settled in accordance with the local requirements. As the meeting had expressed strong feeling in favour of the adoption of the Bombay system the next step to be taken was to send an officer to Bombay to inquire into the actual working of its municipal administration and to report on the best method of applying the system to Rangoon. He might also visit the smaller Municipalities of Ahmedabad and Surat where similar systems of Municipal administration were working and where the membership of Committees approximated in numbers to that of the Rangoon Municipal Committee. The selection and deputation of the officer for this duty would be taken in hand and further action would be possible by the Local Government and by the Municipality on the receipt of his report.

(CONCLUDED FROM 13.)

with imported goods from foreign countries and further submitting that the rates should be reduced where their effect may be proved to be injurious and in retardation of the trade of the country; appointing office bearers and approving the revised constitution were passed. After expressing thanks to the Reception Committee the Conference on the motion of Lala Har Kishan Lal accorded a cordial vote of thanks to the President. Replying to the vote Sir Dorab who was deeply touched said he felt that an honour was done to him not for anything he might have personally done, but that it was accorded to his person which carried out the work instituted by his late father. He wished his father had been alive to see the work which he instituted carried on. He had a mind which carried him far ahead of his time and the speaker thought he had lived fifty years before his time. If he had lived there would have been all those industries for which they were clamouring. He was glad to see young men come forward on this occasion and his advice to them was to give practical effect to all that they had said. He reiterated his advice to the newly trained men not to be disappointed and to commence from the lowest ladder, illustrating the case of Mr. Perrin now at Tata's Works at Sakchi, who, the President, said now received a salary not less than that of H. E. the Viceroy, but who began life as a coal shaver with a Negro as his partner, and then went through every stage of iron works. He then dissolved the Conference.

Bombay Arya Samaj Anniversary Celebration.

BOMBAY, December 26.

The celebration of the Fortieth Anniversary of the Arya Samaj, Bombay, began to-day in a specially erected pavilion. Scholars from all parts of India were present and took prominent part in the proceedings. At 8 in the morning there was a performance of Hawan Bhajans Katha from Upanishads and a religious discussion which lasted till 11 o'clock. In the afternoon sitting there were discourses on religious subjects by renowned Pundits. Swami Vivekananda presided. There were nearly 2000 gentlemen and 300 ladies present. Lectures on Upanishads, Purana, Jamna and Godhead were delivered. Swami Satyanandji delivered an interesting address on self-restraint. The Conference meets again to-morrow.

Home Rule League.

Additional Signatures.

BOMBAY, December 26.

The following additional signatures have been received by the Home Rule League:—

Syed Wazir Hasan (Lucknow), Secretary All India Muslim League. The Hon'ble Moulvi Fakhruddin (Behar) Sir P. D. Pattani C. I. E., Ex-Member Bombay Executive Council. The Hon'ble Mr. Lalubhai Samaldas (Bombay) O. C. Dalal Esq. (Bombay). Rao Sahab Purushottam Odhavji (Bombay). Govindlal Dhinalal Motilal Esq. Hansraj P. Thackersey Esq. Vishvanath P. Vaidya Esq. R. G. Munsiff Esq. Sumant B. Mahta (Baroda). G. K. Chitale Esq. (Ahmednagar). Khan Bahadur Walji Lalji Sait (Madras.) Radha Kanta Malavya Esq. (Allahabad.)

The name of Pandit Hindayan Kunzru (Allahabad) appeared in the previous list in error.

The Indian Commercial Congress.

BOMBAY, December 26.

The first session of the Indian Commercial Congress was held this morning in the Town Hall. There was a large attendance of delegates from various parts of the country and the visitors included the Hon'ble Mr. W. D. Sheppard, the Hon'ble Mr. M. B. Chaulal and the Hon'ble Mr. G. Carmichael, Members of the Governors Council. The proceedings were opened by Mr. D. E. Wacha, Chairman of the reception Committee welcoming the delegates.

After Mr. Wacha's address Sir Fazulbhoy Currimbhoy was unanimously elected President who then delivered the Presidential address.

Resolutions of loyalty and of grief at the deaths of Sir Pherozshah Mehta and Mr. Gokhale were moved from the Chair and passed. The principal resolution of the Congress, namely the establishment of an Associated Indian Chamber of Commerce was moved by Mr. Purushottam Thakoredass. In doing so he said that the local Chambers are perhaps doing their best in adequately watching the smooth working of the trade and commerce of the leading cities of their provinces, but there is no co-operation nor co-optation amongst these all over India. On the questions affecting the fundamental principles of trade and commerce we wish the Indian commercial opinion to be expressed in a manner that would attract the earnest attention of the

public, the Government of India and the Imperial Government too, and for this purpose it is very necessary that various trading and commercial interests all over India should have common ground wherein they can consider the various modes and methods of expansion of Indian trade on the latest lines and put before the Government and the public their grievances or demands as the case may be. Signs are not wanting that the Government policy is slowly but steadily changing to equitable and fair treatment of commercial questions irrespective of Indian or European interests, and if the Indian view of matters controversial can be submitted to the supreme and Imperial Governments with unanimity and decision, it would surely tend to the betterment of the Indian commercial community. In conclusion the speaker reminded them of the responsibilities they all were undertaking in starting this associated Chamber and added—It will need very steady support from us all for years to come to bear those fruits that alone will justify its being launched to-day in existence. It will not do, nay, it will be a great set back to the fair name of Indian merchants to think of letting such a body repose in rest for a further period of twelve months. A good deal of spade work has to be done in focussing the correct Indian merchantile opinion on the important questions that are before the commercial public to-day, and it is with confident hopes in your assistance and co-operation in this direction I commend this resolution for your acceptance. Lala Harkishan Lal seconded and Mr. C. Gopal menon supported the resolution.

After the resolution proposing the establishment of the Associated Chamber of Commerce was carried unanimously the Congress adopted a resolution requesting the Government to institute a thorough inquiry into the question of incidence and comparison of railway rates and their effects on the trade and commerce of the country, both internal and foreign, and another suggesting modification in Railway risk notes so as to extend the liability of the railway companies to loss of contents or of part of consignments even though it is not complete package, and also to robbery from running trains, thus bringing the Indian risk note form in line with the English risk note form. By the next resolution the Congress expressed the opinion that the existing duty on the industries of alcohol was a very serious obstacle to the progress of Indian Industries. It was also resolved to urge on the attention of the Government the desirability of stimulating and extending well-irrigation where it may prove most economical and profitable to the cultivators. This concluded the proceedings and replying to the vote of thanks the President appealed to all to adopt the spirit of optimism and to be united and thus, India becomes rich," he continued, she will not get the dissolved.

8000 Delegates and Visitors to the

BOMBAY, December 27.

The thirtieth Session of the Indian National Congress assembled this afternoon when including delegates and visitors nearly eight thousand gentlemen and ladies attended. The proceedings commenced with the Reception Address by Mr. Wacha. After the formal election of the President Sir S. P. Sinha delivered his presidential address.

All-India Bhatia Conference.

BOMBAY, December 26.

The Second All-India Bhatia Conference at yesterday's and to-day's sittings after expressing loyalty to the Crown adopted resolutions urging social reform, encouragement of commercial and industrial education, compilation of a census and a directory of Bhatias and books for moral and religious instruction. The Conference prayed the Government to take the necessary steps to remove the hardships suffered by Bhatias at the Portuguese East African ports by reason of the embargo on articles of food. It was also resolved to open Co-operative Stores and to provide remunerative work for Bhatia women.

Finances of London Clubs.

Bad Effect of the War.

BOMBAY, December 25.

A member of the East India United Service Club in London, writing to the "Times of India," speaks of the bad effect of the war on the finances of all London Clubs and, after explaining the various means adopted by them to meet the situation, says:—The East India United Service Club has weathered the storm as well as any, and perhaps better than most. A new Chairman and an energetic Committee have been equal to the occasion, and those members who return to enjoy their hard earned leave or pension after the war, will find the same quiet comfort in which to meet their friends and fight their battles over again. The present generation of public servants in India will indeed have gained by the war, for they will, to a limited number and for a limited time, be able to join without paying any entrance donation. But the opportunity is fleeting and is not likely to recur, so that it behoves all candidates to lose no time in finding friends who will propose and second them without delay.

Bombay Government Press Note.

British Interests at Jeddah.

BOMBAY, December 26.

It is hereby notified for general information that the Consul for United States of America at Aden has with the permission of His Government very kindly undertaken to take charge of British interests at Jeddah.

Latest Telegrams.

LONDON, December 27.

The Russians have engaged 1200 Rebels and Gendarmes near Teheran and achieved an overwhelming success killing 140 and capturing seventy Rebels. The Russians had only one Officer and one Cossack killed and four Cossacks wounded.

LONDON, December 27.

ATHENS.—General Castlenau has been received by the King and met heads of the Greek General Staff at luncheon at the French Legation. He will leave Athens this afternoon.

The National Week in Bombay.

INDUSTRIAL CONFERENCE SESSIONS CONCLUDED.

Home Rule League Question Postponed.

ARRIVAL OF PRESIDENTS ELECT.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

The Indian National Congress. President's Arrival at Bombay.

BOMBAY, December 25.
The special train carrying Sir S. P. Sinha, President-elect of the Congress and sixty Bengal delegates left Calcutta on Thursday night. On Friday afternoon when the train arrived at Kutai the Bengal delegates got down and forming a circle with Sir S. P. Sinha in the centre sang the national song. At Jubbulpore in the evening a batch of Mahomedan youngmen gave an ovation to Sir S. P. Sinha, Mr. Surendranath Bannerjee and distinguished Bengal delegates. The chairman and other members of the Reception Committee received Sir S. P. Sinha at the Victoria Terminus when the special train arrived at 4.30 P. M. Distinguished citizens of Bombay garlanded the President-elect. Sir Satyendra was then escorted to a motor car decorated with flowers and festoons and a procession of motor cars was formed. Leaving the station the procession went through the principal streets and in each of these streets merchants and residents welcomed Sir Satyendra. The first inscription welcomed him as the first Indian Member of the Viceroy's Council, while the next as President of a most memorable Congress. There were various other inscriptions expressing loyalty to the Crown and wishing success to the British and Allied arms. Presentations of flowers were in abundance and in the Jhaveri bazaar two jewellers strewed silver and golden flowers and pearls on Sir Satyendra. The procession dispersed at Sandhurst Bridge, and the President-elect was then driven to the Bungalow of His Highness the Maharaja Gaekwar, which has been placed at the disposal of the Congress Committee.

A Record Reception.

The ovation which the Bombay public gave to the Hon'ble Sir S. P. Sinha, President elect of the National Congress has never been surpassed before. It reached the same height as it did in the case of the arrival of Mr. Dadabhai Naoroji in Bombay after his first entry in Parliament, and the grand farewell given to Lord Ripon when he left the shores of this country. The train conveying the distinguished Bengal delegates was timed to come in at half past one in the afternoon, and people had commenced to throng on the platform and outside it by noon, and would not disperse in spite of the scorching heat of the sun on the disappointing news that the train was three hours late, and at about four in the afternoon when the train steamed in the crowd cheered lustily.

Moslem League: President-Elect at Bombay, Warm Reception.

BOMBAY, December 26.
Mr. Muzurul Haque, President-elect of the Moslem League arrived here this morning by Nagpur Mail. A very warm reception awaited him at the station, almost all leading Indian citizens of Bombay and various delegates for the Congress and the League from other centres being present. After being garlanded Mr. Haque proceeded in procession in a specially decorated motor car. On the way the car was stopped at several places including the Jumma Mosque.

Home Rule Question.

An unusually large number of delegates from Madras and Bengal have arrived here to-day, the main reason being the two important topics to be discussed, namely Mrs. Besant's Home Rule League and the Compromise question. It was proposed to hold a private Conference this afternoon to discuss Mrs. Besant's scheme but as the train conveying the President-elect and Bengal delegates was very late the meeting was eventually postponed until to-morrow evening. The Congress Committee was adjourned until to-morrow afternoon for the same reasons.

Congress Conciliation Committee. Meeting Postponed.

BOMBAY, December 26.
The Meeting of the Special Committee of the Congress for the purpose of bringing about a conciliation between the two parties of the Congress which was to have taken place to-day, has been postponed till to-morrow, as the train conveying the President of the Congress and leading Bengal delegates did not reach here till 4.30 P. M. this evening, the train being late by three hours.

The Congress Compromise.

Resolution of the All-India Congress Committee.

BOMBAY, December 26.
With a view to bring about the reunion between the two sections of the Indian National Congress parties, known as Conventionists and Anti-conventionists, a committee called the compromise committee was appointed at last year's Madras Congress. After a year this committee submitted its recommendations for the considerations of the Congress. At a meeting of the All-India Congress Committee, held to-day recommendations made by the Compromise Committee were considered. After much discussion the All-India Congress Committee adopted the following resolutions: (1) That any public association of two years standing having accepted the Congress creed and made the acceptance of the creed a condition precedent to the membership and having notified such acceptance of the creed to the Congress Committee of the province in which that association is situated, will have power to hold public meetings for the election of delegates to the Congress the number of delegates thus elected being fifteen. (2) That the All-India Congress Committee will

have power of disqualifying any of such associations to elect delegates when they think that these associations are acting in a way contrary to the first article of the constitution of the Congress.

MRS. BESANT'S HOME RULE CONFERENCE Strong Divergence of Opinion. Adjourned to 29th Instant.

BOMBAY, December 27.
Mrs. Besant's Conference to consider the proposal of the establishment of a Home Rule League was held this afternoon. The members of the All-India Congress Committee the Council of the Moslem League and the signatories of the invitation to attend the Conference were present. The meeting was a most representative gathering about two hundred leaders representing all the provinces with the Hindu and Mahomedan leading spirits in the Congress and the Moslem League being present. Sir S. P. Sinha did not attend. The debate was very keen and excited lasting over two hours. On the motion of Mrs. Besant Mr. Surendra Nath Bannerjee took the chair. At the request of Mr. Bannerjee Mrs. Besant laid her statement before the assembly. She said that never was there a greater necessity for the establishment of the League than now. It would not embarrass the Government in any way. Colonies were submitting their proposals for their position in the reconstruction of the Empire, and it was necessary that India should also do that. The formation of the League would not weaken the Congress or the League, on the contrary it would strengthen both and would afford a common platform for both communities to meet and learn to trust each other. Mrs. Besant next asked the assembly to adopt the following resolution:—

"That the meeting approves of the formation of a Home Rule League."

The proposition was duly seconded, but before it could be thrown open for discussion Sir Chandavarkar raised the question whether the members present there were as representatives of the Congress and the Moslem League or in their individual capacities. The President ruled that as they were never elected by anybody they could not have a representative character but they were there only in their individual capacities.

Mr. Prohash Chandra Mitter of Bengal brought in an amendment that the resolution be referred to the Congress and the Moslem League with a request for prompt consideration. There was a good deal of heated discussion over this amendment.

The Musalman leaders present except perhaps one gentleman were against the amendment and in favour of discussing the proposal for the formation of the League. Pandit Malaviya and Messrs. Mudholkar, Khare, Srinivasa Sastri and Sir Pattani spoke strongly in favour of the amendment. In their opinion the Congress had done much to further the cause of self-Government, and it would not be fair to start a new League without first referring it to the Congress. Messrs. Rasul, Ali Beg, Jehangir Petit, Dr. Sapru, Dr. Gour, C. P. Ramaswamy Iyer, Chintamani, Jitendralal Banerjee and Rai Yetindra Nath Chaudhury spoke strongly in favour of the formation of the League and against the amendment. Mr. Bannerjee as President said that he sympathised deeply with Mrs. Besant's resolution and could lend her his hearty support, but he would advise her to wait for a while and to be content to have the resolution referred to the Congress and the League and then she would be able to do her work with the whole country at her back. He requested her not to press for a decision but there was a strong feeling in the assembly that the resolution must be put and votes recorded. At this stage the meeting was adjourned to the 29th when the matter would be further considered and discussed.

All-India Theistic Conference.

BOMBAY, December 26.
The All-India Theistic Conference opened its sessions here on Saturday morning with the divine service. There was a distinguished gathering of delegates representing all the provinces. The Hon'ble Dr. Nilratan Sircar presided.

In welcoming the delegates Sir Ramakrishna Gopal Bhandarkar said that no progress whether political or social could be real unless it was based on a selfless and sincere desire for the national good.

Sir Narayan Chandravarkar then formally proposed Dr. Nilratan Sircar to the chair. The President delivered a lengthy address in the course of which he said that the programme of University extension for women with systematic courses of lectures in various subjects in the vernacular followed by examinations and diplomas is one of the practical needs of the hour. No form of religion had any life value which failed to yield any living inspiration and social service for the lowly and the overburdened, the afflicted and the fallen. He pleaded for the elevation of the depressed classes. The Conference meets again to-day.

The Bhatia Conference.

Dr. Hiralal's Address.

BOMBAY, December 26.
The second All-India Bhatia Conference commenced sittings this noon in the Empire Theatre. 460 Bhatia delegates who came from all parts of India and about 800 delegates and visitors of Bombay attended. Mr. Narottamdas Morariji Gokuldas, Chairman of the Reception Committee, delivered an address welcoming the delegates. He advocated the abolition of the system of outcasting fellow Bhatias and recommended the removal of the obstacles against intermarriages and foreign travel.

Dr. Hiralal, President of the Conference, in his speech after thanking the Bhatias of Bombay said they had the reputation of being practical, but they neglected the liberal and refining side of education which taught high ideals of duty and morality. The Bombay Bhatias were in a position of acting as exemplars. They had made sea voyages long since and he did not see why that privilege should not be extended to others. The first plank of social reform, he emphasised should be education of boys and girls. The Hindu ideal was that woman's proper sphere was the home. It should not be disturbed and education of girls be framed accordingly. He could not see why the Bombay Bhatias who helped useful educational institutions should not start institutions giving elementary, secondary and collegiate education. He recommended the formation of technical schools and Colleges. To remedy the evil relating to marriages among them he suggested the appointment of a Committee to arrange and compile census of Bhatias all over India. A Subject Committee was appointed and the Conference adjourned until to-morrow.

The All-India Hindu Conference.

Pandit Madan Mohan's and Mrs. Sarojini Naidu's Stirring Addresses.

BOMBAY, December 26.
The Second session of the All-India Hindu Conference opened here this morning, the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya presiding. Over three-thousand people including several distinguished ladies and gentlemen were present. Among those present were Sir Balachandra Krishna, Sir P. Pattani, the Maharaja of Kasim Bazaar, Mrs. Sarojini Naidu and the Hon'ble Mr. Joshi. Sir Balachandra Krishna, Chairman of the Reception Committee, in welcoming the President and the audience said that for the advancement of the Hindu community it was necessary to co-operate with the other communities.

Pandit Malaviya in a most impressive address urged the necessity of reconstructing the Hindu community. It was the duty of every Hindu, he said, to make the community strong and powerful and bring back to it its ancient glory and greatness. After the Presidential address the resolution on loyalty was put from the chair. Rai Bahadur V. R. Pandit then moved that the All-India Hindu Sabha puts on record its appreciation of Lord Hardinge's Viceroyalty and prayed for a further extension of his term of office. Sir Pattani then moved that Provincial Sabhas ought to be formed. The Maharaja of Kasim Bazar moved that it should be the duty of the All-India Hindu Sabha while abstaining from either identifying itself with or going against the Sanatan Dharma or any religious section of the Hindu community to promote union and solidarity among the Hindus as a whole.

Mrs. Sarojini Naidu moved that the Hindus must cultivate friendly relations with other communities of India. She delivered a most eloquent address which moved the audience. She dwelt on the necessity of unity among the various sections and said that without solidarity and co-operation there was no hope of the regeneration of the country. The Conference stands adjourned till to-morrow.

It is expected that Mr. Tilak will come from Poona and attend the Hindu Conference to-morrow.

Theosophical Convention: Opening Lecture.

BOMBAY, December 25.
The Theosophical Convention opened this morning at the Gamdevi special Pandal, when Mrs. Besant delivered the first of her convention lectures before a large audience of leading Theosophists from various parts of India. In the course of the address Mrs. Besant said:—Amid the excitements of various movements of this national week and discussions industrial, commercial, and political the Theosophical Society ventured to invite members to consider not the passing concerns or movements but the perpetual concerns of life, dealing with the eternal interests of life wherein alone permanence could ever be found. The subject for her lecture was the Nature of Man's conception of God, His relation to the Universe, the evolution of the intelligent spiritual being, etc., and the meaning of Brotherhood, what duties it imposed on them. These were questions of more than passing interest, she said, and in them alone man could find peace amid the turmoil of the world. She combated the common view of to-day among many thoughtful men that it did not much matter what man believed provided his conduct was right. Let one not be afraid of thinking even about God himself. It was not blasphemous to enquire and to doubt. Doubt was a stage which came before larger and truer thinking. She said that three great manifestations namely will or power, wisdom or self-consciousness and activity of creative intelligence sprang from God and that the three-fold manifestation of power and self-realisation of creative intelligence was the root of every trinity.

Indian Industrial Congress. Sessions Concluded.

BOMBAY, December 26.
The Indian Industrial Conference concluded its session this morning. There was a large attendance and the same enthusiasm was displayed throughout. The Conference adopted Resolutions recommending (1) to start and revive the various minor and cottage industries, (2) the appointment of Indian Commercial Attaches to the Principal British Consulates to look after Indian commercial interests. Another resolution urged the Government to purchase all their requirements as far as practicable from this country. It was further resolved to suggest to the Government that there should be standing exhibitions of the nature introduced by the Commercial Department at all Presidency towns and important trade centres. Mr. M. Ramji moved a resolution recommending the establishment of industrial banks similar to those found in foreign countries. Mr. M. Ramji said that the aim of such banks would be to raise capital for financing various industrial undertakings on the lines generally followed by the Co-operative Credit Banks. Resolutions approving generally of the report of the Weights and Measures Committee appointed by Government recommending that Government will be pleased to take action on the suggestions made in the report to secure uniformity of weights and measures; drawing the attention of Government to the prevailing complaints about existing Railway freights and suggesting that an inquiry should be instituted into their effect on indigenous industries specially in their competition

Continued Page No. 12.

(1) ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షునకు గౌరవాధికృత గల బదుగాని అధికారికతలేదు. (2) రంగూనలోని స్థాపిత సంఘములు పురపాలనమునకు సంబంధించిన స్పష్టమగు ప్రత్యేకవిధులకు నిర్వహించుచున్నవి. రంగూను పుర కన్యవత్త కిరి ఎంతియో, అవకూలబడియున్నది. బొంబాయిలో ఒక్క సంఘమునకే ఈ హక్కులన్నియు కలవు. చర్చకు ప్రక్తికరించుచు గవర్నరుగా రియంకనుల నెల విచ్చిరి. కన్యవత్తములను శీఘ్రగతి పరచుకొందు నిమిత్తము పురపాలకసంఘమున మార్పుకలగజేయుట అత్యవశ్యమని సభా సభ్యులొకరియనుచుంది. ఈలాభములు పొందగలుగుటకు బొంబాయి పురపాలనా విధాన మిదియు అనుకూలముననున్నది. బొంబాయిలో ఎన్నుకొనబడిన అధ్యక్షునకు గౌరవము, అధికారము, బాధ్యత అధికముగలవు. పాలనాస్వారంభములను స్థాపిత సంఘముల కేమేని పంచు పెట్టవలయునా? ఇక ఒక్క స్థాపిత సంఘమున నున్నవలయునా? అనుఅంశము దర్శాప్రమాదము అగవరములబట్టియు పరిష్కరింపకలసియున్నది. కమిటీవారు బొంబాయి పురపాలనా విధానము నవలంబించ నివ్వగలిగియుండిరి. కాన ఈవిధానమును పరిశీలించి వివరముల నవలంబించుకొనుటకక ఉద్దేశ్యమును పట్టవలయును. ఈవిధానము నెట్లు మార్పులానరించిన రంగూనుకు అధికారములనుగ నుండునో అ ఉద్దేశ్యమునెంతయేయవలయునా. ఈఉద్దేశ్యము సూరకు అనుగుణముననున్నది మ్యానిసిపాలిటీలగుడ మాడవలయును. ఈయ్యినిపాలిటీలయందగుడ రంగూనునకువలె 28 వకు సభ్యుల కలదు. ల్యూనానే ఇట్టిఉద్దేశ్యమున, అయ్యప్రదేశములకు సంప్రదము. అఉద్దేశ్యమునైతే చేరగనే మ్యానిసిపాలిటీవారు మాన్సిపాలిటీలయందు వారు వలయు సర్పంటులు చేయుచురు.

